

od 20. III. do 20. V. 1975
20% POPUST

20 LET 20 LET 20 LET 20 LET 20

JELOVICA

v posl. ŠKOFJA LOKA kidričeva 58,
in v vseh ostalih trgov. podjetjih z
gradbenimi materijali

**BALKONSKA VRATA
NOTRANJA VRATA**

ZAGREBPUBLIC

izdelke
JELOVICA
z **20%** popustom prodaja Dolenjkina prodajalna
»KOVINA« Šentjernej
IZKORISTITE PRILOŽNOST!

LICITACIJA!

OSNOVNA ŠOLA V METLIKI

razpisuje javno licitacijo za prodajo
naslednjih osnovnih sredstev:

- 1. KOMBIBUS TAM 2000,**
letnik 1967, registriran, vozen; izklicna cena: 8.000,00 ND
- 2. OKROGLI BAZEN IZ POLIESTRA**
(za ykop v zemljo), premer 4 m, globok 1 m, nahaja se na igrišču pri vrtcu; izklicna cena 6.000,00 ND
- 3. RAZNI RABLJENI PREDMETI**
štedilniki, skobelniki, radijski aparati, diaprojektorji, oljna peč in drugo (seznam, izklicne cene, čas in kraj prodaje na oglasnih deskah).

Javna licitacija predmetov pod 1., 2. in delno 3. točko bo v avli šole v Metliki v soboto, 19. 4. 1975, ob 9. uri dopoldne. Ogled možen 1 uro pred licitacijo. Informacije dobite pri ravnateljstvu šole.

LICITACIJA!

SLOVIN Ljubljana
TOZD BIZELJSKO, BREŽICE

razpisuje po sklepu DS javno licitacijo
za prodajo

DELA ZEMLJIŠKE PARCELE

par. številka 6/1, k.o. Pišce, velikosti cca 600 m², kot stavbno parcelo za gradnjo stanovanjske hiše. Izklicna cena je 18 din za m². Licitacija bo v torek, 22. 4. 1975 ob 11. uri v prostorih SLOVIN, hranilno-kreditna služba v Pišcah. Interesenti morajo pred začetkom licitacije položiti 10 odst. polog od izklicne cene. Ogled parcele je možen vsak dan od 8. do 12. ure. Informacije daje Ivan Cizel, vodja hranilno-kreditne službe v Pišcah.

PROSTA DELOVNA MESTA!

Posebni socialni zavod psihiatrično geriatrične smeri
DOM OSKRBOVANČEV IMPOLJCA, SEVNICA

objavlja prosta delovna mesta za

3 STREŽNICE (STREŽNIKE)

Splošni pogoji: končana osemletka
Posebni pogoji: Odslužen vojaški rok. Poskusna doba 2 meseca.
OD po samoupravnem sporazumu o delitvi OD za posebne socialne zavode (od 2.100.- do 2.270.- din).
Možnost strokovnega izpopolnjevanja in pridobitve kvalifikacije.
Ponudbe se sprejemajo 15 dni po objavi oz. do zasedbe delovnih mest.

PROSTA DELOVNA MESTA!

NOVOTEHNA

trg. podjetje na debelo in drobno,
Novo mesto,

objavlja
naslednja prosta delovna mesta:

- 1. VODJA SERVISA NA AVTOMOBILSKEM SERVISU V NOVEM MESTU** 1 mesto
- 2. POMOČNIK VODJE GROSISTIČNE TRGOVINE** 1 mesto
- 3. KALKULANT** 2 mesti
- 4. PRODAJALEC** 1 mesto

POGOJI:
pod 1) strojni tehnik s 3 leti delovnih izkušenj na področju servisne dejavnosti ali delovodja z enakimi delovnimi izkušnjami ali avtomehanic z 10 leti delovnih izkušenj na področju servisne dejavnosti;
pod 2) ekonomski tehnik ali poslovođa s 3 leti delovnih izkušenj v komercialno-tehnični stroki;
pod 3) poslovođa z 2 letoma delovnih izkušenj v blagovnem prometu ali prodajalec s 5 leti delovnih izkušenj v blagovnem prometu in po možnosti z opravljenim tečajem za strojno knjiženje;
pod 4) prodajalec z 2 letoma delovnih izkušenj v maloprodaji.

Za vsa navedena delovna mesta je določeno poskusno delo. Prijave sprejema splošni sektor podjetja do 27. 4. 1975.

PROSTO DELOVNO MESTO!

„DANA“,
TOVARNA RASTLINSKIH SPECIALITET IN DESTILACIJA
MIRNA
Komisija za razpis vodilnih delovnih mest razpisuje po členu statuta delovno mesto

DIREKTORJA GOSPODARSKO-RAČUNSKEGA SEKTORJA
(reelčkcija)

- Pogoji:
- visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske ali sorodne smeri s 5 leti prakse in uspešno opravljanje dela na prejšnjem delovnem mestu ali srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri z 10 leti prakse in uspešno opravljanje dela na prejšnjem delovnem mestu
 - moralno-politična neoporečnost.

Rok za sprejemanje prijav je 15 dni po dnevu objave. Prijave pošljite v Splošni sektor „DANA“, Mirna, z dokazili o izobrazbi.

KRKA
- FARMACEVTIKA, KEMIJA,
ZDRAVILIŠČA
NOVO MESTO

IŠČE SODELAVCE,

ki bi želeli delati na naslednjih delovnih mestih:

- 1. KADROVIK** v kadrovskem oddelku
- 2. ORGANIZATOR IZOBRAŽEVANJA** v izobraževalnem centru
- 3. STATISTIK** v službi podjetniškega programiranja

POGOJI za zasedbo delovnih mest so naslednji:
Ad-1. Diplomant višje pravne šole oziroma višje šole za organizacijo dela. Ponudbe pa lahko pošljejo tudi kandidati, ki so izredni slušatelji navedenih šol.

Poleg teh pogojev mora kandidat imeti smisel in veselje za delo z ljudmi.

Ad-2. Diplomant višje šole za organizacijo dela, pedagog, akademije, I. stopnje farmacevtske fakultete ali višji farmaceutski tehnik. Ponudbe pa lahko pošljejo tudi kandidati, ki so izredni slušatelji navedenih šol.

Ad-3. Diplomant višje ekonomske komercialne šole ali I. stopnje ekonomske fakultete. Ponudbe pa lahko pošljejo tudi kandidati, ki so izredni slušatelji navedenih šol.

Vse, ki so zainteresirani za delo na navedenih delovnih mestih prosimo, da oddajo pismene prošnje v kadrovski oddelki delovne organizacije KRKA v Novem mestu, Cesta komandanta Staneta 19, v roku 7 dni od dneva objave.

KRKA
- farmacevtika, kemija, kozmetika in zdravilišča
Novo mesto

IŠČE OPREMLJENE SOBE
v Novem mestu in bližnji okolici

Prosimo vse ponudnike, da svoje ponudbe javijo pismeno osebno v kadrovski oddelki KRKE, Cesta komandanta Staneta 19 a, ali po telefonu številka 22 331, interna telefonska številka 20.

LAŠKO PIVO - LAŠKO

V Novi Gorici odlično

Na mednarodnem atletskem mitingu Novomeščanom 3 medalje - Zaleteljeva postavila nov rekord

Z medklubskim atletskim mitingom v Celju in velikim mednarodnim mitingom v Novi Gorici se je pričela letošnja atletska sezona.

Novomeški atleti so tokrat zelo uspešno pričeli sezono: v Novi Gorici so osvojili tri tretja mesta. Nedvomno je to za Novomeščane velik uspeh, zlasti če pomislimo, da so ključni tekmovalci osvojili le eno kolajno, atleti ŽAK Maribor pa dve.

Najboljši so bili Šimunič (v skoku v daljavo je dosegel 683 cm), Špiler

(kopje je zalučal 64,28 m), člani štafete 4x200 m (Bratič, Šimunič, Bajer in Keržan), ki so tekli 1:31,8 (nov novomeški rekord) in delili odlično tretje mesto z Mariborčani. Se enkrat se je izkazala tudi Vesna Zaletelj: v teku na 400 m je dosegla 60,8 in popravila sedem let stari novomeški rekord Močnikove (61,2). Ponovno se je izkazal Vane Keržan, ki je v izredno močni konkurenci 42 tekmovalcev dosegel z 11,2 odlično četrto mesto.

Prav gotovo ne smemo pozabiti na novega člana novomeškega atletskega kluba Milana Bratiča, ki je med najboljšimi jugoslovanskimi sprinterji. Njegov osebni rekord na 100 metrov je 10,8, kar kaže, da bo Bratič v času, ko je kar šest novomeških atletov pri vojaki, za klub močna okrepitev.

Nekateri boljši rezultati: moški - 100 m: Bratič 11,5; Kraševc 11,9; 400 m: Krizman 53,6; Kraševc 57,8; višina: Rangus 180 cm; ženske: 100 m: Zaletelj 13,1, Brulc 13,8; 400 m: Zaletelj 60,8, Papež 63,1 in višina: Pečavar 145 cm.

M. S.

„GORJANCI“ ZMAGALI

V nadaljevanju prvenstva v borbenih igrah so v skupini IA kregljasi dosegli naslednje rezultate: Iskra - Stari devet 331:350, Novoteks - Luknja 436:388, Gorjanci - Vseh devet 389:292.

V skupini B je druga Novoteksova ekipa premagala Mirno peč (383:319). Pionir je premagal vrsto Borca (410:325), Gozdarjevi kregljasi pa so izgubili srečanje z Damo (307:350).

B. D.

Vrsta sevniških rokometsev je letos precej pomlajena. Od mladincev so predsedali kar štirje: vratar Goragoranc, Dmjač, Vrtačnik in Novšak. Na sliki so (čepe) Doblekar, Dmjač, Bizjak, Vrtačnik, Novšak, Pondelak in Simončič. Od desne proti levi pa stojijo: Šumej, Koprivnik, Kristofič, Svazič, Goragoranc, Možic, Sirk, Teraž in Jurešič. (Foto: Železnik)

rokomet

Vrepubliški ligi zmagi in poraza

Zmagi za Inles in Sevnico in poraza za Brežičanke ter Lisco

Ribničani so s prepričljivo zmago v prvi slovenski ligi še vedno na prvem mestu, Sevnici so tretji, vrsti Brežic in Lisce pa sta v gosteh izgubili in sta na lestvici nazadovali.

INLES - JADRAN
22 : 17

Ribničani so se pred domačimi gledalci še enkrat izkazali. (Gostje so sicer povedli, toda to je bilo njihovo edino vodstvo. Zaradi mokrega igrišča sta ekipi igrali počasi, tako da srečanje ni bilo zanimivo, kljub temu pa so gledalci videli kar 39 zadetkov. Pri domačih so je tudi tokrat razigral Mikulin in dosegel kar sedem zadetkov.)

SEVNICA: Možic, Kristofič, Simončič, Jurišič 3, Bezjak, Svazič 7, Koprivnik 4, Doblekar 5, Novšak, Šumaj 6, Sirk.

F. R.

USNJAR - BREŽICE
15 : 13

V 14. kolu slovenske rokometne lige so Brežičanke gostovale v Smartnem pri Litiji in prvenstveno srečanje tesno izgubile. Vso tekmo so bile Brežičanke enakovredne domačim rokometoščim, in če bi izkoristile kdve sedemmetrovki, bi lahko igrane neodložene.

Brežice: Hribernik, Balon 1, Štamber 3, Bah 2, Dimič, Zapšek, Rožman 1, Kežman 6, Vogrinc, Lipčič, Cetin in Levačič.

M. GLAVONJIČ

SEVNICA - IZOLA
25 : 18

Okoli 400 gledalcev je še enkrat burno pozdravilo lepo zmago domačih rokometošev. Gostje iz Izole so slabo igrali v obrambi in prijeli zadek celotno tekmo, ko so Sevnici igrali z igralcem manj. V drugem polčasu so Izolčani bolje zaigrali in znatno razliko na dva zadetka, vendar to ni bilo dovolj, kajti domači rokometošči so z nekaj zaporednimi zadetki zasluženo slavili zmago.

Z. F.

BELTINKA - LISCA
22 : 21

Z malo več športne sreče bi Sevnicianke v Beltinah kmalu uresničile našo napoved. Igrale so dobro, toda tik pred koncem tekme so popustile in prvenstveno srečanje tesno izgubile. Tako so „Liščanke“ z devetimi točkami na prvenstveni lestvici še vedno pri dnu, na devetem mestu.

LISCA: Plažar I, Plažar II, Starič, Pesjak, Rugelj 10, Mlinarič 7, Mejak, Popovič 3, Fivart 1, Zvegljič, Pfajfer.

LESKOVEC - NOVO MESTO 16 : 18

V prvenstveni tekmi ljubljanske cone rokometne lige so gostje dokazali, da so zasluženo pri vrhu lestvice. Igrali so domiselno in disciplinirano in brez težav dosegali zadetke. Domači rokometošči so igrali kot vedno: zastreljali so 4 sedemmetrovke, niso hodili v protinapade, razen tega pa so igrali tik ob obrambi Novomeščanov, ki so jim spretno preprečili streljanje. Pri domačih so je z 9 zadetki izkazal R. Šribar.

L. ŠRIBAR

KRMELJ - ZAGORJE
26 : 12

V prvenstveni tekmi so se domači rokometošči razigrali in močno premagali vrsto Zagorja. Pri domačih so se z domiselno in borbeno igro izkazali prav vsi igralci.

B. D.

KRKA - ZAGORJE
20 : 4

Mlade nadarjene varovanke Janca Struka so še enkrat dokazale, da so med najboljšimi v ljubljanski cone rokometni ligi. Slabih igralcev iz Zagorja niso poodencjevale, sad njihove hitre in nesebične igre pa je izredno visoka zmaga. Novomeščanke so se izkazale predvsem s hitrimi protinapadi, v katerih so se izkazale N. Blažičeva (7 zadetkov), Segova (5) in Kastelčeva (4).

J. P.

ZMAGALA OŠ V. GABER

Prejšnji teden je ŠK Mokronog organiziral pionirsko šahovsko prvenstvo, na katerem so nastopili tekmovalci Vdikega Gabra, Trebnjega in Mokronoga.

Pri starejših pionirjih je med ekipami zmagala OŠ Veliki Gaber, pri pionirih OŠ Mokronog, pri pionirjih pa OŠ Trebnje. Izkazali so se Kotar, Medved, Perko, Rman, Trlep, Hostnik, B. Hostnik, Dvornik, Juvančičeva, Jevškova, Zvagnova in Lavriškovska.

J. KOČEVAR

KOČEVJE - KAMNIK
3 : 0

Tekmovati so pričele tudi igralke v drugi republiški odbojarski ligi. V prvem kolu spomladanskega dela so v Kočevju gostovale igralke Kamnika in domače odbojkarice so jih premagale brez težav. Tudi v tej tekmi se je z odlično igro na mroži in v polju izkazala mladinska reprezentantka Levstkova.

Z. F.

Točki za Beti in Kočevje

Novomeščani izgubili - Kočevje ne bo izpadlo

V 15. in 16. kolu prvenstva v prvi moški namiznoteniški ligi so Novomeščani obe prvenstveni srečanja izgubili, v področni ligi pa sta vrsti metliške Beti in Kočevja dosegli prepričljivi in pomembni zmagi.

KAJUH - NOVO MESTO
5 : 0

V 15. kolu so Novomeščani gostovali v Ljubljani pri „Kajuhu“ in prvenstveno srečanje gladko izgubili s 5:0. Ljubljančani so bili precej boljši in so zasluženo osvojili dve pomembni točki.

BETI - DOLSKO
5 : 2

Kot kaže, so tik pred zaključkom prvenstvenih srečanj Metličani prišli v formo. Tokrat je dobro igral tudi tretji igralec Beti Kovačič in dosegel drugo zmago. Rezultati: Kovačič - Cerar 2:1, Uhl - Bajc 2:0, D. Pezelj - Antonič 0:2, Uhl - Cerar 2:0, Kovačič - Antonič 0:2, D. Pezelj - Bajc 2:0 in Uhl - Antonič 2:1.

Z. F.

KOČEVJE - JARŠE
5 : 1

V zelo pomembni tekmi so Kočevarji proti zadnjevršeni ekipi zelo dobro zaigrali in se z novo osvojenimi točkami obdržali v ligi. Adleščič in Osterman sta tokrat zmagala dvakrat, pomembno zmago pa je dosegel tudi Oražem.

Z. F.

NOVO MESTO - SEMEDELA 1 : 5

V 16. kolu so Novomeščani gostili koprsko Semelela, Pešiča gledalcev je pričakovala, da bodo domači igralci v tem srečanju bolj zaigrali, toda gostje, ki so v jesenskem delu igrali precej slabše, so dokazali, da so za spomladanski del pripravljene precej boljše kot Novomeščani, in so zasluženo zmagali. Morda ne bo odveč, če še enkrat poudarimo, da

BRANIK - KRKA
0 : 3

Tiha želja in naša napoved sta se uresničili. Novomeščanke so v gosteh ves čas dobro igrane in si z zmago popravile uvrstitve na lestvici, saj so sedaj na tretjem mestu. Tudi tokrat so se izkazale vse Novomeščanke, zlasti Filova in Rajerjeva.

KRKA: Boh, Forte, Adamčič, Pila, Pilič, Fabjančič, Zevnik in Rajer.

NA PODROČNEM PRVENSTVU SAMO NOVOMEŠČANI

V torek je bilo v telovadnici osnovne šole Bršlin v Novem mestu področno prvenstvo v gimnastiki za osnovne in srednje šole.

Prvenstvo je bilo pravzaprav ponovitev občinskega, saj so sodelovale le gimnastične vrste šol iz novomeške občine. Manjkale so šole iz občin Grosuplje, Trebnje, Metlika in Črnomelj, čeprav imajo osnovnovomeški po teh šolah gimnastiko radi. Zato bi bilo prav, ko bi poslej na imenovanih šolah tej športni disciplini posvetili več pozornosti.

Rezultati: pionirji-ekipno: OŠ Bršlin 173,15, OŠ Grm 152,109; pionirke-ekipno: OŠ Grm 178,30, OŠ Katja Rupena 167,90, JŠ Bršlin 166,40; posamezno - pionirji: Crv (Bršlin) 37,05, Štalcer (Bršlin) 36,25, Ritonja (Grm) 35,70; pionirke: J. Dokl 38,10, Zlogar (obe Grm) 36,90, Kavčiček (Katja Rupena) 36,60; mladinke-ekipno: novo-meška gimnazija 182,40, gimnazija II 166,10, I.A.S.C. 162,50; posamezno: Klemenec 37,60, Kočevjar 37,20, Plantan 36,50 (vse gimnazija Novo mesto); mladinci-posamezno: Marinčič 40,70, Matko 36,85, Lunder 34,00 (vsi ŠCKS).

M. J.

STRELJALO 12 EKIP

Prejšnji teden so se v trebanjski občini začele delavske športne igre. Najprej so se pomerili strelci: Med 12 ekipami so prvo mesto osvojili tekmovalci KPD Dob, za njimi pa so se uvrstili strelci Trima, IMV, Kmetijske zadrage, Mercatorja, Acryla, Prosvete, Danč, Ilme itd.

Z. FAJDIGA

Odbojkarice Krke že tretje

Za Novomeščane kljub odlični igri poraz

V 17. kolu republiške moške odbojarske lige bi Novomeščani kmalu poskrbeli za prijetno presenečenje. Lahko bi premagali vrsto iz Kroke. Kar ni uspelo Novomeščanom, so dosegle odbojkarice Krke. V Maribor so odšle z željo, da bi osvojile točke, in v gosteh potrdile, da igrajo iz kola v kolo bolje.

NOVO MESTO - JESENICE 2 : 3

V prvem setu so Novomeščani igrali z strahom. Kazalo je, da so se ustrelili ene izmed najboljših ekip v ligi. Toda že v drugem setu so zamrežili in z odlično igro obdržali goste. Dobro so igrali tudi v tretjem setu, ko se je z odličnimi udarci izkazal najboljši igralec na mračni igrišču, ki se nadalje igral, toda v drugem delu seta so močno

popustili in gostje so nato izenačili in povedli. Prav v tem delu srečanja se je „izkazal“ tudi sodnik, Kropan Paul, ki je Novomeščanom odvzel več žog, gostom pa spregledal „nošeno“ žogo. V zadnjem, odločilnem nizu so Novomeščani igrali brez volje in gostje so ga dobili s 15:4.

NOVO MESTO: Goleš, Babnik, Jenko, Vernig, Prime, Graberski, Legan in Cotič.

J. PEZELJ

rogomet

BELA KRAJINA - SAVA
2 : 1

Po težkem, blatnem igrišču so novomeški Bela krajine pred domačimi igralci premagali enajsterico Savca. V prvem polčasu sta ekipi igrali v enoznačnem, popolnoma neravnem in nezanimivem, popolnoma brez priložnosti za zadetke. V drugem polčasu sta ekipi igrali po lepem in zanimivem, popolnoma ravnem, povedli so domači polčašči Karinovemu zadetku, gostje so pa priložnosti za zadetke izpuščali. Grguraj pa je domačim z eno prostico strelu. Z novimi točkami so na lestvici prvo mesto potrdili. Na lestvici prvo mesto potrdili. Na lestvici prvo mesto potrdili.

ELAN - ENOTNOST
1 : 1

Novomeščani so igrali dobro le v zadetku, ko je spretni Venta presejal ostajajočega vratarja. Gostje so v drugem polčasu igrali enakovredno in z odlično igro obdržali goste. Omeniti moramo, da so Elanovi nogometošči v celoti zamudili okoli osem 100-odstotnih priložnosti za zadetke, tako kot Elanovi gostje, zastuženi osvojili dve točki. Sodnik je izključil iz igre Novomeščana Mladena Gradinca, ki se je na igrišču nesportno

KRIM - KOČEVJE
1 : 1

V nadaljevanju prvenstva ljubljanske cone rokometne podvezne lige so v skupini A Kočevja gostovali v telovadnici Krima in po odlični igri z domačimi igralci osvojili dragoceno točko. Povedli so Ljubljančani, izenačili pa je bil športni mojster, s katerim so igrali vsi člani na strani domačih tekmovalcev.

Prvi tekmovalci Kočevja so se srečali z igralci Krima, ki so v prvi tekmi izgubili z 1:2. Prvo mesto osvojili igralci Krima, ki so v prvi tekmi izgubili z 1:2. Prvo mesto osvojili igralci Krima, ki so v prvi tekmi izgubili z 1:2.

belinka

tovarna kemičnih izdelkov
61001 Ljubljana
poštni predal 5-1
telefon h. c. 061/314 177
telex 31 260 yrbel

SANDOLIN PX 65

- uživa mednarodni sloves
- odlikuje ga bogata tradicija in novi tehnični dosežki
- najbolj iskano sredstvo za dolgoletno zaščito lesa
- uničuje plesen in zajedalce ter je odporen proti vremenskim vplivom
- služi za osnovni ter končni premaz in je izdelan v 13 barvah

ZAHTEVajte PROSPEKTE IN NAVODILA ZA UPORA-BO

SCHIEDEL — YU —
Kamin, dimnik št. 1
v Evropi

proizvaja in dobavlja

GRADNJA ŽALEC

Dolenjski list pred 20 leti

Kaj je z borci?

ZELO ŽIVAHNO je bilo med delegati, ko so razpravljali o plačah, kvalifikacijah in življenjskem standardu bivših borcev. Precejšnje število bivših borcev je zaposlenih kot nekvalificirana delovna sila in imajo razmeroma nizke plače, kar vzbuja med prizadetimi mnogo negotovanja. Če mislimo pošteno, potem vemo, da je večji del starih borcev sam kriv, da jih še danes vodijo v staležu nekvalificiranih delavcev. Bilo je mnogo tečajev, ki so bili namenjeni predvsem bivšim borcem, da bi prišli do boljše kruha. Nekateri se izgovarjajo, da se niso mogli posvetiti izobraževanju, češ da so živčni, kar pa ne more držati za vse prizadete. Vsi tisti, ki so do zdaj zamudili, naj se v bodoče potrudijo, da bodo s tečaji in na druge načine dosegli višjo kvalifikacijo.

V NOVEM MESTU se že dolgo časa kaže potreba po zajtrkovalnici, prav tako pa tudi po brezalkoholni gostilni. Za oboje so se že dal časa zavzemale množične organizacije, zlasti protialkoholna sekcija RK, odbor za zaščito matere in otroka ter druge. Ta zadeva bo sedaj rešena tako, da slaščičarna na Glavnem trgu razširi svoje poslovanje še na zajtrkovalnico in točilnico brezalkoholnih pijač, ter tako postane samostojno podjetje.

TUDI V TREBELNEM in okolici je čedalje več ščetinarjev, ki prizadevajo hudo škodo. Lovci so napravili že več pogofov, vendar brez uspeha. Dne 24. marca pa so le položili prvega. Ustrelil ga je Jože Gačnik.

DIJAKI NOVOMEŠKE gimnazije, ki se zanimajo za književnost in pisanje imajo že dobra 3 leta organiziran literarni krožek. Na sestankih govore o literarnih vprašanjih, bero in pretresajo svoja dela. Tista, ki jih spoznajo za najboljše, objavijo v svojem literarnem glasilu: sprva se je imenovalo Brstje, sedaj pa Stezice.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA
15. aprila 1955)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Glodalec je strigel mladike

(Od raznih) krajev se slišijo letos pritožbe o dolgi zimi in velikem snegu in ravno tako je v naših hribih. Iz raznih krajev se slišijo tudi pritožbe, koliko glada in revščine je užila divjačina in koliko škode je naredila na sadnem drevju, posebno zajci so oglodali toliko mladih sadnih drevesc, da mora človeka jeziti, ko je že več let z vso marljivostjo mlada drevesca gojil, a prišel je lačni glodalec in ostrigel je vse mladike z ostrimi zobmi, da se potem večinoma vse posuši. Pa naj jih, saj ima toliko zagovornikov na svojo stran, da se ne boji največje pravde.

(Grozen požar.) Po hudej zimi se že vse veseli lepega vremena in toplega solca; vse pridno dela na polju, ker se je delo tako zakasnilo. Opoldne še nič hudega niso slutili dobri Topličani, niso vedeli kakošno gorje jih še čaka. Toda na mah nastane krik, ogenj, ogenj! Jeljo je goret pri Vidicu, a hkrati je že začelo goret v dveh, treh krajih, in to vsled viharja, ki je ob enem nastal s tako grozovito silo, da je bila vsa

človeška moč zaman. Požarne brambe so se pogumno obnašale, ne brez uspeha.

(V Breškem okraju) utrgala se je grozna plast zemlje, tristo petdeset metrov dolga in devetdeset široka. Vlada je poslala vojake in inženirje na pomoč, da bi večje nesreče zadržali. Delo je silno nevarno, ker se zemlja še vedno premice. Tako je na Češkem neko malo mesto jelo se pogrezavati v zemljo.

(Potres) bil je v noči od 8. do 9. tega meseca malo pred eno uro in zopet proti tretji uri zjutraj. V Mirni Peči čutil se je potres tudi jako močno.

(Oglas) Na prodaj je hiša v Kandiji. čisto novo zidana, na glavni cesti, za obrt primerna, 5 minut od mesta. Nahaja se obokana klet, hlev, dve sobi, kuhinja, jedilna shramba, z drugimi prostori se takoj prodaja.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC
13. aprila 1895)

PO SVETU OKOLI

PRITOŽNI ODDELEK — Belgijka vlada se je odločila ustanoviti poseben oddelek, ki bo imel eno samo nalogo: sprejemati pritožbe žensk na razne oblike diskriminacije s strani moških. Delo oddelka bo pod neposrednim vodstvom gospe Debacker, ministrice za kulturo, ki je edina ženska v belgijskem kabinetu. Belgijke imajo torej lepo priložnost za uveljavljanje pravic v mednarodnem letu žensk.

DOBIL JE ODSKODNINO — Italijan Pasquale Maulicino je pred desetletji prišel v Etiopijo kot kolonialist in večje imetje izgubil med zadnjo vojno ob prihodu zaveznikov. Pred kratkim je dobil od italijanske vlade odškodnino za med vojno izgubljeno premoženje. Odškodninski ček za 1600 lir zadostuje danes za šestnajst ekspresnih kav!

NEPREDVIDEN PIKNIK — 150 km od Cordobe v Argentini se je iztiril potniški vlak, toda nihče od 700 potnikov ni bil niti mrtev niti poškodovan. Vlak se je iztiril zato, ker se je zaletel v kravo, ki je kajpak poginila. Pa ne samo to: ko so na kraj nesreče prišli reševalci, so od krave ostale samo še kosti, kajti potniki so jo na nepredvidenem pikniku — spekli in pojedli!

POGOJ — V kalifornijskem mestu Oaklandu so pred letom dni ustanovili prostovoljno društvo za tiste, ki se hočejo odvaditi kajenja, pitja alkoholnih pijač in uživanja mamil. Vsak član, ki se v roku, katerega si je določil sam, ne odvrne te ali one razvade, si mora za kazen — obriti glavo!

POBESNEL JE — Skota Johna Taylorja, pešca, so obsodili, ker je povzročil smrt avtomobilista Andrewa Davisa. Ko je John nepravilno prečkal cesto, je Andrew močno zaštrublil in avto ustavil. To je John tako razbesnelo, da je planil k avto mobilu, začel brčati in udarjal „pločvino“, izpustil zrak iz ene zračnice in grozil Andrewu, da ga bo „predelal“. Andrew se je tak ustrašil, da je dobil srčni napad in se volanom izdihnil. Tudi na naših cestah se lahko pripeti kaj podobnega, zato priporočamo hladno kri.

PREPOVED — Predsednik vlade Laosu princ Suvana Fuma je izdal za poslaništva in konzularna predstavnika v tujini okrožnico, da ne smejo izdajati vstopnega vizuma — hipijem. Menda iz okrožnice ni razvidno, kakšen je in kdo naj bi bil hipi, zato bo odločitev o vizumih padla po presoji uradnikov v laoskih predstavništvih v tujini. Pa tudi do hude krvi bo gotovo prihajalo.

STEKLENA PIRAMIDA — Kairski dnevnik Al Ahram je objavil vest, da je družba „Walt Disney Corporation“ prosila egiptovsko vlado za dovoljenje, da bi v bližini znamenitih faraonskih piramid zgradila veliko stekleno piramido, ki bi bila „velika turistična atrakcija“. Al Ahram ne navaja, ali je prošnja vzeta v resnejše proučevanje.

Zobje so zdravilni

Z umetnimi zobmi k boljšem zdravju

Dobra polovica ljudi v razvitem svetu prav uspešno namesto svojih zob uporablja umetne. Niti ni pomembno, ali nosijo umetne zobe zaradi lepega nasmeha ali iz potrebe po boljšem žvečenju hrane, bolj pomembno se zdi, tako trdijo nekateri sodobni raziskovalci, iz kakšnih snovi so umetni zobje narejeni.

Že pred 180 leti je italijanski znanstvenik Volta ugotovil, da v starih nastane šibak električni tok, ako na vsako stran jezika položimo kovinsko ploščico. Prav tak „električni okus“ mnogokrat začutijo novepečeni lastniki zobnih protez. Ta navidez nepomembni pojav pa je lahko zdravju škodljiv, a tudi koristen.

Mikroelementi, ki nastajajo pri procesu elektrolize v ustih, vplivajo na delovanje celotnega prebavnega trakta. Strokovnjake je pričelo zanimati predvsem, katere kovine v protezah bi lahko ugodno vplivale na zdravstveno počutje človeka. Ugotovili so, da je srebro prav dobrodejno, saj deluje kot dobro sterilizacijsko in bakteriocidno sredstvo. Sestavili so proteze, v katerih so uporabili posebne legure srebra s paladijem. Na skupini prostovoljcev so potem nekaj let ugotavljali posledice.

Pri večini prostovoljcev se je izkazalo, da jim je zobna proteza pomagala, ako so bolevali za boleznimi črevesja, želodca in dvanajsternika. Njihovo stanje se je popravilo. Znatno pa se je popravilo zdravstveno stanje tistih, ki so bolevali za anacidnim in hipocidnim gastritom.

Znanstveniki vidijo v tem precejšnji prednosti: estetika, boljše hranjenje in zdravlilo.

Morebiti je neki organist pogledal pregloboko v kozarec, sicer je nerazumljivo, kako da je izgubil tele orgle!

Raztresenost izgublja vse

Vsako večje mesto ima urad za najdene predmete, ki je nazoren dokaz, da so naši ljudje veliki pozabljivci. Ob črnih in rdečih, velikih in majhnih, starih in raztrganih, novih in starih — dežnikih se zdi, ko da pri nas neprestano dežuje.

O tem, da so dežniki najpogosteje izgubljeni predmeti, ne kaže izgubljeni besed, toda ob zagrebškem uradu za najdene predmete se lahko vprašamo, na katerem mestu imajo ljudje glave, da izgubljajo tudi dokaj velike in dragocene predmete. V zagrebškem najdišču je namreč veliko koles, mopedov in polnih potovalnih torb, ob tisočih izgubljenih predmetov pa predstavljajo višek pozabljivosti prenosne orgle, stroj za razmnoževanje dopisov in risb ter veliko dvokrilno zastekljeno okno.

Zagrebčani so lani na tramvajih, avtobusih, vlakih, v lokalih in drugod izgubili več kot deset tisoč različnih predmetov oz. 1500 predmetov več kot leto prej. Na dan so torej pozabili okoli trideset stvari. Od teh je bilo izredno veliko dokumentov in denaric, kajpak praznih, ki so jih odvrgli žeparji. Vlak dan se zglasil v zagrebškem uradu okoli 250 ljudi, ki iščejo izgubljeno. Šestdeset odstotkov najdenih predmetov se spet znajde v rokah lastnikov, ostalih štrideset pa po letu dni hranjenja prodajo na javni dražbi.

V šali pravijo, da se v zagrebškem uradu za najdene predmete nahaja prav vse, kar človek lahko izgubi, manjkajo samo še orgle zagrebške katedrale in glava, ki jo je „izgubil“ možak, ki se je zagledal v lepo sosedo.

Zadnjo plat, sonček, grej!

Kako oblečeni na plaži

Ni preveč lahko izumisliti kaj povsem novega v tistem tako skromnem kosčku obleke, ki ga uporabljamo na plaži. Nudisti so vprašanje, kaj naj radikalno rešijo, bolj straznari kopalci, ki so zaenkrat še v neki veščini, pa segajo po različnih modelih kopalcev, kakor jim pripravijo bistre glave model oblikovalcev.

Oblikovalce današnjih najbolj bega vprašanje, kdaj združiti močno podarjenost njo po spolnosti in kopalni leko. Na izvorno zamisel je pred desetimi leti prišel Rudi Gernreich, ko je ženske v kopalni tu ponudil sloviti „zgoraj in Topless je šel po vsem svetu razburil duhove, polnil strani in se ohranil v lanske sezone na velikih plažah, kjer se radi zbirajo zgodovinski svetovljani.

Takole morate biti oprejeni za kopanje, če želite biti v modi!

Rudi Gernreich pa je vneto iskal inspiracije za revolucionarne modele. Obleke navdih je našel pri ameriško modni in na modni trgovišču so pred kratkim kopalne obleke nenavadno dobve: za ženske in moške bistvu enake: močno spodnji del, ki odkriva žarkoni sicer ne preveč, v različnih barvah in vzorci naravnice.

Čeprav je do poletja še mesecev, kupci že vneto po modelu „Thong“ cvete, čeravno cena ni ena. Kopalna obleka stane 30 dolarjev. Na voljo pa so tudi v različnih barvah in vzorci in izvedbi.

In kdo je najbolj kupec? Človek skoraj nje jel, da so se za „Thong“ razvneli možki.

»Dolenjski list v vsako družino«

Riše in piše. Martini Krpan

Od kod orožje?

Komaj sem zakoračil med hišami Mišjega dola, sem zagledal gručo ljudi. Bili so stari in mladi ter se pomenskovovali. Skoraj bi šel mimo njih brez besedi, ako ne bi slišal besed: „Samo še Martin Krpan nas lahko reši.“

„I, kaj pa je takega,“ jih vprašam. „Tukaj sem kot narocen.“

„Radi bi imeli novo orožje, pa ga ne dobimo,“ so tarnali.

„Kakšno orožje neki? Lipo posekajte za kij in toporišče, vendar varujte, da ne bo nad kamnitno ali leseno mizo in bi imeli sitnosti zavoljo tega. Mesarico naj pa kakšen kovač skuje, akoravno je tega danes malokdo vajen.“

„Ne maramo tega, saj se ne bomo bojevali z Brdavsom.“

„Ako vam to ni po volji, česa drugega ne znam svetovati.“

„Mi bi radi imeli puške.“

„A, taka je ta reč. Pa menda ne mislite, da bo

kmalu vojna? Marsikaj hudega je slišati z raznih koncev sveta.“

„Mi ne potrebujemo takih za ubijanje ljudi, marveč take na zrak za streljanje v kroge na papirju.“

„Kaj jih ne zna nihče delati?“

„Delali so jih, vendar jih že dolgo ne več, zato stare kmalu ne bodo več za roko. Novih pa ni, ker jih menda ni vredno izdelovati. Ne maramo bojevanja, vendar je bolje, da smo pripravljani, kot pa da bi bili kdaj tepeni.“

„Kaj naj vas zdaj jaz branim?“

„Tega ni treba. Radi bi le nekaj tovorov pušk, da jih preneseš čez mejo. Nasi trgovci vse reči lahko uvažajo, le pušk nihče ne sme. Menda nas ne boš zavrnil, češ za vas so frace dobre?“

Ni nistem odgovoril. Odšel sem domov in še zdaj razmišljam, kako bi uredil, da bi bilo njim prav in da ne bo čez postave.

MARTIN KRPAN

8. To je našega Prava posvetim ti, da boš fakirja v odprto keso, ki je bila kdo ve kaj na... „Odlučno...“ se je nja točka — samo se... Paradižnik je odločil... kirju ne prides nikoli...

Kriviš prejšnje križanke

CGLODNEVNA											
NAGLOVNIK											
OKTANUTA											
LONAUK											
SOLARAGU											
EGIPČANRN											
JITRENIRKA											
AKAITAKA											
OPPELINPAR											
WAGERCARINA											
ADALOSASIRKA											

(Ne)resnice z napako

Casopisne stolpce vsak dan objavimo bedni (bežni) zapisi o smehah.
 Pohoda se je udeležilo več zgodnjih pohablencev (povablencev).
 Kazalo je, da se bodo pooblaščenki (pooblaščenki) delegati raz-
 v božjem (ožjem) komiteju objavilo celo mladina.
 Tine si zelo želi, da bi se še izkraj spečal (srečal) z Nežiko.
 Nabral: J. JUST

D L	APARAT	OGRAJA IZ KAMNA	SIAM	ZBIRKA LISTIN	D L	PODLOŽNIK	ANTON BOLE	FR.REKA	ČEBELJI SAMEC
GLAS. ZNAMENJE					NASTAVA				
ZELATINA IZ ALG					AVAR				
PRISPETJE					GR.ČRKA				
RADIJ							NOBELIJ		
PREBIVALEC PRELEKJE			OZEMLJE IMAMA				ZUPAN POD FRANCOZI		
				PERZ. KRALJ					
				PAPIGA					
								VRSTA OBUVALA	NOŽ ZA STRGANJE
			TWAIN				PLATINA		
							FR.MOODNI KREATOR		
			SPIS	HERCEGOVEC			POKLON		
							NAS OTOK		
				KIT. VELEMESTO					
				LANTAN					
CLAY			DUHOVN. STAN				OKONČINA		
PREGOVOR			SAPA				VEDHO ZELENA RASTLINA		

Operacija marmornatega kipa

Restavrorji so s kirurško natančnostjo popravili Michelangelovo umetnino, ki jo je namerno poškodoval neuravnovešenec

Meseca maja 1972 ni nihče verjel, da bo slovlva Michelangelova umetnina bila. Tedaj je kdaj takšna, kot je bila. Toth s kladivom poškodoval marmornati kip Marije z mrtvim Jezusom v naročju v kapeli cerkve sv. Petra v Rimu. Od kipa je odletelo 50 večjih in 150 manjših kosov. Ogorčenje je zajelo ves svet, vandalsko dejanje so soglasno obsodili, a vendar veliki mojstrini ni to

prav nič pomagalo. Čakala je, da se jo lotijo največji strokovnjaki za restavriranje in rešijo umetnino.
 Posebna skupina izvedenec, cev se je kmalu lotila dela. Identificirali so vse koščke, kar so jih pobrali, obenem pa ugotovili, da jih nekaj manjka. Dva manjša koščka sta sicer prispela, eden celo iz Amerike od nekega turista, ki ga je na dan Tothovega dejanja pobral s tal kapele kot spominček, vendar je

nekaj koščkov še vedno manjkalo.
 Glavni del posla je bil opravljen v laboratorijih. Najprej so morali odkriti snov, ki bi lahko nadomestila manjkajoče dele kipa, odkriti pa so morali tudi postopek, kako odpraviti modrikaste sledove od barve kladiva, ki je na kipu ostala. Rešitev je bila zelo preprosta. Potem ko je odpovedalo skoraj vsako kemično čistilno sredstvo, je svoje prednosti pokazal navaden selotejp. Za zapolnilno maso pa so vzeli mešanico poliesterke smole in prahu kararskega marmorja.
 Restavratsko delo je vodil Morresi. Z injekcijsko iglo je ubrizgaval v poprej narejeni kalup manjkajoče dele, ki so jih potem z največjo pazljivostjo zleplili z originalom v kapeli. Celotna ekipa je delala kot dobro izučena skupina kirurgov. Rezultat njihovega dela je bil začudujoč. Prav nič na kipu ni kazalo, da je popravljen. Edino ultravijolična fotografija lahko pokaže, kateri deli so popravljeni in zlepljeni. Za spomin in opomin na barbarsko dejanje so pustili manjšo udrtino na pajčolanu.

Slovlva Michelangelova umetnina je spet takšna, kot je bila pred usodnim majem 1972. Restavracija kipa je izredno de-
 janje.

Učimo se od živali

Potapljaški refleksi za hitro bitje srca

Kadar se tujen ali raca potopita pod vodo, da bi si poiskala hrane, pride do nevrološkega pojavnosti, ki ga strokovnjaki imenujejo „potapljaški refleksi“: bitje srca se upočasni, krvne žile v trebušnih organih se zožijo, tako da je dotok krvi v srce in možgane večji. Vse to pa se dogodi zato; da bi žival med potapljanjem ohranila čim več potrebnega kisika v krvi. Raziskovalci so ugotovili, da sledove „potapljaškega refleksa“ zasledimo tudi pri človeku.

Zanimanje za ta pojav vlada med strokovnjaki že skoraj desetletje. Posamezne raziskovalne skupine so preiskovale avstralske iskalce biserov in pri njih zabeležile „potapljaški refleksi“. Sledili so poskusi s prstoljci. Dr. Stewart Wolf je pri poskutih na texaški univerzi ugotovil, da se bitje srca hitro upočasni, kadar so prostovoljci potopili glavo v mrzlo vodo. Meritve so pokazale, da je količina mlečne kisline v krvi narasla, kar je bil dokaz, da celice v organizmu porabljajo manj kisika.
 Te ugotovitve so pripeljale raziskovalno skupino do preprostega zaključka: potapljaški refleksi se da uporabiti tudi pri zdravljenju tistih, ki trpe zaradi občasnega prehitrega srčnega utripa. Zamisel so preizkusili na bolnikih, ki se jim je srčni utrip povečal tudi na 160 udarcev na minuto ali še več. Že po 35 sekundah „ledene terapije“ se je utrip srca normaliziral.
 Vsa stvar je bila zelo preprosta. Bolehajočim so dali posode z ledom. Nadnje so sklonili obraz in potapljaški refleksi se upočasnili prehitro bitje srca.
 Vendar strokovnjaki tega preprostega sredstva ne priporočajo vsakomur za domačo uporabo. Opozarjajo, da so taki poskusi zelo nevarni za vse, ki so preživel infarkt.

MED SVETIMI KRAVAMI

Mnozica je ploskala. Naša junaka sta korakala s prizorišča in Paradižnik je nastavljan. Nekaj zarjavelih Kovancec v dlani — to je našega Paradižnika spomnilo na krhko, svežo zemljico, lepo počez prerezano in njo je pestila prava indijska lakota — in stekla sta čez cesto k stojnici.
 „Ham ham!“ sta zalajala, ker po indijsko še nista

Prodajalec je bil brihten! „Nekaj za pod zob bi radi, gospod fakir!“ je uganil in pripravil zavitek fakirskih specialitet: žeblje s kisom in oljem, britvice z gorčico, črepinje s hrenom pa nekaj bakel in starih sabelj...
 Zaklel je Paradižnik po kranjsko in zgubila sta se s Klaro v ozkih ulicah. Odsla sta s trebutnom za kruhom in bodrila sta se z mislijo: „Za delo znava zgrabiti, torej ne bova lačna, tudi v Indiji ne...“

DR. BOŽO OBLAK

Vpliv vetra

zdravnik svetuje

Veter ni prav nič drugega kakor gibanje zraka. Za nas je važno, od kod veter piha in s kakšno močjo. Smer vetrov in njihovo trajanje med letom je bistvene važnosti pri urbanističnem načrtu naselja, sicer lahko pride do onesnaženja ozračja nad naseljem.

Nekateri vetrovi delujejo na splošno počutje ljudi zelo neugodno. Pri nas je tak veter fen. To je topel veter, ki se spušča v Krško dolino z Roga na zahodu in ki je poznan po tem, da kar „jemlje“ sneg spomladi. Ta veter povzroča razdražljivost, nespečnost, glavobol, slabo počutje, nesposobnost za delo in podobno. Vzroki tega delovanja vetrov še niso povsem razjasnjeni.

Vetrovi so pomemben dejavnik pri regulaciji temperature. Poleg vlage in toplote je prav gibanje zraka dejavnik, ki usmerja hitrost izgube človekove temperature. Zaznavno gibanje zraka v zaprtem ali polzaprtem prostoru je preprih.

Med nami neprestano krožijo električni oziroma radijski valovi. Njihov vpliv na človeško zdravje v celoti še ni raziskan. Vemo pa, da valovi pod 6 m dolžine povzročajo pri ljudeh, ki so blizu oddajnikov, glavobol, utrujenost, razdražljivost in celo dvig telesne temperature.

Velika razlika v električni napetosti npr. pred nevihto neugodno vpliva na ljudi in živali. Pojavljata se nemir in strah. Domnevajo, da tudi ljudje, ki napovedujejo vreme na podlagi revmatičnih bolečin, kažejo posebno dovzetnost za električne napetosti v ozračju.

Ionizacija v zraku nastane pod vplivom kozmičnih žarkov, elektronskih tokov in ultravijoličnega sevanja sonca. V zraku je več pozitivnih kot negativnih ionov. Pravijo, da porast negativnih ionov v zraku deluje dobro na človeka, da negativno ioniziran zrak znižuje krvni pritisk, medtem ko porast pozitivnih ionov slabo vpliva na splošno človekovo počutje in na njegovo zdravje.

DR. LEON ŽLEBNIK

»Zakaj mi ne pišeš?«

bodimo olikani

Pogosto nimamo prave volje in smisla za pisanje pisem. Če bi hotel podražiti psihoanalitike, bi dejal tole: ni je misli, ki bi jo naši ljudje bolj srdito in brezbrizno, a tudi dosledno in vztrajno izrivali iz zavesti v podzavest, kot je misel, da je treba napisati pismo. Tako pada vrsta nenapisanih pisem namesto v nabiralnike v podzavest, od tam pa silijo na dan v obliki kesanja, vzdihov, občutka krivde, slabe volje. V takih kritičnih trenutkih prebujene vesti se sami nase jezimo ali pa si želimo, da bi se po doslej še neznanih zakonih prenosa misli takoj pogovorili s tistim, ki bi mu morali že davno pisati; pogovorili zares, brez črnila in papirja. In potem bi bili presrečni, saj bi se ognili vsem pisemskim potrebščinam, ki nas že same navdajajo z grozo in mrzlico ter nam vzbujajo dopisovalne komplekse.

Tako nas počasi prevzame krčevit odpor do pisanja. Brez dvoma je vmes dobršen del naše lagodnosti, da ne rečem lenobe in nediscipliniranosti, ki nas odvrta od tega, da bi se sploh lotili pisanja in na papirju izpovedali svoje misli in občutja. V tem je lahko tudi del lenivosti našega duha nasploh, kar nam ne more biti posebno v čast. Sicer pa to ni nujno, zakaj poznamo ljudi, ki so od sile delavni, a jih zlepa ne pripraviš, da bi napisali pismo.

Če opuščamo pisemne stike, ne grešimo le proti vljudnosti, temveč smo prikrajšani tudi za lepa doživetja, ki jih lahko nudi samo iskreno napisano pismo. Pisati pismo in pismo brati je posebno izkustvo, ki človeka po svoje bogati, poživlja in ožreje.

Imejno vsako pismo, naj bo še tako nebogljeno, za izraz pozornosti. In kakor odzdravljamo na pozdrave, odgovarjamo v družbi, se zahvaljujemo za usluge itd., tako velja po pravilih lepega vedenja, da na pisma brez daljšega odlašanja odpišemo. Nevljudno je, če kdo piše samo takrat, kadar je primoran, če se na primer opravičuje in prosi, se za kaj zahvaljuje in podobno. Naj poudarim, da mora biti pismo napisano na lepem papirju, čitljivo in s primernim nagovorom. Pišimo brez besedičenja in pretiravanja, vljudno, a brez hlapčevstva in lizunstva, v preprostem, a zelo skrbnem jeziku.

V pisnu segamo globoko vase in smo iskreni, krog nas je tišina, naš notranji svet postaja silnejši, saj še v mislih združujemo s človekom, ki mu je pismo namenjeno. Zato pismo v resnici obudi naše globine, nas odtegne vnanosti ter vsaj za kratek čas vrne sebi, da si izčistimo smisel za ljudi in stvari. Naj mimogrede omenim: pisma brez podpisov ali tako imenovana anonimna pisma so za pisca sramota. Nanje ne reagiramo.

KMETOVALCI!

Poleg vseh drugih kmetijskih strojev, traktorjev in rezervnih delov še posebno priporočamo ventilatorje za sušenje sena, ki jih izdelujemo v kooperaciji z ing. Grosom. So testirani od Turboinštituta in so se v 4-letni praksi odlično obnesli. Cena je pri nas 5.950,00 din sondo z obiskom na domu in načrtom.
 Enoletna garancija in servis, zagotovljen v 36 urah.
 Oglasite se!

Kmetijska zadruga „Sloga“
 Kranj (pred Mlekarno v Čirčah)
 telefon 21-545

Devet let je nastajal kupček

Slavka Gatta, računovodkinja na tožilstvu v Brežicah, je poneverila čez 90.000 dinarjev - Uživala je zaupanje in to izkoristila

52-letna Slavka Gatta iz Brežic, računovodkinja in vodja pisarne na občinskem javnem tožilstvu, je bila prejšnji teden obsojena pred okrožnim sodiščem v Novem mestu zaradi grabeža in ponarejanja listin na 4 leta in 6 mesecev strogega zapora.

Uslužbenka, ki je v ustanovi delala 27 let, je uživala vse zaupanje, nihče ni podvomil o njeni poštenosti, dokler je niso povsem slučajno odkrili. Lani za 1. maj je prišel nadrejenim v roke račun za pogostitev ob prvomajskem praznovanju, čeprav pogostitve sploh ni bilo. To je bila sled, na podlagi katere je kontrola ugotovila, da si je Gattova od leta 1967 do konca aprila lani prilastila 92.679 dinarjev. Sprva je dve leti jemala manjše zneske po okrog 4.000 din na leto na ta način, da je na prispelih računih sprejel pripisala številko ali pa popravljal vršne številke, razlika pa je šla v njen žep. Včasih je pisala tudi izmišljene podatke o izdatkih, ki jih sploh ni bilo ali pa so bili znatno manjši. Takih popravkov je bilo veliko! Pretežno si je Gattova prilastila manjše vsote denarja, toda v devet letih se je nabral kar lep kup.

Sama je priznala za okrog 20.000 do 30.000 din poneverb in še zanje je trdila, da si je „samo izposodila“ zaradi družinskih razmer in zato, ker so vmes tudi pogoreli. Da je imela najboljši namen vrtniti... Za preostalo vsoto pa je obtoženka zatrjevala, da ne ve, kako je do „napak“ prišlo, najbrž pa zato, ker ni bila večša dela. Temu zagovoru senat, ki mu je predsedoval Janez Smolej, ni verjel, pač pa so Gattovo obsodili za ves ugotovljeni primanjkljaj. Kot olajševalno okoliščino so upoštevali njeno delno priznanje in pa bolezen, medtem ko je bila tehtnica obtežljivih okoliščin precejšnja. Do pravnomočnosti sodbe so jo izpustili na prostost.

Roparja je prepoznal

Enega so dobili in kaznovali, dva še iščejo

Pred Novomeščana Antona Kraševca so nekega večera v decembru 1973 na novomeški železniški postaji stopili trije moški - Romi. Zahtevali so denar. Ker se je napadeno upiral, ga je eden udaril, drugi zgrabil za suknjič, tretji pa mu je zvil roki na hrbtu in tiščal vanj železen predmet. Najbrž je bil nož. Tako so mu iz žepa potegnili denarnico s 750 dinarji, potem pa izginili. Oškodovanec je rop prijavil in po fotografijah prepoznal enega med napadci. To je Janez Kovačič-Roman, 26-letni Rom iz zloglasnega naselja Zabjek pri Novem mestu. Tega so dobili, medtem ko ostalih dveh padajšev še niso odkrili. Kovačič pa je bil zaradi ropanja pred kratkim obsojen pred novomeškim okrožnim sodiščem, kjer so mu odmerili 2 leti strogega zapora. Obtožence se je že prej nekajkrat pregrešil zoper tujo last. Sodba, ki jo je izrekel senat pod predsedstvom Janeza Smoleja, še čaka pravnomočnosti.

Ti ne smejo zatajiti!

Ne sicer na našem ožjem območju, pač pa na splošno se zadnja leta vrstijo dokaj huđe železniške nesreče in pri več primerih so ugotovili krivdo zaposlenih na železnici. Od premikačev do delavcev v čuvajnicah zahteva ta služba treznega in vestnega človeka, ki se zaveda odgovornosti za ljudi in premoženje. Samo za hipce bi zaspal, samo enkrat pred službo ali med njegovo gledal v kozarec, pa je dovolj, da zapota in se znajde na zatožni klopi. Kako opravljajo ta poklic, so povedali:

STANISLAV SVAJGER, zaposlen v čuvajnici št. 33 v Križevski vasi: „Sest let sem v tej službi. Dvanajst ur delamo nepretrgoma, potem imamo 24 ur prosto. Služba je naporna. Tu mimo gre vsak dan 22 rednih vlakov, včasih so še izredni. Paziti moram na telefon in na to, da pravočasno spustim zapornice čez progno. Če sem kdaj zaspal, grem na sprehod na svež zrak. Vloči se ne smem in si ne upam. Nas kontrolira nadzornik, pa še iz sekcije v Novem mestu. Če bi me enkrat dobili na pogradu dremati, bi prišel takoj v disciplinsko.“

VIKTOR VELŠE, kretnik-zaporničar v Bršlinu: „Ne konca ne kraja ni spuščanju zapornic na mojem delovnem mestu, kajti razen rednih in izrednih vlakov je še veliko premikanja. Vsakokrat moram zapornice spustiti. Nekateri vozniki so nestrpni in zapeljujejo mimo, še ko spuščam rampe. Tako se zgodi, da kakšen ostane med zapornicama. Na srečo je toliko prostora, da se lahko umakne vlak. Tudi pešci ne bi smeli čez progno, kadar so zapornice spuščene, vendar vseno uhajajo. Če jih vidi miličnik, morajo plačati kazen. V moji službi je potrebno ves čas imeti napete oči in sluh.“

MARKO MALJUNA, vlakovski odpravnik na novomeški železniški postaji: „Na železnici je stroga disciplina in ni res, da ljudje v tej službi toliko pijejo, kot se govori. Imamo večkratne in ostre kontrole, tako podnevi kot ponoči. Jaz nadzorujem vse osebe na postaji. V zadnjih dveh letih sem dva takoj odstranil z dela, ker sem ju osumil, da sta bila vijenca. Tak je naš pravilnik. Vse nas pa nadzorujejo prometni inšpektorji iz Ljubljane. Zgodi se, da moraš tudi ponoči pihati v balonček. Kazni so zelo ostre, kajti zavedamo se, da vinjen človek ne ogroža samo sebe, ampak tudi življenja drugih.“

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: K ZLOMU SE POŠKODBE - Franc Vrbinč z Broda se je 11. aprila peljal na pony kolesu po Partizanski cesti. Ker ima nogo v mavcu in ni mogel uporabiti nožnih zavore, je zaviral z ročno zavoro, tedaj pa ga je vrlo čez krmilo na tla. Dobil je še več prask, osumili pa so ga, da je vozil pod vplivom maliganov.

GRADAC: TRČILA V OVINKU - Metličan Drago Krstinc je 12. aprila zvečer vozil osebni avto od Semiča proti domu, v ovinku pri Gradcu pa ga je zaneslo v levo ravno taktak, ko je noprosto pripeljal z avtom Marjan Metelko iz Semiča. Vozili sta trčili, lastnika pa imata za 8.000 din škodo.

KARTELIJEVO: OBSTAL V GRMOVJU - 13. aprila popoldne je Alojz Saje z Dol. Karteljevega vozil z avtom proti Novemu mestu, v ovinku pa je zapeljal na levo in oplazil osebni avto, ki ga je noprosto pripeljal Dušan Smiljančič iz Karlova. Po trčenju je Karlovačana odbilo na bankinjo, nakar je obstal v grmovju ob cesti. Škodo cenijo na 9.000 dinarjev.

ELEKTRIKA UBILA KOBILO - 11. aprila zjutraj so pri Kumpovih v Bršlinu našli kobilu, vredno kakih 14.000 dinarjev, mrtvo. Žival je bila odvezana, ležala pa je na betonskem hodniku, zraven pa je bila razbita žarnica in opazili so poškodovano električno napeljavno. Kot je ugotovil veterinar, je kobilu ubila elektrika.

VRANOVIČI: ZRAČNICO JE ZRAČNISLO - 11. aprila popoldne je Metličan Matija Jarnevič vozil osebni avtomobil proti Črnomlju, v vasi Vranoviči pa je med vožnjo razneslo zračnico. Avto je zaneslo, zadržnil je čez cesto po strmini navzdol. Škodo je za 5.000 dinarjev.

ČRNOMLJ: NI NIČ POGLEDAL? - 9. aprila popoldne je Črnomalčan Anton Vrščaj vzvratno vozil avtomobil po Ulici 21. oktobra, ravno takrat pa je mimo pripeljal z avtom Janez Ivanovič z Žilj. Vozili sta trčili, lastnika pa imata za 4.000 din škodo.

BELI GRABEN: TOVORNA V AVTOBUS - 7. aprila zvečer je Marjan Zupančič z Dvora v Beli Grabeni podjelja Gorjancih odstopil v Žužemberku, pri Belem gradcu mu je noprosto pripeljal avtomobil. Voznik avtobusa je ustavil avto, tovarnjak lahko mimo, toda avto je vozil še en tovarnjak iz Kavrnja v Bosni. Voznik avtobusa je zavril, vendar ga je zaneslo v avto. Škodo cenijo na 18.000 dinarjev.

GRADAC: TRČENJE NA MALJEAN DRAGO KOBILO - 12. aprila popoldne je Marjan Metelko iz Semiča pri Gradcu na mostu čez Lahntrčil v avto. Voznik avtobusa je ustavil avto, tovarnjak lahko mimo, toda avto je vozil še en tovarnjak iz Kavrnja v Bosni. Voznik avtobusa je zavril, vendar ga je zaneslo v avto. Škodo cenijo na 18.000 dinarjev.

MAČKOVEC: NI USTAVITI - Franc Siskovec z Ustavitv v Mačkovec vasi je 13. aprila popoldne ustavil avto na pristanišču. Voznik avtobusa je ustavil avto, tovarnjak lahko mimo, toda avto je vozil še en tovarnjak iz Kavrnja v Bosni. Voznik avtobusa je zavril, vendar ga je zaneslo v avto. Škodo cenijo na 18.000 dinarjev.

NEGREČNI SREČKO - 10. aprila ob 12.55 ure železniški progi pri Ustavitvi se 9-letnega Srečka Štefana učenca 2. razreda z avtomobilom seje. Zaenkrat je zaneslo šole. Zaenkrat je zaneslo šole, se je Srečko vracel iz šole na progi, ko pa je pripeljal avtomobilni vlak, ki je vozil proti Črnomlju, je otroka udaril. Srečko je bil na mestu mrtve. Torbica s šolskimi potrebščinami je ostala pod nasipom. Straža je naredila dela širšo in daljnjo obdobje.

PO VRSTI JIH JE ODPIRAL - 6. aprila zvečer je bilo več lastnikov avtomobilov na Mirni v nevarnosti, da bodo ob vozilo. Iz garaže Amalije Grebenc je nekdo očitno želel odpeljati Zastavo 101. Zadevo s kablji je že uredil, vendar pa zaradi zaklenjene ključavnice ni mogel na pot. Potem se je polotil fička Stanislava Kirma iz Migolice. Avto je stal na dvorišču gostilne Kolenc. V ta avto je že vdrl, se zapeljal z njim do srede ceste, tu pa se je zaskočila ključavnica. Tretji vlom je bil v avto Marjana Grdena iz Zagorice, ki je bil prav tako na Kolencem dvorišču. S tem se je tat odpeljal proti Migolici, ampak je med potjo karamboliral. Avto je pustil in izginil, po dveh dneh pa so storilca našli. Bil je 19-letni Jože iz Bistrice, ki je izjavil, da se želji voziti avto in ni ni mogel upreti.

ZENO JE PRETEPAL - 11. aprila so novomeški miličniki pridržali do iztreznitve Dževada Zivića iz Novoga mesta. Možakar se je napil, nato pa v stanovanju razgrajal in pretepal svojo ženo. Zaradi tega bo moral tudi pred sodnika za prekrške.

KDO JE BIL V KIOSKU? - V noči na 12. april je bilo vlomljeno v kiosk Tobačne tovarne na Partizanski cesti v Novem mestu. Vlomilce je odnesel več škatel cigaret, nekaj sokov in igralne karte. Vse skupaj je bilo vredno 2.600 din. Za vlomilcem poizvedujejo.

NI BILA LISICA - V kurnik Ane Novak v Šahovcu pri Trebnjem se je splazil nekdo 12. aprila ponoči. Iz kurnika je namreč izginilo 11 kur, očitno pa je, da tega ni naredila lisica, temveč kakšen lisjak, ki hodi po dveh nogah. So mu že na sledi!

UDARIL SE NATAKARJA - 13. aprila so novomeški miličniki odpeljali iz bifeja na Otočcu vinjonega razgrajča Milana Colariča iz Novoga mesta. Ta se je spočetka nedostojno obnašal, ko pa ga je natakar opozoril, ga je udaril in razbil tudi steklo na vratih. Ker se je na steklu porezal, so ga najprej odpeljali v bolnišnico po prvo pomoč, nato pa na hladno. Zadnje besedo bo imel sodnik za prekrške.

SKOZ OKNO V TUJO HIŠO - 11. aprila so trebanjski miličniki izvedeli, da je bilo vlomljeno v hišo Ludvika Zamana v Hudejeh. Nekdo je skoz okno vdrl v hišo ter v kuhinji in shrambi vzel nekaj jedil, iz spalnice so zmanjkale cigarete. Dejanja je osumljen 16-letni D. U., ki tega podviga niti ne zanika.

V dnevnem časopisu večkrat beremo, da so bili najdeni pri izvajanju gradbenih del ali pri oranju ali v morju raznovrstni arheološki predmeti (kipi, stare posode, okrasni predmeti, novci), prav tako tudi bere mo v milih oglasih, da so občani izgubili določene vrednostne ali posebno priljubljene predmete in prosijo poštene najditelje, da jih vrnejo proti dobri nagradi. Karko je s temi najdbami, kdo je lastnik teh predmetov, kakšne so pravice in dolžnosti občanov, ki hote ali po naključju pridejo do takih predmetov?
Stara pravno in moralno pravilo, izraženo v ljudskem pregovoru „Kar najdeš - ni tvoje“, velja tudi v našem pravnem redu.

Kot Martin Krpan svojo kobilico, tako je ondan možakar naložil svoje kolo na ramena in se napotil proti domu. Posnetek je z mosta čez Krko v Dobravi. Povejmo pa še, da so kolesarji med pogostnimi povzročitelji prometnih nesreč, posebno na podeželju in zlasti če malo preveč pogledajo v kozarec. (Foto: R. Bačar)

PRI DELU OB ROKO
9. aprila okrog poldne se je zgodila huda obratna nesreča v rudniku Kanizarica. Marko Cvijović, 18-letni delavec iz okolice Presečnika v Črni gori, je ostal brez roke. Cvijović je ta dan delal pri transporterju, med obratovanjem pa je zlezl pod transporter, da bi pobiral kose premoga. Ker ni izključil gumijastega traku, mu je desno roko potegnilo v stroj in jo odtrgalo v rami. Poškodovanca so takoj prepeljali v novomeško bolnišnico.

VLOM V DOBOVI
V noči na 8. april je nekdo skoz vrata vdrl v poslopje Prosvetnega doma, kjer je tudi več pisarn. Vlomilec je vdral v predalec na krajevnem uradu in v prostorih rokometnega kluba in očitno iskal denar. Imel je srečo, kajti v predalu ene izmed miz na krajevnem uradu je bilo 5.350 dinarjev. Kajpak jih je odnesel.

Smrt res, a ne zaradi pretepa

Zakaj je umrl Ludvik Ferenček z Brega

Pred kratkim se je po Kočevju raznesla vest, da je za posledicami pretepa umrl v ljubljanski bolnišnici 37-letni Ludvik Ferenček iz Brega

Zvedeli smo, da so zaradi takih govoric preiskovali oziroma prevrtili zadevo tudi miličniki. Poizvedbe so pokazale, da je bil pokojni Ludvik Ferenček od januarja letos brez zaposlitve, živel pa je ločeno od žene. 11. marca je bil v gostilni pri Krasvu v Stari cerkvi. Bil je zelo pijan. Ko je šel iz gostilne, je padel pod stopnicami, priletel na moped pod stopnicami, ki se je prevrnil, Ferenček pa je zletel še naprej in trčil v avto.

Lastnik mopeda je Ferenčka pobral in ga postavil pokonci, a je takoj spet padel na tla. Kazalo je, da je omamljen, zato so ga ljudje, ki so bili tam blizu, začeli polivati z vodo. Nato so ga dali sedet na stol med vrata pri vhodu v gostilno, a je padel na tla na beton. To pobiranje in padanje se je trikrat ponovilo.

Zdaj so bili vsi prepričani, da je Ferenček popolnoma pijan, zato so ga odnesli za Krausovo hišo, da bi se tam streljal. Miličnik, ki je šel tam mimo in videl ležečega Ferenčka, je opozoril osebo v gostilni, naj po končanem obratovanjem časa nekdo pogleda, če Ferenček tam še leži. Kaže pa, da so na to pozabili. Ferenčka so našli zjutraj in ga nato odpeljali domov.
Doma je ležal dan ali morda malo več, nakar so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je po približno desetih dneh umrl in to zaradi poškodb na glavi.

Pretepa toraj ni bilo in Ferenčka ni nihče udaril. Vse tisto prizadevanje za njegovo „oživljenje“ bo za marsikoga, ki živi trezno in pokojniška ni poznal, vsaj nekoliko nečudno. Za marsikoga pa bo uganka, kako ga je prej ni dokletala nesreča. Vozniki osebnih avtov so namreč že večkrat naleteli nanj, ko je ležal pijan na cesti in se mu le zaradi srečnega naključja ni že prej primerilo kaj hujšega.

77 pri Kočevju. Na postaji milice v Kočevju smo povprašali, če so govoric resnične.

Zvedeli smo, da so zaradi takih govoric preiskovali oziroma prevrtili zadevo tudi miličniki. Poizvedbe so pokazale, da je bil pokojni Ludvik Ferenček od januarja letos brez zaposlitve, živel pa je ločeno od žene. 11. marca je bil v gostilni pri Krasvu v Stari cerkvi. Bil je zelo pijan. Ko je šel iz gostilne, je padel pod stopnicami, priletel na moped pod stopnicami, ki se je prevrnil, Ferenček pa je zletel še naprej in trčil v avto.

Lastnik mopeda je Ferenčka pobral in ga postavil pokonci, a je takoj spet padel na tla. Kazalo je, da je omamljen, zato so ga ljudje, ki so bili tam blizu, začeli polivati z vodo. Nato so ga dali sedet na stol med vrata pri vhodu v gostilno, a je padel na tla na beton. To pobiranje in padanje se je trikrat ponovilo.

Zdaj so bili vsi prepričani, da je Ferenček popolnoma pijan, zato so ga odnesli za Krausovo hišo, da bi se tam streljal. Miličnik, ki je šel tam mimo in videl ležečega Ferenčka, je opozoril osebo v gostilni, naj po končanem obratovanjem časa nekdo pogleda, če Ferenček tam še leži. Kaže pa, da so na to pozabili. Ferenčka so našli zjutraj in ga nato odpeljali domov.

Doma je ležal dan ali morda malo več, nakar so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je po približno desetih dneh umrl in to zaradi poškodb na glavi.

Pretepa toraj ni bilo in Ferenčka ni nihče udaril. Vse tisto prizadevanje za njegovo „oživljenje“ bo za marsikoga, ki živi trezno in pokojniška ni poznal, vsaj nekoliko nečudno. Za marsikoga pa bo uganka, kako ga je prej ni dokletala nesreča. Vozniki osebnih avtov so namreč že večkrat naleteli nanj, ko je ležal pijan na cesti in se mu le zaradi srečnega naključja ni že prej primerilo kaj hujšega.

Nepošteni najditelji, to so tisti, ki najdejo tujo premoženje stvar ali pridejo do nje po naključju in si jo protipravno prilastijo, storijo kaznivo dejanje zatajitve. Po naključju pride na primer storilec do tuje stvari, če jo lastnik pozabi v njegovem stanovanju ali mu jo kdo podtakne; stori pa kaznivo dejanje tativne gost, ki vzame v kavarni denarnico, ki jo je drug gost pozabil. Storiči teh kaznivih dejanj se lahko kaznujejo z denarno kaznijo ali z zaporom do enega leta. Če je zatajena stvar zasebno premoženje, se začne kazenski pregon samo na predlog oškodovanca, to pomeni, da mora lastnik zatajence stvari dati ovadbo zoper storilca.

bili po 31. 7. 1945 ali ki bodo v bodoče najdeni v zemlji ali v vodi. Predmeti, ki jih kdo izkoplje (starinski kipi, okrasni predmeti in slinco) ali najde v morju, n. pr. amfore, torej niso last najditelja, ampak družbeno in si jih najditelj zato ne sme prilastiti, ampak jih mora izročiti zavodu za spomeniško varstvo. Prav tako mora izjavljale gradbenih del, če odkrije arheološko najdišče ali posamezen arheološki predmet, takoj obvestiti o najdbi zavod za spomeniško varstvo ali občinski upravni organ. Najditelj, ki prostovoljno izpolni to obveznost, ima pravico do nagrade do 15 % vrednosti stvari. Nagrada mora plačati zavod za spomeniško varstvo na podlagi sporazuma z najditeljem; če pa do sporazuma ne pride, odloči o višini nagrade sodišče v nepravdnem postopku. Kdor se ne ravnava po tem predpisu in si pri arheološkem izkopavanju ali kako drugače protipravno prilasti izkopane ali najdene predmete, ki so kulturni spomeniki, stori kaznivo dejanje in se lahko kaznuje z zaporom najmanj treh mesecev ali s strogim zaporom do 5 let.

Z zadovoljstvom moremo sicer ugotoviti, da postajajo naši občani vse bolj ljubitelji starin in spoštljivi do kulturnih spomenikov, vendar so še primerni, ki kvadrirajo to ugodno oceno, saj nekateri lahkomiselno kupujejo take predmete od oseb, o katerih poštenosti bi mogli takoj podvomiti. Zato naj tudi tu velja, da je previdnost mati modrosti.

STEFAN SIMONČIČ

»Kar najdeš - ni tvoje«

Zakoniti predpisi namreč urejajo dejanski in pravni položaj takih primerov in obvezujejo vsakogar, ki najde izgubljen stvar, da mora priložiti najdba najbližji postaji milice ali občinskemu pravnomu organu. Ti organi so dolžni napraviti o najdbi zapiski, dati najditelju potrdilo o prejemu najdene stvari in nato stori vse potrebno, da se najde tisti, ki jo je izgubil. Najditelj nikdar ne postane lastnik najdene stvari, pač pa ta postane družbeno premoženje, če se lastnik ne javi v enem letu od dneva najdbe; pač pa ima najditelj pravico do nagrade, ki znaša 15 % od vrednosti stvari.

Posebni predpisi pa veljajo za najdbo kulturnih spomenikov. Po zakonu se štejejo za kulturne spomenike nepremični predmeti (hiše, cerkve), premični predmeti (kipi, slike, pohištvo) in skupine predmetov (naselje), ki so zaradi svoje arheološke, zgodovinske, sociološke, etnografske, umetniške, urbanistične in druge znanstvene in kulturne vrednosti pomembne za družbeno skupnost. O tem, ali je posamezni predmet kulturni spomenik, odloča zavod za spomeniško varstvo. Kulturni spomeniki so lahko družbena in osebna lastnina, vendar pa se štejejo za družbeno lastnino vsi tisti, ki so

Najbogatejša v SRS

Študijsko knjižnico Mirana Jarca v Novem mestu je lani obiskalo več kot 55.000 ljudi

„Lani je obiskalo študijsko knjižnico Mirana Jarca v Novem mestu skoraj 56.000 ljudi, kar je samo enkrat manj, kot je bilo lani v Novem mestu obiskovalcev kinopredstav,“ pripoveduje upravnik študijske knjižnice Bogo Komelj.

„Knjižnica ima z vsemi oddelki več kot 114.000 knjig poleg tega pa še več kot 67.000 kosov drugega bibliotekaškega gradiva, rokopisov, slik itd. Knjižnica je ena največjih v Sloveniji, po posebnih zbirki pa celo največja. Vsebuje študijsko knjižnico, ki spojoja samo v čitalnicah, ter pionirsko in ljudsko knjižnico. Knjižnica

Bogo Komelj: „Novomeška študijska knjižnica dela v pretesnih prostorih.“

bi morala z ljudskim in pionirskim oddelkom zadovoljevati potrebe Novega mesta in okolice, študijska knjižnica pa območje občine Novo mesto, njene posebne naloge pa segajo na območje zgodovinskih meja Dolenjske. Posebne naloge so zbiranje in hranjenje vse literature, ki piše o Dolenjski, ter zbiranje vseh del na Dolenjskem živečih ali rojenih avtorjev.

Ljudska knjižnica bi morala imeti po mednarodnih kriterijih okoli 30.000 knjig, torej dve na enega prebivalca, pionirska pa po 5 knjig na solarja. Toliko jih

nimamo, tudi če bi jih imeli, jih ne bi imeli kam dati, ker ni prostora, v pritličju sta utesnjeni na vsega 160 kvadratnih metrih.

Prostorske težave tarejo tudi študijsko knjižnico, skupščina SR Slovenije je namreč sklenila, da morajo tudi študijske knjižnice preiti na tako imenovani prosti pristop, kar pomeni, da si lahko vsak obiskovalec sam izbira knjige ali drugo gradivo. Ta prehod bi moral biti izvršen do konca letošnjega leta, vendar ga ne bomo mogli uresničiti, ker ni prostora.

Sedanja knjižnica je v dveh poslopijih, starih več kot 300 let. Najceneje bi bilo zgraditi novo, funkcionalno poslopje. Ker vemo, da novomeška občina za kaj takega zdaj nima denarja, smo predlagali, da bi usposobili za nov način dela, ki ga zahteva slovenska skupščina, sedanje prostore. Idejne načrte je že naredil novomeški rojak, profesor Marjan Mušič. Veliko večjo v pritličju bi spreminili v dvorani, podstrešje pa v izposojevalnico za ljudsko knjižnico, medtem ko bi pritličje namenili pionirski knjižnici in ljudski čitalnici, kjer bi imeli občani na voljo vse domače in tuje revije in časopise. Z nadržavo poslopja bi dobili prostor tudi za zahtevani prosti pristop v študijsko knjižnico.

V tem okviru je tudi urediven Kozinove sobe, v kateri bi bil poleg del tega našega velikega rojaka tudi prostor za koncerte.

Novomeška industrija se zelo hitro razvija. Potrebnovala bo vse več šolanih kadrov, ki jim pri učenju pomagata tudi naša ustanova. Ali ne bi bilo prav, da bi novomeško gospodarstvo pomagalo preurediti knjižnico, ki jo Novo mesto vsak dan bolj potrebuje? “

M. BAUER

Minuli teden je bil v Novem mestu seminar, na katerem se je več kot 100 predavateljev seznanilo z vsebino seminarjev za usposabljanje poverjenikov sindikalnih skupin in drugih članov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata.

Poročilo in vodstvo nista vse

O pravih in letnem delovnem načrtu so v nekaterih osnovnih sindikalnih organizacijah spregovorili šele na pobudo od občinskega sindikalnega sveta

Večina osnovnih organizacij sindikatov novomeški občini je opravila občne zbornice ali letne skupščine do 10. februarja, ostale pa do konca omenjenega meseca. Do danes je imelo občne zbornice 124 osnovnih organizacij sindikatov, 16 osnovnih organizacij sindikatov pa letne skupščine.

Na zborih in skupščinah je bilo navzočih 11.656 članov sindikata, kar pomeni nekaj več kot 68-odstotno udeležbo. V novomeški občini so ustanovili 14 novih osnovnih organizacij sindikatov – tako v šentjernejski Iskre 8, v Novoteku TOZD Tkanina eno, v Komunalnem podjetju dve, v Centru pit eno, prav tako po eno pa tudi v Vodnogospodarskem podjetju Novo mesto ter SGP Pionir-TOZD Projektivni biro.

Se do danes niso imeli občnih zborov v industriji motornih vozil: sklicali jih bodo, ko bodo reorganizirali podjetje.

Ocena je, da so bili občni zbori dobro pripravljani in da sino z njimi lahko zadovoljni, čeprav ni mogoče zanikati, da so se nekateri izvršni

Zavarovalnica Sava, strokovne službe regionalne skupnosti zdravstvenega varstva, Cestnega podjetja, šentjernejske in žužemberške Iskre ter novomeške občinske skupščine. M. B.

Tri nagrade za izpopolnitve in izume

Dobili so jih Tone Blatnik, Jože Salmič in Jože Verce

Iz „Sklada Borisa Kidriča“ so tudi letos dobili nagrade avtorji 20 izumov in izpopolnitev. Komisija za podelitev nagrad, ki jo je vodil dr. Jože Gogala, je predlagala upravne odboru, da nagradi tudi dipl. inž. Toneta Blatnika za izpopolnitev proizvodnje suhega komprimiranega zraka za industrijsko fermentacijo antibiotikov. Izboljšava daje najenostavnejšo in najcenejšo rešitev problema sušenja zraka na parametri, ki preprečuje kondenzacijo vode, ki lahko zalije filtre za sterilizacijo in mešalne naprave. Izboljšava je že dala dobre rezultate v tovarni „Krka“.

Nagrajena sta bila tudi Jože Salmič in Jože Verce za izpopolnitev: „Dodatna naprava na stroju Fema za avtomatsko dodajanje žliček“. Ta dodatna naprava dodaja žličke v zloženko skupaj z zdravili, zato se lahko zmanjša število delavcev v pakirnem oddelku. Tudi ta naprava je dobro leto uspešno deluje v novomeški „Krki“.

Pri ocenjevanju so poudarili, da se dejavnost ni preveč razmahnila, saj so imeli mladi veliko dela pri reorganizaciji, nato pa so poudarili, da je aktivno življenje mladine v prostem času oden od pomembnejših činiteljev delovanja ZSMS in da mora mladinska organizacija v prihodnosti prostemu času posvetiti več pozornosti. V razpravi so delegati govorili predvsem o delu po osnovnih organizacijah, delegat iz Bučne vasi pa je poudaril, da bi moralo vodstvo mladine poslej večkrat zaiti med mlade in se z njimi seznaniti, kajti čas, ko so funkcionarji sedeli po pisarnah, je že minil.

Odslej bo delo novomeške mladine vodil Boris Dular. Zamenjal je Marjana Pavlina, ki je že od 1. marca predsednik medobčinskega sveta ZSMS za Dolenjsko. Podpredsednik občinske konferenca ZSMS Novo mesto je Bojza Zajc, sekretarska dela pa bo opravljal Bojan Tank.

VODNJAK IN... – O pomladi, ki zeleni drevje in poganja v cvetje nasade, smo že veliko pisali, morda celo nekoliko preveč, zato naj tokrat oznamimo samo enega od znanih pomladi (čeprav lastovk še nisimo zasledili): za to pristojni delavci so odkrili z lesom zavarovani Kettejev vodnjak na Glavnem trgu, prav tako pa tudi spomenik na drugi strani istega trga. Upamo samo, da vodnjak ne bo postal spet največji novomeški – smetnjak!

TRŽNICA – Lep sončni petek je bil kot nalašč pripravljen za prodajo in nakupovalno gnečo na novomeški tržnici. Branjevske s semenski-mi živili počasi odstopajo prostor drugim, kramarji pa morajo že zgodaj zjutraj politeti, da dobijo svoje mesto pod kostoni. Cene nekaterim živilom so bile naslednje: kilogram krompirja je stal 2 dinarja, solate 10 do 12 dinarjev, čebule 6 dinarjev, zelo slaba jabolka so bila po 4 dinar-

OBRAMBNI DAN GIMNAZIJE

V počastitev 30-letnice osvoboditve bodo dijaki in profesorji novomeške gimnazije v petek, 18. aprila, izvedli obrambni dan, na katerem bodo preverili načrt obrambnih priprav na gimnaziji. V primeru slabega vremena bo praktični del odpadel, zato pa bo že v četrtak okrogla miza o problemih splošnega ljudskega odpora in šoli ter razlaga gimnazijske zgradbe.

Prostemu času več pozornosti

Prejšnji teden je imela mladina novomeške občine sejo občinske konference Zveze socialistične mladine. Na seji so delegati ocenjevali delo mladih pred mladinskim kongresom ZSMS in ZSMJ in po njem ter izvolili novo mladinsko vodstvo v občini.

Pri ocenjevanju so poudarili, da se dejavnost ni preveč razmahnila, saj so imeli mladi veliko dela pri reorganizaciji, nato pa so poudarili, da je aktivno življenje mladine v prostem času oden od pomembnejših činiteljev delovanja ZSMS in da mora mladinska organizacija v prihodnosti prostemu času posvetiti več pozornosti. V razpravi so delegati govorili predvsem o delu po osnovnih organizacijah, delegat iz Bučne vasi pa je poudaril, da bi moralo vodstvo mladine poslej večkrat zaiti med mlade in se z njimi seznaniti, kajti čas, ko so funkcionarji sedeli po pisarnah, je že minil.

Odslej bo delo novomeške mladine vodil Boris Dular. Zamenjal je Marjana Pavlina, ki je že od 1. marca predsednik medobčinskega sveta ZSMS za Dolenjsko. Podpredsednik občinske konference ZSMS Novo mesto je Bojza Zajc, sekretarska dela pa bo opravljal Bojan Tank.

Plat zvona, čeprav je že gorelo

Ali bodo na Otočcu lahko že letos obnovili dom, ki ga je razdejal požar? Kaj razkrije razprava v manjšem občinskem središču?

Skoda s požarom uničenega Partizanovega doma na Otočcu je bila in bolj boleča, kot je bilo razbrati iz časopisnih vest, ki so o požaru, kulturno društvo, družbenopolitične organizacije in krajevno skupnosti nekaterih predstavnikov iz Novega mesta (najodgovornost, čeprav so jih pismeno vabili, niso prišli) tekla beseda o ob-

hkrati uredili še prostore za krajevno skupnost, krajevni urad, klubsko dejavnost, pošto in gasilsko društvo. Brž ko so začeli tehtati tudi številke, so misel na novo gradnjo opustili, saj izkazane stroške ne bi preimogla v sedanjem času nobena blagajna, tudi občinska ne.

Menili so, da bi bilo možno dom popraviti do novega šolskega leta, da bi učenci tamkajšnje osemletke spet lahko imeli v njem telovadbo, da bi dramska skupina kaj uprizarila in da bi tudi sestanke in druga zborovanja lahko spet imeli v njem kot pred požarom. Kajpak ta čas ni možno reči, ali tako tudi bo, saj nihče ne ve, ali se bo posrečilo zbrati vsaj denar za obnovu in kdo naj bi ga prispeval. Približni predračun pove, da bodo dela veljala okoli 600.000 din, to pa je vsota, ki prav gotovo še nekaj časa ne bo dovolila dobrega spanja ljudem, ki so odgovorni za obnovu.

Razprava je razkrila še en problem, nameč, da Otočec urbanistično še ni urejen, zato zdaj tudi kakršnakoli družbena gradnja tam ni

BRAZILIJ, DEŽELA SANJ IN PRIČAKOVANJ

Hortikulturno društvo Novo mesto bo priredilo v ponedeljek, 21. aprila, ob 17. uri predavanje dr. Majde Mazovčeve iz Ljubljane, ki bo v sliki in besedi predstavila „Brazilijo, deželjo sanj in pričakovanj“.

V Žužemberku je pričakalo zvezno in krajevni štafeti mladosti več kot 500 ljudi. (Foto: Darja Kodre)

MINI ANKETA:

„S 1. aprilom so se stanarine v novomeški občini povečale za 25 odstotkov, kar je sad slovenskega družbenega dogovora o politiki stanarin v letu 1975, ki je v skladu z določili medrepubliškega dogovora o izvajanju politike cen.“ Tako smo zapisali v zadnji številki lista in s tem se bomo sprijaznili: kot pač z vsakim povišanjem cen. Kogar nove stanarine prizadevajo, ta bo moral pobrskati po žepu in najti dodatne dinarje, nasploh pa o novih stanarinah občani menijo naslednje:

Nove stanarine - problem mnogih

Jože REPŠE, delavec iz Novolesa: „Kot predsednik hišnega sveta lahko povem, da so vsi stanovalci našega bloka proti stanarinam; kajti podražitev je glede na prostore in starejšo stavbo prevelika. Kaže, da ne bo mogoče nikjer nič ukrepati, kajti zakon je zakon. Prizadelo pa nas bo vse.“

Ivan NOVAK, voznik: „Zanima me predvsem, v kateri fond bo šel dodatni denar od stanarin, v čigavo korist. Veliko delavcev, ki s plačami komaj shajajo. Če pomenijo nove stanarine zvišanje standarda, potem se naj standard pozna tudi pri večjih plačah. Mene povečanje stanarin ne bo hudo prizadelo, bolj me bo udarila podražitev elektrike.“

Cveta ZUPANČIČ, delavka iz Novolesa: „Imamo svojo hišo na Potoku, zato nas nove stanarine ne bodo prizadele. Tega pa ne bi mogla trdit za veliko delavcev z nižjimi osebnimi dohodki, ki jih ni nihče vprašal, ali bodo lahko plačevali tako visoke stanarine.“

Tone VALENTINCIC, upokojenec: „Imam lastno hišo, zato ne spadam med prizadete. Zdi se mi, da je povišanje stanarin kar primerno, čeprav bo precej prizadetih. Stanarine se morajo uskladiti s stroški gradnje in amortizacijsko dobo, ki je pri nas tako in tako za pol krajša kot po svetu, kjer tudi vemo, da dajo ljudje polovico plače za stanovanja.“

Agripina ZUPANČIČ, delavka: „Zaradi povečanja stanarin se bo mnogim znižal standard, težko bo za tiste, ki imajo majhne osebne dohodke, zato bi bilo treba najti način, da bi se jim pomagalo.“ D. R.

LETNA KONFERENCA GASILSKEGA DRUŠTVA NOVO MESTO

Danes ob 18. uri bo v gasilskem domu na Cesti herojev letna konferenca Gasilskega društva Novo mesto. Poleg poročil predsednika, poveljnika, mladinskega referenta, ženi-ih desetin in nadzornega odbora je v programu tudi podelitev odlikovanj in nastop pihalnega orkestra, ki bo zaigral tri koncertne skladbe.

Novomeška kronika

BODOCI MOST PREIZKUSNI? – Precej vode je že preteklo pod ragovskim mostom od tistih časov, ko je tam veljal za veliko preizkušnjo hrabrosti novomeških mulcev. Kdor je hotel pridobiti v očeh vrstnikov kaj več veljave, ta je moral prečkati skrajno nevarni, do kraja prepereeli in razpadajoči most. Ragovski most so pred leti temeljito obnovili, toda pred kratkim ga je spet začel zob časa. Da bi most spet ne postal „most preizkušnje“, bi kazalo takoj popraviti tisto, kar že kliče po obnovitvi.

S TRANSFUZIJSKE POSTAJE – Samo 47 občanov je prišlo prejšnji teden darovat kri; od teh 17 delavcev iz Novoteksa, 7 iz IMV in 6 iz KRKE.

ROJSTVA – Rodili sta: Fanika Palčar iz Lobetove 7 – deklico in Barbara Dular s Kristanovo 30 – Tino.

SMRTI – Umrla sta Ida Andrejčić, bivša modistkinja z Muzejske 10 v Novem mestu, v 90. letu starosti, in Karel Grm, upokojenec z Uršnih sel 72, v 61. letu starosti.

Ena gospa je rekla, da se je seje komisije za družbeno-ekonomске odnose in razvoj pri Skupščini dolenjskih občin udeležilo 40 odstotkov članov. Predsednik in en član.

V artiški šoli rešujejo stisko z dvema zaslinima učilnicama, ki so si ju uredili na podstrešju. Tam je tudi šolska kuhinja. Vanjo se pride samo skozi učilnico. V tej zaslini kuhinji pripravljajo kuharica vsak dan 335 obrokov, od tega 295 za šolarje in 40 za varovance v otroškem vrtcu. Otroci v varstveni ustanovi dobijo vsak dan topel obrok, učenci pa trikrat na teden. Trikrat imajo namazan kruh s čajem, mlekom ali kako drugo pijačo.

V Arričah imajo v šoli zelo veliko vozačev. Kar 127 se jih vozi k pouku, vseh skupaj pa je 295. Število vozačev se iz leta v leto zmanjšuje. V Pečicah in Križah se rodi konjaj en otrok ali dva v letu, v sromeljskem okolju pa po sedem. Tov. ravnatelj Čančar računa, da bo imela šola po dvanajst oddelkov. Na dograditev komaj čakajo. Na vrsto bodo prišli takoj za Bizeljskim.

PORAVNAVE

V brežiški občini so delavni trije poravnalni sveti, na Bizeljskem, v Piščah in v Cerkljah. Na Bizeljskem so reševali lani 52 primerov, v Piščah 29 in v Cerkljah 21. Večino zadev so uspeli zgledati, da niso prišle na sodišče.

Na sodišču ugotavljajo, da so sveti bolj delavni v odročnejših krajih in da so uspešni predvsem tam, kjer je zaupanje ljudi večje.

Kadar Sava prestopi bregove so prebivalci Mostca vedno v nevarnosti. Osmega aprila letos so se otroci takole vozili po vasi. Cesto Brežice-Dobova je na tem odseku zalila voda in so jo za tisti dan morali zapreti. Prebivalci ogroženih vasi v brežiški občini komaj čakajo, da bi jih nasip na levem bregu Save obvaroval nevarnosti pred poplavi. (Poročilo o poplavi je na 24. strani.) (Foto: J. Teppey)

DA za proračun je pika na »ik«

Za četrtno večji izdatki - Še vedno dotacije za krajevne skupnosti

Proračun brežiške občine se bo letos povečal za 25,1 odstotka. Tak predlog so izglasovali zbori občinske skupščine na seji 9. aprila. To pomeni, da bo znašala proračunska poraba 23.699.707 din.

Za osebne dohodka zaposlenih v občinski upravi, na sodiščih itd. so namenili 46 odstotkov letošnjih izdatkov. V tem znesku niso upoštewane predvidene nove namestitve kadrovnika, šefa za osebna stanja, davčnega inšpektorja, geodetskega inženirja, referentov za socialno varstvo, šolstvo itd.

Nov izdatek predstavlja sodišče združenega dela, vendar si tu prav tako kot za javno tožilstvo delijo stroške tri občine.

V SLUŽBI LJUDSTVA

V nedeljo je bila v domu JLA v Brežicah redna letna skupščina občinske Gasilske zveze. Na tej so predstavili navzočim delo v minulem obdobju. Podatki dokazujejo veliko prizadevanost društva in Zveze. Najprizadenejši so nagradili s priznanji. Skupščina je sprejela tudi obširni delovni program za letos.

MED ZA SOLSKO KUHINJO

Člani čebelarskega krožka v osnovni šoli na Veliki Dolini so s svojim delom zelo zadovoljni. Lani so jim čebele nabrale veliko medu. Prodali so ga šolski kuhinji, za izkušiček pa so kupili sladkor za zimsko črnjenje čebel. Za čebele so učenci izdelali nekaj novih panjev in satnikov.

NOVO V BREŽICAH

ŠTAB JE IMENOVAN. - Za poveljnika civilne zaštite v brežiški občini je občinska skupščina imenovala Antea Držaniča, vodjo cestno-komunalne službe. Poklicni načelnik štaba za civilno zaščito je Rudolf Pišternik, ki mu bo pomagal tudi poklicni namestnik, vendar ga trenutno še ni. Člani štaba so: Franc Volčanšek, Ivan Germovšek, Jože Urek, inženirja Franc in Karl Filipič, Anton Kostanjšek, dr. Milan Šikovc, Dušan Jovanovič, inž. Marjan Hladnik in dr. Herman Teppey.

SE RES TAKO MUDI? - Za prometne nesreče, ki so se lani pričele na cestah v brežiški občini, navaja postaja milice šest poglavitnih vzrokov. Na prvem mestu je neprimerna hitrost, sledi prekratka varnostna razdalja, za njo pa nepravilno prehitovanje, vožnja pod vplivom alkohola, nepravilno vključevanje v promet, izsiljevanje prednosti in drugi vzroki.

VPRAŠALNIKI ZA DELEGATE.

Na zadnjo sejo občinske skupščine so delegati prinesli izpolnjene vprašalnike o delu delegacij in konferenc delegacij. Odgovorili so, kako in kolikokrat se sestajajo in na čigavo pobudo. Podrobno so opisali, na kakšen način obravnavajo gradivo za seje in po kakšni poti oblikujejo stališča. V anketi so navedli, kdo jim posreduje informacije o TOZD, v kateri so zaposleni, če jih v podjetju vabijo na sestanke in če z njimi obravnavajo tudi druga vprašanja, ne le gradivo za skupščino.

KAJ Z ROMI?

V krajevnih skupnosti Cerklje živi več ciganskih družin in le redke od njih pošiljajo otroke v šolo. Domačini želijo, da bi tu vendarle nekaj ukrenili. Zadevo proučujeta izvršni svet občinske skupščine in osnovna šola v Cerkljah, ki bosta poskušala najti najustreznejšo rešitev.

Iz sklada za negospodarske investicije, ki se napaja iz proračuna, je predvidenih 450 000 din za soudeležbo pri graditvi vodovodov. Iz tega vira bodo financirali še elektrifikacijo Sromelj, prispevali za spomenik v Piščah, za kanalizacijo v Brežicah in Dobovi, za niriško vežico v Brežicah, za vinsko cesto, za zazidalne načrte Cerklj, Čateža in okolice mesta Brežic. V proračunu je predvidena tudi dotacija cestnemu skladu. Namenili so mu 1,6 milijona dinarjev za modernizacijo občinskih cest. J. T.

Nadure za sodnike

Sodišča se praznijo. Pravniki se raje zaposlujejo v drugih službah. V Sloveniji imamo celo primer, da je od petih sodnikov na občinskem sodišču ostal samo še predsednik.

V Brežicah ni tako hudo, vendar tudi tam niso zasedena vsa mesta. V večji zadregi kot sodišče je občinsko javno tožilstvo. Tri leta se že bori s kadrovskimi težavami. Medtem je bilo razpisano pristojeveno mesto s tri-sonnim stanovanjem, pa tudi ta vaba ni vžgala. Nihče se ni prijavil.

Kandidata so zaman iskali med pravniki doma, v Ljubljani in Zagrebu. Delovno mesto namestnika tožilca je bilo vmes nekaj časa zasedeno, a je od novega leta spet prazno. Sekretariat za pravosodje je po vsem tem sklenil, da bo del stipendistov vezal na zaposlitev na tožilstvih in tako pomagal prebroditi krizo. Tudi občinska skupščina v Brežicah je obljubila pomoč z načrtnim reševanjem kadrovskih zadev. Tožilstvo bo namreč v prihodnje potrebovalo še dva pravnikar, ker mu novi zakoni nalagajo večji obseg dela.

Zaostanki so najna posledica premajhne zasedbe na sodišču in na tožilstvu. Neprijetna stvar za tiste, ki čakajo, in za tiste, ki obilici dela niso kos. Sodniki in tožilci se že več let otepaajo z zaostanki. Delo v nadurah je trenutno edina možnost za zmanjšanje zaostankov. Za nekaj časa se bodo morali potolažiti s tako rešitvijo.

JOŽICA TEPPEY

Vsi že ne morejo biti prvi

Za nekatere investicije bo treba čakati v vrsti - Zaposleni bodo tudi letos prispevali denar za gradnjo šol, vrtcev in vodovodov

Gospodarstvo krške občine napoveduje letos za nekaj nad 430 milijonov dinarjev naložb v povečane zmogljivosti. Največje investicijske zneske planirajo: Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj, Elekturna Brestanica, Žito Ljubljana - TOZD Imperial Krško, TOZD Kovinski obrat mariborske Metalne na Senovem, Kovinarska, IGM, Sava, Agrokombinat, Specializirano podjetje za industrijsko opremo. Tudi promet in gostinstvo lahko prištejemo zraven.

Za vse letos predvidene investicije denar ni v celoti zagotovljen. Zaradi tega predlagajo v občini selekcijo programov in določitev prednostne liste. Najprej bodo poskušali najti zadostne vire za pokritje manjkajočih trajnih obratnih sredstev, ki jih bodo delno črpali iz skupnih rezerv.

Za selekcijo pridejo v poštev tile programi: gradnja kartonažne tovarne na Senovem, preselitev Specializiranega podjetja za industrijsko opremo v Krškem, sanacija Splošnega mizarstva Krško, sanacija podjetja Sigmat iz Brestanice ter investicije v kmetijsko dejavnost Agrokombinata. V občini se bodo torej odločili za družbeno overitev programov in za to, kdo naj pride prej na vrsto.

Naložbe v družbeni standard bodo letos dosegle blizu 23 milijonov din. Zanje bodo prispevale del sredstev delovne organizacije, ko bodo podpisale samoupravni sporazum za združevanje denarja v ta namen. Iz sklada za negospodarske investicije in komunalno dejavnost bodo letošnje naložbe znašale približno 8 milijonov dinarjev. Ta denar bodo zbrali z letnim prispevkom tisoč dinarjev na zaposlenega oziroma s prispevkom po finančnem rezultatu, ki so ga delovne organizacije podpisnice dosegle v minulem letu.

Tako zbrana sredstva so namenili za graditev osnovne šole v Leskovcu, za dokončno adaptacijo posebne šole v Krškem, za dograditev Šolskega centra, za izgradnjo nove varstvene ustanove v Krškem, za ureditev obstoječih otroških vrtcev, za

vodovode na Gorjancih in na Kozjanskem ter stanovanja.

NAPREDOVANJA V KRŠKEM

14. marca je v Domu svobode v Krškem občinski odbor Zveze rezervnih vojaških starešin in oddelček za ljudsko obrambo povabil 153 rezervnih nižjih oficirjev, ki so napredovali v višji čin nižjega oficirja.

Srečanja so se udeležili tudi predsednik občinskega odbora ZRVS Jovo Vejnovič, načelnik oddelka za ljudsko obrambo Slavko Kunej in tehnični sekretar občinskega odbora ZRVS Dušan Vradič.

Tov. Slavko Kunej je spregovoril nekaj besed o halogah in dolžnostih RVS v SLO in poudaril, da bi se morali zlasti mlajši rezervni oficirji bolj vključevati v delo družbenopolitičnih organizacij in v ZKJ. Tov. Vradič je nato prebral odredbo o napredovanju v čin vodnika in povišanju v višji čin rezervnih vojaških starešin. V imenu občinskega odbora ZRVS je vsem napredovanim čestital Jovo Vejnovič, v imenu oddelka za ljudsko obrambo pa Slavko Kunej. D. V.

ZAČETEK V CELULOZI

V torek, 15. aprila, so v tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj v Krškem pričeli majhno slovesnost, s katero so odprli gradbeno delo za novo tovarno celulozo. Otvoritve so se udeležili predstavniki madžarske avstrijske banke, Gospodarske zbornice Slovenije, Slovenskih papirnic in družbe političnega življenja krški občini.

DESET SKUPNIH INŠPEKCIJ

Člani sveta Posavskih občin so se dogovorili za ustanovitev medobčinske inšpekcijskega organa za Posavje. Ta bo združevala strojno, tržno, urbanistično, gradbeno, prometno, varnostno, kmetijsko, vodno, gospodarsko, gozdarsko, lovsko in požarno inšpekcije ter inšpekcijska dela. Bodo vse tri občinske skupščine potrdile tak dogovor. Bodo začele inšpekcijsko skupaj. Sedež medobčinskega inšpekcijskega organa v Krškem.

Samo čiste račune bi radi

Neurejeni odnosi med temeljnimi organizacijami združenega dela in skupnimi službami povzročajo številna trenja. Nesporazumi se včasih sprevržejo v resna nasprotja, ki povečujejo medsebojno nezaupanje. Delo skupnih služb za posamezno TOZD ni izmerjeno. Tako se delavci v TOZD čutijo prikrajevane, češ da jim zaračunavajo prevelik delež.

Tudi na nedavnem posvetu političnega aktiva Posavja je bilo slišati več pripomb na ta račun. Tako je na primer v Imperialu nastal neprijeten spor s skupnimi službami Žita v Ljubljani. Delavci krške TOZD so zaposlili skupne službe, naj jim sporočijo, koliko dela opravijo za posamezno temeljno organizacijo. Zahtevanih podatkov niso dobili, za skupne službe pa so jim zaračunali 30 odstotkov od zneska, katerega naj bi jim plačale vse temeljne organizacije skupaj, je pojasnjevala Jožica Pavlin.

V Imperialu jim to ni bilo po volji. Zahtevali so pravilnejšo razporeditev stroškov. Temu je februarja sledila razširjena seja političnega aktiva Kombinata Žito v Ljubljani, na kateri sta bila navzoča sekretar pristojnega občinskega komiteja ZK in predstavnik republiškega sveta Zveze sindikatov. Po mnenju prizadetih so zaradi enostranskih informacij dobile podporo centralistične tendence. V praksi pomeni to, da ne bo nobenih sprememb.

V Posavju tovrstna nasprotja niso edini pojav, le da so ponekod bolj izrazita, drugod spet manj opazna. TOZDI so zrastle iz nekdanjih obratov in med njimi se mnogi otepaajo s kadrovskimi težavami. Slaba strokovna zasedba pa je ponekod tudi ovira za hitrejšo uveljavljanje ustavnih predpisov.

J. TEPPEY

Ko delavci zapustijo gradbišče: - Zdaj smo pa mi gospodarji slikajte nas! (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

SEDAJ „ZARES“ - Za kolektiv tovarne celuloze in papirja „Djuro Salaj“ je bil torek pomemben dan, saj so „uradno“ pričeli gradbeno delo za novo tovarno celulozo. S tem so pričeli uresničevati zadnji del razvojnega načrta, ki ga je pred leti podprl na referendumu ves kolektiv.

NOVO DRUŠTVO - Podboška mladina je bila pobudnik za ustanovitev športnega društva, ki je imelo prvo skupščino minulo nedeljo. Za začetek se nameravajo člani košarske ekipe vključiti v tekmovanje doljenjske področne lige.

DOBRODOŠLA POMOČ - Kolektiv krške temeljne organizacije združenega dela „Imperial“ je sklenil, da to leto nameni krajevnim organizacijam ZB NOV 10.000 novih dinarjev pomoči. Razdelili naj bi jih med tiste organizacije, ki združujejo tudi njihove delavce ali upokojence.

ZA POŽIVITEV! - Se bodo pričeli seminarji za poživitev oziroma članice izvršnih odborov osnovnih sindikalnih organizacij. Sicer bodo ob petkih in sobotah popoldanskem času, vodil pa bo več kot 20-članski prodajni oddelki, ki so ga že usposobili za nalogo.

PREDSTAVILI SO SE - Letošnje posebnosti šole že četrti leto pored izdajajo glasilo „Planinci“. Te dni je izšla njihova prva letna številka, ki prinaša pisane in slikovne prispevke. Izvode bodo poslani vsem družbenopolitičnim in drugim terim gospodarskim organizacijam, da bi jih bolj seznanili z pripravo in uspehi te ustanove in projekta.

PO PROGRAMU! - V organizaciji občinskega odbora Rokovskega centra za pred dnevi v Podbočju poteka nov tečaj prve pomoči.

Proračun: največ za upravo

Na seji vseh zborov je bil sprejet brez posebnega »žaganja«

Delegati so postavljali le nekatera vprašanja o postavkah, predložena sestava je ostala v glavnem nedotaknjena, kar kaže pač na temeljito pripravo predloga.

V okviru določenih meril splošne porabe se dovoljena poraba giblje v povsem določenih okvirih. Lastni dohodki zaenkrat še ne pokrivajo vseh potreb, nabere se jih za 10.017.000 dinarjev, preostalo do višine 15.375.000 o moralo priti iz republiških dopolnilnih solidarnostnih sredstev.

Kot je v obrazložitvi povedal predsednik izvršnega sveta Janez Zajc, ostaja tudi nekaj nerešenih vprašanj. Gre za anuite do posojil za naložbe v šolstvu, ki so predstavljale težavo vse minulo leto. Izvršni svet zanje ne prevzema odgovornosti, da jih bo pokrili. Rešitev bo treba najti med letom, morda se bo obveznost prenesla v prihodnje leto? Znesek za zdravstveno varstvo nezavarovanih oseb ne bo zadostal. Novo obveznost predstavljajo tudi medobčinske inspekcijske službe.

Dejanske potrebe potrošnikov so bile za 4 milijone večje, kot je dovoljena potrošnja.

Najvišjo postavko v letošnjem proračunu predstavljajo izdatki za državno upravo. V celoti gre za 8.373.500 dinarjev. Letos bo mogoče povečati osebne dohodke upravnim delavcem; povprečni osebni dohodek je namreč lani znašal le 2.670 dinarjev, kar je za izobrazbeno sestavo, kot jo v upravi imajo, izredno malo. Temu primeren je bil zato tu-

di beg upravnih delavcev iz uprave, kar močno ovira delo.

Za krajevne skupnosti je v celoti namenjenih 1,02 milijona dinarjev, kar je 20 odst. več kot lani. Po mnenju nekaterih je to še vedno malo, posebno zaradi tega, ker občani s svojim delom to postavko ponavadi močno oplemenitijo.

TRIMO: ZAGON TOVARNE FASADNIH PLOŠČ

Predvidoma 20. aprila naj bi stekla testna proizvodnja, kmalu zatem pa tudi poskusna proizvodnja na enem traku nove tovarne fasadnih plošč. Drugi trak je predviden za strešne plošče. Nova tovarna bo spet lepa pridobitev. Te plošče so se doslej izključno uvažale, vgrajene so tudi v novo tovarno.

ŠTIPENDIJE MOREJO POPRAVITI

Čeprav se v republiškem merilu priznavajo večji življenjski stroški dijakov in študentov, v trebanjski občini ne morejo valorizirati štipendij. Če bi to storili, bi že v tem četrletju manjkalo 100.000 dinarjev. Vsi podpisniki sporazuma o štipendiranju v občini ne poravnajo sproti svojih obveznosti, zbrati vse prispevke doma pa je eden od pogojev, da se dobi republiška solidarnostna sredstva.

MLADI KOLESARJI NA PODROČNEM TEKMOVANJU

Tudi na letošnjem občinskem tekmovanju »Kaj več o prometu« je nastopilo lepo število ekip iz vseh šol v občini. Najboljši iz nižje skupine (Stane Marolt, Stane Hribar in Alojz Fortuna iz Velikega Gabra ter Stane Žnidaršič iz Trebnjega) in višje skupine (Marko Grandovec iz Trebnjega, Darko Pandur iz Velikega Gabra, Mirko Škarja iz Mokronoga in Mitja Žagar iz Trebnjega) so v soboto zastopali svojo občino na področnem tekmovanju v Novem mestu.

Vodovod in cesta

V Gor. Mokronogu napeljujejo vodo, v Češnjicah so na cesti

Najzanesljivejša pot iz zadržanih je, če na vasi sami pridejo za delo. Čeprav šteje Gornji Mokronog le pet hiš, so se kar na hitro odločili, da si napeljejo vodovod iz pol kilometra oddaljenega studenca. Studenec izvira nad naseljem tako, da ne bo niti potrebna črpalka. Z združenimi močmi so zbrali denar, nabavili cevi, izkopali so skoraj že vse järke. Upajo, da jim bo voda pritekla v vas že v nekaj mesecih. Nekaj jim je pomagala tudi krajevna skupnost Trebelno, v glavnem pa delajo sami.

Vaščani Češnjic in okolice so sami zbrali denar in pripravili delovno akcijo za popravilo ceste Češnjice - Bogneča vas - Vinski vrh v dolžini enega kilometra. Deloma gre za obnovo stare poti, ponekod pa so jo vrezali tudi na novo. Samo prevoz kamna in gramoza je veljal 5.450 dinarjev. Glavni pobudnik akcije Stanko Florjančič iz Češnjic je 35-krat zapeljal kamen. Delalo je tudi po 20 ljudi. Vse izkope so opravili ročno, ker niso dobili stroja. V vinograde na Vinskem vrhu bo posledaj mogoče priti z avtomobilom.

LEOPOLD PAVLIN

V Gornjem Mokronogu se bodo sami dokopali do vodovoda (prva slika), za delo na cesti Češnjice-Bogneča vas-Vinski vrh je prijelo staro in mlado. (Foto: Pavlin)

IZ KRAJA V KRAJ

DIMNIKARJEM NE ZAUPAJO PREVEČ - Računi za dimnikarske storitve v družbenih ustanovah niso majhni. Na zborih stanovalcev so ponekod celo ugotavljali, da se dimnikarji lotevajo nekaterih dimnikov le bolj z očmi, zato bodo zahtevali, da dimnikar opravlja čiščenje v prisotnosti člana hišnega sveta ali vsaj dobi podpis na račun.

SINDIKAT ZA VARČEVANJE - Nekateri zamerijo sindikatom, ker so pričeli izplačevati sejnine, kar je prišlo prav tudi drugim. Bliznji seminar za izobraževanje sindikalnih poverjenikov, za člane izvršnih odborov v Trebnjem in na Mirni bo potekal izven delovnega časa. Začel se bo v petek popoldne, nadaljeval pa še na prosto soboto.

KDO BO POUČEVAL OTROKE ROMOV? V minulemu letu ni bila izkoriščena pri temeljni izobraževalni skupnosti predvidena postavka za solanje otrok Romov. Potrebni so posebni oddelki, tega pa ni bilo mogoče pripraviti, ker zanj niso mogli najti učitelja.

SE ŠAHOVSKA SEKCIJA - Minuli četrtek so pri mirnem Partizanu ustanovili tudi šahovsko sekcijo. Na ustanovni sestanki je opazovalo mnogo plakatov.

TREBANJSKE NOVICE

Na novem mostu čez Savo potekajo zaključna dela. Brž ko so bile odprte asfaltne baze, so delavci deljanskega Cestnega podjetja pričeli asfaltirati priključke. Kot pravijo izvajalci del, bo most nared za promet pred 1. majem. (Foto: Železnik)

»Hlebec« krajevnih skupnosti težji

Čeprav so bili programi krajevnih skupnosti, ki jih je zbrala občinska skupščina, bolj spiski želja, še posebno če jih soočamo z korak k novi ustavni vlogi financiranja, je letos le storjen pomemben gospodarskih organizacij kažejo, da je ostanek dohodka pičel, od česar pa bodo navsezadnje imeli korist vsi.

Komisija za načrtovanje srednjoročnega in dolgoročnega razvoja občine in izvršni svet občinske skupščine sta v zadnjih mesecih obravnavala vprašanje financiranja krajevnih skupnosti. Po delovnih sporazumu se zbere od delovnih organizacij 2,50 milijona naj bi ta denar razdelili za štiri na 28,8 odstotka bo dodeljeno cent v krajevni skupnosti (na šteto prebivalcev odpade skupno 400.000 denarjev, na ceste pa 320.000 dinarjev). Za delo delegatskega sistema in funkcionalne izdatke KS se namenja 144 odst. denarja, 28,8 odst. denarja naj bi bilo na voljo za delitev nalog podlagi razpisa. Tista krajevna skupnosti, ki bo imela na voljo večjo količino, hkrati pa bo reševala

VOZNI RED ZA SESTAVO NACRTA

Izdelava srednjoročnega načrta občine do leta 1980 mora potekati v povsem določenih rokih. V naslednjem mesecu mora biti opravljen usklajevanje osnutkov načrtov TOZD, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti, vseh ključnih problemov in strateških ciljev občine ter osnutkov samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov. Kot je bilo opozorjeno že na seji komisije za načrtovanje v minulemu mesecu, je le nekaj delovnih organizacij pripravilo minimalne kazalce razvoja. Krajevne skupnosti bodo nedvomno kadrovske potrebovale pomoč. Le odgovoren pristop vseh k tem nalogam bo prinesel uspehe.

NEPREMIČNINE: ZMERNEJŠA OBDAVČITEV

Ze leta 1972 je bil sprejet republiški zakon o davku na promet nepremičnin, za katerega se je izkazalo, kakor tudi za občinske odloke, da je deloval zaviralno. To je bila prehuda obdavčitev, zlasti ko je šlo za menjavo oblike premoženja, kot npr. zamenjava stanovanj, kjer so stopnje znašale tudi do 40 odst. Odlok, ki ga morajo sprejeti delegati občinske skupščine, govori tudi o olajšavah. Prometni davek naj se ne bi plačeval v primeru, ko bi lastnik kmetijskega zemljišča kupil drugo zemljišče ali objekt zato, ker nadomešča izgubo zaradi regulacije ali urbanističnega načrta. Ravno tako naj ne bo prometnega davka za tistega, ki kupi zemljo in mu je kmetijstvo edini vir preživljanja ali pa zemljo združuje.

Eden za tri

Zavoji gradiva, nad katerim delegati večasih tudi zmagujejo z glavami, češ: Toliko ga je spet! roma skozi razmnoževalni stroj, nad katerim bdi pri sevniški občinski upravi Ludvik Zuraj. V odborniških časih je stroj vrtil še na roke, po zagonu delegatskega sistema je lansko poletje dobil svoj prostor, kjer je sam z malim offset strojem, ki že precej škripnje, velikim ciklostilnim strojem, množico papirjev in predvsem obilno delovno vnaemo.

„Ludvik bo naredil,“ poroče marsikdo, ki je že zamudil vse roke, da bi mu naredili lepak ali priznanje. In Ludvik res naredi: z natančno roko piše matrice, črke zarisuje kot tiskarski stroj, zakaj občinska razmnoževalna pisarna pomaga tudi drugim. Luč za mizo ali za strojem gori večkrat ponoči ali zgodaj zjutraj. Zanj ni vprašanja, ali bo zmogel ali ne: „Dan je dolg,“ reče in vse je naredil!

Ludvik je prava podoba varčnosti. V razmnoževalni stroj je pravzaprav mogoče vpenjati le uvožne matrice. Ludvik je porzal zaglavja s starih matric in ji spenja na domače; stvar gre seveda dosti ceneje. Za seje vseh treh zborov občinske skupščine gre med delegate skoraj 500 izvodov gradiva. Poročilo občinske uprave je imelo 77 strani; da so ga dobili vsi, je bilo treba 42.350 listov papirja. „Če bi seveda bil ves papir dober,“ reče s predudarkom, zakaj natančni stroj ne potegne vase neenakomerno rezanih listov. Delegatsko gradivo je pripravil že v enem dnevu. Zagata je bila rešena, gradivo je bilo v roku pri delegatih.

V občinski upravi je še dosti pridnih ljudi. Delavcev še vedno ne morejo plačati po prizadevnosti, temveč le po delovnem mestu. Na upravi pravijo, da bi bili za vse Ludvikovo delo potrebni vsaj dva ali trije delavci. A. Z.

SEVNIŠKI PABERKI

PODUSTI ZATAJILE - Tu je že aprila, na dristiščih podusti v čem pa ni bilo posebno živahnost. V vsej državi je bila voda večkrat v tistem času. Ribiči so na krajevni občinski načini obudili spomin na kakšen koli način, plačali so tudi oplaščilo, dristišča so nadzirali člani skupnosti, za pogostejše obhode so postavili tudi postaje mlajce.

BRUJI SKLIC USPEŠEN - Kot smo že poročali, je bila ob prvem sklicu udeležba na občnem zboru sevniške organizacije Rdečega križa porazna. Minulo nedeljo so občni zbor sklicali ponovno. Tokrat je bila udeležba lepa, prišlo je 82 članov.

GRAD V POLMRUKU - Turistično društvo je pred časom osvetlilo sevniški grad z dvema reflektorjema. Vsak je bil uprjen v en stolp. Enega so neopredelili razbili. Mogočna grajska stavba nad mestom ima ponoči, če je osvetljena, poseben čar. En reflektor seveda ne zaleže toliko kot dva.

ENA SAMOPOSTREŽBA TUDI OB SOBOTAH POPOLDNE - O novem odpiralnem času trgovskih lokalov in drugega je v pripravi tudi poseben samoupravni sporazum. Nekateri se zavzemajo, da bi ob sobotah vendarle kazalo imeti odprto v mestu vsaj eno samopostrežno trgovino, ko bi bil v veljavi nov odpiralni čas in bi preostale zanrli.

Komisija je sklenila: »Da«

Od biroja za ekonomiko in urbanizem pričakujejo, da bo upravičil svoj obstoj - Novoustanovljena delovna organizacija že posluje

Gledé ustanovitve biroja za ekonomiko in urbanizem med delegati v zboru združenega dela in v občinskem zboru krajevnih skupnosti ni prišlo do soglasja. Eni so bili za, drugi proti, odločitev pa so prepustili skupni komisiji šestih članov. Vsa zbor je imenoval tri.

Gotovo niso imeli Janez Skrinjar, Janko Štukelj, Ivan Požek ter Vilko Črnič, Tone Fabjan in Martin Radoš lahkega dela, ko so odločali o tem, ali bo v občini začela delati nova delovna organizacija ali ne. Da je potrebna, jih ne dvomi veliko, pač pa so si delegati najbrž pomišljali predvsem zato, ker mora proračun za začetne stroške novega podjetja zagotoviti 300.000 dinarjev kot kredit za dobo 15 let. Ker je denarja malo, saj večina uporabnikov proračuna ni dobila toliko, kot je prosila, so bili nekateri proti dodatnim obremenitvam.

Šestčlanska komisija je vse skupaj še enkrat pretresla, kon-

čno pa se je odločila za ustanovitve biroja. Od delavcev novoustanovljene delovne organizacije pa zahtevajo, da še letos organizirajo svoje poslovanje tako, da bodo v letu 1976 izhajali z lastnimi sredstvi, brez občinske pomoči.

Novi biro, katerega direktor je postal diplomirani ekonomist Viktor Zupančič, že dela v Ulici Mirana Jarca. Biro se bo ukvarjal z izdelavo investicijskih programov, z organizacijo poslovanja v TOZD in SIS, pripravljati bo analize in načrte za poslovanje gospodarskih in negospodarskih dejavnosti, prevzemal za izdelavo tudi samoupravne akte za delovne organizacije, izdelava

vo lokacijske dokumentacije, pripravljati bo zazidalne načrte za ožja gradbena območja, od daljav stavbna zemljišča, izdeloval gradbene načrte itd. Doslej se v Beli krajini nihče ni s temi stvarmi načrtno ukvarjal, zato so se te stvari odvijale bolj po domače. V lastno škodo!

»Vsak dan v negotovosti«

BELT, najštevilnejši črnomaljski industrijski kolektiv, je zadnja leta doživel nekaj hudih viher, kaže pa, da se stvari le umirjajo. To je potrdil tudi Cveto Sergo, ekonomist in direktor TOZD Belt, ki posluje v sklopu mariborskega podjetja TAM.

»Pri nas so premiki, nisimo pa še dosegli tega, kar si vsi želimo. So še slabosti subjektivne narave, nekaj pa je tudi težav zunaj naših vplivov. Dejstvo je, da smo pri manj zaposlenih dosegli večjo storilnost, boljše discipline, da je manj boleznin in da opažamo boljše izrabo materiala in časa in da je letos izmečka samo toliko, kolikor smo računali. Razveseljuje je, da nam je uspelo kolektivu vrniti ugled na zunanjem trgu. Posamezni kupci spet zahtevajo, da smo mi dobavitelji nekaterih izdelkov, ki po svoji kakovosti povsem ustrezajo evropski ravni.

Postavljamo se na noge, vendar nas čaka še veliko težav. Trenutno nas najhuje prizadene to, da ni sivega surovega železa, kasni pa tudi intervencijski uvoz kovin. Marca je zaradi tega proizvodnja stala 4 dni, odtlej smo zmeraj v negotovosti: ali bo dela za nekaj dni ali ne?«

R. B.

Na sliki sta nova polnilnica in skladišče stekleničenih vin pri Vinski kleti v Metliki. Gradnja objekta se bo zaključila v maju, otvoritev pa bo po vsej verjetnosti v drugi polovici maja. Z novo polnilnico je klet pridobila tudi obrat družbene prehrane in prostor za družbeno dejavnost kolektiva in članstva. (Foto: J. Pezelj)

OB TEDNU KOMUNISTA

8. aprila so se na skupnem posvetu zbrali vsi sekretarji osnovnih organizacij ZKS Metlika in se dogovorili, kako čimprej uresničiti sklepe zadnje seje. Pogovarjali so se tudi o pripravi programa ob »Tednu komunista« in se dogovorili, da bodo uresničili že zastavljeni program. Tako naj bi v tednu komunista po vseh osnovnih organizacijah sprogovorili o 50-letnici pisane partijske besede, o 30-letnici osvoboditve, člani naj bi urejali kotičke za družbenopolitično literaturo, spregovorili naj bi tudi o potrebni idejnopolitičnega izobraževanja, vse tiste, ki so se izkazali z doseganim delom, pa naj bi sprejeli v vrste ZK.

Na zborih: vsi za samoprispevek

Na občnih zborih, ki so bili odlično obiskani, so občani sprejeli sklep za samoprispevek - Referendum bo v nedeljo, 1. junija!

7. aprila so se po krajevnih skupnostih v metliški občini zaključili zbori delovnih ljudi in občanov, na katerih so se občani pogovarjali o komunalnih potrebah, volili v krajevne konference SZDL in sprejeli statute krajevnih skupnosti.

Občni zbori so še enkrat dokazali, da se ljudje zavedajo

vseh težav, ki pestijo njihovo občino. Tako so razpravljali o samoprispevku in še enkrat, kot že nekajkrat poprej, sprejeli sklep, da bodo tudi v prihodnjih petih letih 1975-1980 prispevali za hitrejši razvoj občine. Sklenili so, da bodo referendum za samoprispevek razpisali 21. aprila, referendum pa bo v nedeljo, 1. junija.

POSLEJ BREZ PREPIROV?

Na letni skupščini Rdečega križa v Metliki so predlagali, naj bi občinska skupščina sprejela odlok, ki bi obvezoval lastnike psov in kokoši, da bi imeli živali zaprte. Do sedaj so namreč štirinožci in kokoši po vrtovih delali precejšen nered in zato med meščani povzročali prepire. Nekateri gospodinjstev se bojijo, da bodo odlok res sprejeli, kajti poslej ne bodo imele vzroka, da bi se - prepirale...

SKLEPI SE URESNIČUJEJO

V ponedeljek popoldan so imeli člani komiteja občinske konference ZK in svet ZK Beti skupno sejo, na kateri so spregovorili o uresničevanju sklepov in stališč zborov komunistov v Beti, ki so ga imeli že v februarju. O sklepih in rokih so spregovorili delavci, Beti že prej sprejeli na sestankih sindikata in jih v glavnem uresničujejo. Na seji so se dogovorili, da bodo ob koncu maja pripravili ponoven zbor vseh komunistov v Beti, na katerem bodo obravnavali delo v zadnjih treh mesecih.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO VABI

Iniciativni odbor metliškega hortikulturalnega društva bo pripravil v četrtek, 17. aprila ob 17. uri, v prostorih metliške občinske skupščine ustanovni občni zbor. Člani iniciativnega odbora vabijo vse občane, ki želijo, da bi bilo njihovo društvo čim lepše in ki se radi ukvarjajo s hortikulturo, da se ustanovnega občnega zbora udeležijo.

SEJA TEKSTILCEV

Danes popoldan bodo imeli člani odbora tekstilnih delavcev metliške občine tretjo redno sejo, na kateri bodo sprejeli delovni program za letošnje leto in podali oceno o povezovalni v slovenski in dolenski tekstilni industriji, v naslednjih dveh točkah dnevnega reda pa bodo sprejeli nekatera stališča glede hitrejšega povezovanja tekstilne industrije.

Za lepšo Metliko

V letošnjem letu so v Metliki na mnogih sestankih družbenopolitičnih organizacij in društev obravnavali onesnaženost mesta. Vseposvobod so v glavnem ugotavljali, da meščani odlagajo odpadke na nepravem mestu.

Mnogi se spozabijo celo tako daleč, da odlagajo smeti kar po cestah, nad studencem Obrh, po lastnih in sosedovih dvoriščih in celo na gradbiščih. Podobno je tudi okoli pokopališča. Ni še dolgo tega, kar so delavci očistili pokopališče, okoli mrtiške vežice in parkirišče, danes pa je spet nasmeteno.

In kar človeka najbolj zaboli, je, da se okoli divjih smetišč zbirajo otroci in skupaj z živalmi razmetavajo odpadke. Žalostno je predvsem to, da je po mestu veliko takih smetišč, na katerih se lahko otroci okuzijo.

Na letni skupščini Rdečega križa so nekateri predlagali, da naj bi metliška občinska skupščina sprejela poseben odlok, s katerim bi obvezovali vse lastnike psov in kokoši, da bi imeli svoje živali zaprte. Le tako bi preprečili številne nesporazume in jezo občanov, ko živali naredijo po vrtovih, zelenicah in dvoriščih nered, pa tudi škodo.

Prav gotovo pa je, da bi morali poskrbeti tudi za vse tiste objestne občane, ki se pod vplivom alkohola obnašajo nič bolje kot živali - v nočnih urah prevačajo in uničujejo koše za smeti in smetnjake. Razmetane odpadke raznašajo veter in živali in mesto, ki je že tako preveč zamazano, je še bolj neurejeno.

R. F.

Suhorski otroci so se pred kratkim izkazali z akcijo, ki naj bi zavarovala že tako zamazano okolje. Prav bi bilo, ko bi tudi ostale osnovne šole organizirale očiščevalne akcije, ki naj bi bile stalne. Na sliki: z ene izmed redkih mladinskih očiščevalnih akcij.

SPREHOD PO METLIKI

GLASBENA MLADINA BELE KRAJINE bo pripravila za 5. maj koncert Dubravke Tomšič-Srebotnjak za učenice osnovne šole. Glasbena mladina Bele krajine je zelo delavna, z denarjem pa ji pri organizaciji pomagata obe belokranjski samoupravni interesni kulturni skupnosti.

na pojih in v vinogradih, poraste pa di številno bolezenskih izostankov dela. Nekateri so „bolni“ le toliko časa, dokler ne dobe bolniške, nato se vržejo na delo. Bil bi že skrajni čas, da stopi kdo simulantom na prste.

ODPRTO GOSTIŠČE - Gostišče, Veselica nad Metliko je odprto vsak petek, soboto in nedeljo. Zaradi hitre, prijazne in solidne postrežbe ne manjka gostov.

ZALITE LUKNJE - Delavci komunalnega podjetja so te dni zaliti z asfaltno luknjo, ki jih ni manjkalo po mestu. Škoda je le, da zaleže takšno „zdravljeno“ le kratak čas. Z novo plastjo asfalta bi bilo potrebno prekriti celo cestišče, denarja pa ni.

LEPO VREME IN BOLEZEN - Z lepim vremenom, ko je veliko dela

NITI VOJNA NITI NESREČA...

Posledice pretekle vojne:
- Ne.
- Prometna nesreča?
- Ne.
- Huda operacija?
- Ne.
- Preživeti potres, poplava, huliganski napad?
- Ne. Peljal sem se po cesti na Božakovo in nazaj.

Preslabo so se poznali

Komite je sklical posvet za ravnatelje šol in funkcionarje Temeljne izobraževalne skupnosti

Pretekli teden so na pobudo občinskega komiteja ZK v Črnomlju ocenjevali vlogo in naloge TIS v občini, uresničevanje načrtov glede celodnevne šole, obravnavali kadrovanje v pedagoške šole in možnosti za odprtje novih oddelkov srednjih šol v okviru Centra srednjih šol.

Nesporo je, da so se pri delu TIS pokazale pomanjkljivosti za časa delegatske sistema. Gradivo je k delegatom prihajalo pozno, večših samo dva dni pred zasedanjem (kar je tudi proti statutu), zato se delegacije niso mogle sestajati prej in prenašati naprej mnenja delavcev. Nekajkrat je zaradi preslabega poznavanja stvari v skupščinski dvorani prišlo do dokaj ostrih razprav in precej hude krvi. Razprave so bile odborni-

ške, ker za njimi niso stali delavci, tisti, ki so delegata poslani na zasedanje. Tako so prosvetni delavci očitali, da delegati iz delovnih organizacij neobjektivno ocenjujejo njihovo delo in položaj šolstva, izkazalo pa se je, da tudi delegati iz prosvetnih vrst niso bili usposobljeni za enakopravno dogovarjanje in razpravljanje z delegati iz podjetij. To pomanjkljivost bo potrebno v bodoče odpraviti s seminarji in predavanji za delegate iz vrst prosvetnih delavcev, za kar bosta poskrbela sindikat in SZDL.

Tu in tam je še videti v odročnih vaseh leseno hišo s slamnato streho, kakršna je ta v Fučkovih. Danes je taka hiša že zanimivost, ob kateri se ustavlja nedeljski turist, a še ni tako dolgo, ko je bilo vse belokranjsko podeželje slamnato. Razen tega tudi ni več ljudi, ki bi znali prekrivati strehe s slamo. (Foto: R. Bačer)

HVALA ZA VAŠO KRI

Na nedavnih občnih zborih osnovnih organizacij Rdečega križa po terenu so podelili priznanja najbolj zaslužnim krvodajalcem. Tako sta priznanje za 25-krat darovano kri dobila Ivan Volf s Sečjega sela in Janez Jerman iz Sel pri Otovcu. Za 20-kratno udeležbo na krvodajalski akciji sta dobila priznanje Janez Kump z Obrha in Rudolf Habe iz Tribuč. Petnajstkrat so darovali kri: Rudi Trempus in Zdenko Jaketič iz Vinice, Fanika Špehar iz Sečjega sela, Franc Rožman in Marija Rožman iz Vel. Nerajca, Jože Šterk z Goleka in Miha Matkovič s Tančevih gore. Razen tega je bilo podeljenih 17 priznanj občanom za desetkrat darovano kri in 23 priznanj za petkratno redno darovanje v tej humani akciji.

KAJ SMO NAREDILI?

Za torek, 15. aprila, je bila sklicana seja občinskega komiteja Zveze komunistov v Črnomlju. Obravnavali so uresničevanje sklepov IV. in X. seje ZK ter program ob tednu Komunista, ki bo potekal v domači občini zadnji teden v aprilu.

ČRNOMALJSKI DROBIR

ZACETI JE TREBA TAKOJ - Da ne bi z začetkom gradnje v okviru letošnjega programa javnih del več čakali, je izvršni svet občinske skupščine dolžan do konca aprila letošnji oddati najboljšim ponudnikom in gradnjo vsa dela, za katero že obstajajo načrti, za ostala pa mora čimprej poskrbeti dokumentacijo in odati dela v gradnjo do konca maja letos. Se pravi, da bo poletje minilo v največjem zaletu gradnji!

SPET NOVI ŠOFERJI - V kratkem se bo v Črnomlju in Semiču začel nov tečaj prve pomoči za šoferske kandidate. V obeh krajih je še veliko občanov obeh spolov, ki bi radi postali vozniki.

NIČ NE ZALEŽE - Kljub opozorilom in prošnjam občanov je Grajska cesta še zmeraj tako grda, jamasta in slabo vzdrževana, da se po njej vozila komaj prebijajo, pešci

pa v stalni nevarnosti, da jih vozila oskrpijo. Ta cesta vodi do stadija, ona, tam je več blokov, več zasebnih hiš, kratka: prizadetih je okrog 60 gospodinjstev.

NE BO VEČ KUVERT - Med kolektivni, ki so se odločili za izplačevanje osebnih dohodkov na hranilno knjižico, je tudi črnomaljski BELT. Aprila v tem podjetju ne bodo več dobili kuverte z denarjem, ampak knjižice. To je zlasti ugodneje za varčevalce, razen tega nihče ne more denarja ukrasti.

SKROMNO, DA JE KAJ! - Na novi tržnici je ponudba domačih pridelovalcev vrtnin in poljskih pridelkov ter drugega blaga zelo slaba. Prejšnji četrtek so ženske prodajale jajca po 1 din, imele so nekaj skodelic smetane, za katere so zahtevale po 8 din, Motovilec so prodajale po 5 din merico, korenine hrena pa so veljale 3 do 5 dinarjev.

ŽELJNI PREDAVANJ

Pred kratkim so imeli v Dragatušu, Gribljah in na Sinjem vrhu zdravstvena predavanja in v vseh treh krajih so bile dvorane nabitopolne. V Dragatušu je dr. Janez Kloboučar govoril o nevrozi, v Gribljah dr. Nenač Kohn o srčnih boleznih, Marica Hudeljeva, medicinska sestra z Vinice, pa je na Sinjem vrhu po predavanju dajala še napotke in nasvete. Občinski odbor Rdečega križa, ki je organizator tovrstnega izobraževanja, je sklenil s prodavanji nadaljevati, ker kažejo ljudje zanje toliko zanimanja.

DVA DNI SESTANKOV

11. in 12. aprila so bile na večini črnomaljskega terena seje krajevnih konferenc SZDL, ponekod pa so imeli tudi konference z občani. Obravnavali so konstituiranje krajevnih konferenc in izvolitev delegatov za občinsko konferenco, sprejeli pravila in se dogovorili za nadaljnje delo. Razen tega so ljudje obravnavali problematiko šolstva in otroškega varstva ter razpravljali o možnostih za uvedbo ponovnega samoprispevka. Na teh sestankih pa so se še dogovarjali za udeležbo na proslavi ob 30-letnici osvoboditve.

Kdo je za lani prijavil največ?

87 občanov prijavilo nad 80.000 din skupnega dohodka za lani - Največ prijavili obrtniki, zdravniki in avtoprevozniki.

Kočevska davčna uprava je pred kratkim uredila seznam občanov, ki so prijavili za lani skupni dohodek. Iz seznama, ki je urejen po abecednem redu (ne pa po višini prijavljenega dohodka), smo zbrali le tiste, ki so napovedali nad 80.000 din skupnega dohodka. To so:

ZAPOSLENI OBČANI: Aupič Drago, sekretar občinske skupščine, 80.927 din; Bastar Marijan, pravni referent ZKGP, 97.973 din; Benčina Drago, direktor ZKGP, 91.623 din; Benčina Marija, računovodja Stanovanjskega podjetja, 89.133 din; Čenčič Jože, upokojenec ITAS, 95.909 din; Čilenšek Miran, direktor ZD, 113.667 din; Černač Janez, direktor TOZD ZKGP, 83.996 din; Cokorilo Jovo, varnostni tehnik, Tekstilana, 88.865 din; Deržek Ernest, vodja kadrovske službe, Tekstilana, 98.761 din; Fabjan Boštjan, tehni-

čni vodja, Kočevski tisk, 82.413 din; Farkaš Vinko, VK delavec ZKGP, 90.029 din; Figar Bojan, tehnik-vodja, Tekstilana, 81.962 din; Gašparac Vladimir, sekretar AMD, 81.033 din; Gruden Rudolf, direktor, Elektro, 80.682 din; Humek Miloš, direktor, Glasbena šola, 84.507 din; Jarm Stane, profesor, osnovna šola, 93.481 din; Kalabota Ivan, komercialist, Tekstilana, 87.610 din; Kambič Mirko, direktor Stan.p. ZKGP, 86.669 din; Karničnik Ignac, predsednik Obč. konf. ZSDL, 83.905 din; Kaučič Branko, vodja TOZD Oprema, 83.353 din; Korelec Franc, direktor ITAS, 92.994 din; Kovačič Srečko, profesor, gimnazija, 81.536 din; Kožuh Anton, VK delavec, ITAS, 81.155 din; Križ Anton, načelnik odd. občinske skupščine, 88.577 din; Križar Ernest, tehnik-vodja, Tekstilana, 86.280 din; Križman Vojko, vodja odd., Tekstilana, 93.683 din; Kuhar Avgust, računovodja, Oprema, 84.378 din; Levstik Anton, direktor, Tekstilana, 99.503 din; Master Slavko, dipl. ing., LII, 121.532 din; Muhar Janez, direktor, Avto, 82.928 din; Naglič Franc, Sofer, Avto, 87.830 din; Nikolič Stanko, zdravnik ZD, 148.033 din; Pahljeh Stane, tehnik, Tekstilana, 91.650 din; Per Franc, SDK, direktor, 84.904 din; Pezdirc Franc, sofer, Avto, 91.605 din; Planinc Ivan, tehnik ITAS, 87.313 din; Plut Julij, predsednik, občinsko sodišče, 82.337 din; Podražaj-Lovšin Ana, direktorica, Lekarna, 94.171 din; Prezelj Ivan, dipl. ing., Melamin, 82.108 din; Rakovič Vinko, pravni referent, Tekstilana, 110.694 din; Remžgar Stane, direktor, Melamin, 84.275 din; Ruparčič Mirko, računovodja, Tekstilana, 96.791 din;

Rupnik Franc, zdravnik, ZD, 100.512 din; Smola Miran, dipl. ek., ZKGP, 88.248 din; Stojaković Nebojša, zdravnik, ZD, 82.654 din; Saubah Zdravko, direktor, OZD ZKGP, 93.428 din; Screer Anton, predsednik, Obč. sind. svet, 81.774 din; Silc Angela, POS, učitelj, 86.669 din; Silc Franc, tehn. direktor, ITAS, 84.966 din; Sinkovec Egidij, str. tehnik, ITAS, 80.381 din; Skrabar Ivan, tehnik, ITAS, 88.743 din; Solar Ivan, tehnik, Tekstilana, 83.914 din; Simc Julij, komercialist, Tekstilana, 83.499 din; Vesel Pavel, tehnik, Elektro, 84.743 din; Vesel Rajko, komercialist, Melamin, 80.301 din; Vidosevič Ksenija, DU, 86.482 din; Vilicar Davorin, veterinar ZKGP, 84.058 din; Vizjak Marko, zdravnik, ZD, 103.092 din; Vovk Savo, direktor, ZKGP, 84.254 din; Vreček Nada, učiteljica, OS 83.955 din; Vučko Anton, VK delavec ZKGP, 85.582 din; Zbačnik Rudolf, direktor, LB, 80.136 din; Zemljak Stane, sekretar LIK, 86.814 din; Zupan Janez, upokojenec, Tekstilana, 97.282 din; Novak Janko, direktor, Kočevski tisk, 82.581 din; Muhic Vinko, vodja, Varnost, 84.429 din; Žilovski Dimitrij, potnik, 82.200 din.

OBRTNIKI: Baucar Ana 83.471 din; Baucar Anton 81.288 din; Dečko Stanko 80.966 din; Hajdinjak Vlado 105.152 din; Južnič Matija 104.069 din; Murko Jože 155.501 din; Plešč Anton 88.824 din; Pogorelec Edo 100.666 din; Rauh Ivan 126.970 din; Smole Franc 100.423 din; Selan Milena 118.430 din; Ule Jože 152.767 din.

GOSTILNICARJI: Lovšin Pavla 88.540 din; Pugelj Nada 81.174 din; Stimec Anton Kočevje 90.061 din.

AVTOPREVOZNIKI: Deržek Oto 105.883 din; Gornik Milan 145.819 din; Jezeraški Tomislav 82.654 din; Jankovič Jože 86.591 din; Malnar Rudolf 82.995 din.

SREČANJE PROSVETARJEV

Učitelji, vodstvo šole in predstavniki sindikata osnovne šole Kočevje so na slavlno in tovariško srečanje, ki bo 26. aprila ob dnevu prosvetnih delavcev občine Kočevje, povabili tudi stanovske tovaršice iz pobratene občine Dolina pri Trstu. Srečanje bo v avli nove osnovne šole Kočevje. Na sredo pa tudi kulturni program. Ob zaključku srečanja bodo vsi udeleženci srečanja pogosteni.

V. I.

SZDL na novi poti

Do 20. aprila bodo v kočevski občini končane prve seje novih krajevnih konferenc SZDL, prva seja nove občinske konference pa bo 25. aprila. To bo svečana seja, na kateri bodo podelili tudi občinska priznanja OF, sprejeli mladince v SZDL, izvolili pa bodo tudi novo občinsko vodstvo SZDL.

Nove organizacije SZDL so sestavljene iz delegatov s terena, družbeno-političnih organizacij in društev, kar zagotavlja, da bo SZDL motna fronta socialističnih sil. Glavna naloga SZDL bo zdaj osvoboditi ljudi za vse oblike dela v krajevni samoupravi. Krajevne organizacije SZDL bodo tesno sodelovale s sindikati, katerim ne more biti vseeno, kako živijo njihovi delavci v krajevni skupnosti.

Posebna naloga organizacije SZDL pa je tudi, da pomagajo pri ustanavljanju mladinskih organizacij, da spremljajo delo mladine in pomagajo mladim pri delu.

J. P.

MLADINCI NA PARADO

V torek, 15. aprila, je odpotovalo iz Kočevja v Beograd pet mladincev, predstavnikov PETO (partizanska enota teroristične obrambe), ki bodo zastopali kočevsko občino 9. maja na paradi ob 30-letnici osvoboditve Jugoslavije. Ti mladinci so Vlado Kordiš, Ratko Primožič, Milan Ožbolt, Ferdo Vrešek in Marjan Čeršan.

DROBNE IZ KOČEVJA

DIVJAD NA POKOPALIŠČU - Med zadnjim snegom, ki je padal konec marca, je divjad spet vrla iz gozda na novo kočevsko pokopališče, ki je nima ognja. Napravila je precej škodo na tulipanih, drugih ozkolistnih rastlinah, razrla pa je tudi grobove. Lastniki grobov se pritožujejo in zahtevajo odškodnino.

SNEMANJE ZA RADIO - Ekipa Radio Ljubljana je 7. aprila posnela na nižji glasbeni šoli glasbene točke, ki so jih izvajali učenci te šole.

ZARPTO SMETIŠČE - Kočevsko smetišče, ki je pri Mozlju, ima

občan vprašuje

medved odgovarja

- Po čem sklepaš, da nekje ob cesti proti Mahovniku oziroma v Mahovniku žive najmočnejši fantje?
- Ker so tu prometni znaki najpogostejše zviti in polomljeni.

KOČEVJSKE NOVICE

16 (1343) ** - 17. aprila 1975

Kočevje za 30 let svobode

Izdelan koledar prireditev do julija

Občinski koordinacijski odbor za organizacijo prireditev ob 30-letnici osvoboditve pri občinski konferenci SZDL je pred kratkim sprejel okvirni program do julija, kasneje pa ga bo izdelal še do konca leta.

24. aprila bodo v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo del slikarja Franceta Miheliča. Ob tej priložnosti bodo prvič, odkar obstoji Likovni salon, izdali tudi reprezentančni katalog z reprodukcijami.

25. aprila pa bo v Kočevju svečana seja občinske konference SZDL in akademija v počastitev dneva OF. Ob tej priložnosti bodo svečano sprejeli mladince, ki so dopolnili 18 let, v SZDL. Podelili bodo tudi občinska priznanja OF.

V maju bo največ prireditev. Zelo bogat športni spored bo od 1. do 4. maja, za kar je zadoležil TVD Partizan, razen tega bodo športna srečanja in tekmovalna ves mešce.

5. maja ob 16. uri bo v Šeškovem domu svečana seja krajevne skup-

nosti Kočevje-mesto in akademija. Kočevska krajevna skupnost bo namreč prvič proslavila svoj praznik v spomin na osvoboditev Kočevja 4. maja 1945, se pravi pred 30 leti. Ob tej priložnosti bodo podpisali listino o obratovanju KS Kočevje s KS Skofja Loka in KS Prokuplje v Srbiji. Prvič bodo tokrat podelili tudi priznanja zaslužnim občanom, in sicer najvišje priznanje "bronasto jelko", razen tega pa še zlato, srebrno in bronasto plakete mesta.

Od 5. do 25. maja bo v Likovnem salonu razstava lutk in lutkarstva na kočevskem. Svoje lutke bo razstavil Matija Glad, znani izdelovalec lutk in režiser lutkovnih igric. Vsak dan razstave bo v Likovnem salonu tudi lutkovna igrice.

Od 26. maja do 4. junija bo v Likovnem salonu razstava ob 40-letnici stavke tekstilnih delavcev, ki jo bo pripravila kočevska Tekstilana.

V juniju sta predvideni še dve likovni razstavi, od 4. do 22. julija pa bo v počastitev dneva borcev in dneva vstaje razstavljal eden izmed umetnikov-udeležencev NOB. Po sedanjem predlogu naj bi bila to Alenka Gerlovič.

J. P.

V osnovni šoli Sodražica imajo premajhno jedilnico, da bi bila primerna za celodnevno šolo. Že zdaj malicajo šolarji tudi v razredih. Seveda pa je premajhna tudi kuhinja. (Foto: J. Primc)

Ovire na poti k celodnevni šoli

Za celodnevno šolo manjka predvsem učiteljev, prostorov, potrebna pa je tudi nova šola pri Sv. Gregorju - Seveda pa bo treba prej prepričati tudi starše, da je celodnevna šola res koristna za otroke

Čeprav imajo v osnovni šoli Sodražica v ribniški občini že enozimski pouk, bo potrebnih še precej naporov in denarja, da bodo uvedli celodnevni pouk. Ovira bo tudi mišljenje staršev, saj je na nedavno anketo več kot 84 odstotkov staršev šolarjev odgovorilo, da so proti celodnevni šoli.

Kolektiv prosvetnih delavcev osnovne šole Sodražica je o celodnevni šoli že nekajkrat razpravljal in menil, da bo mogoče uvesti celodnevni pouk pri njih šole ob začetku šolskega leta 1980/81, se pravi čez

dobrih 5 let. Do takrat bo treba rešiti mnoge zadeve, kar bo po sedanjih cenah veljalo okoli 8.260.400 din. V tem znesku je predvidena ureditev novih prostorov (750.000 din), nova oprema, učila in učni pripomočki (520.000 din), obnova električne napeljave 96.000 din, novi delavci 900.000 din, regres za prehrano učencev (194.400 din), gradnja nove šole pri Sv. Gregorju 5.800.000 din.

prepričati starše, da je celodnevna šola potrebna in koristna.

J. PRIMC

Kdo največ?

V ribniški občini so za lansko leto napovedali nad 80.000 din skupnega dohodka naslednji:

REDNO ZAPOSLENI OBČANI: Miholič Vladimir, inženir, Biro za lesno industrijo Ljubljana, 116.811 din; Mihelič Franc, lesni tehnik, Biro za lesno industrijo Ljubljana, 102.884 din; Kvaternik Franjo, zdravnik, ZP Loški potok, 101.372 din; Anzelje Mirko, direktor Inlesa, 100.391 din; Benčina Rozalija, zdravnica ZD Kočevje, 96.966 din; Kumelj Ciril, zdravnik, ZP Sodražica, 93.435 din; Borovac Radislav, računovodja ITAS Kočevje, 91.317 din; Mončilo Krgovič, zdravnik, vojna enota Ribnica, 88.972 din; Cvetka Gelze, računovodja KZ Ribnica, 85.451 din; Jože Silc, sofer, Avto Kočevje, 83.868 din; Trobec Franc, sofer, Avto Kočevje, 83.868 din; Alenka Voljč, zdravnica v ZP Ribnica, 83.342 din.

ZASEBNI OBRTNIKI: Arko Jože, mesar, Sodražica, 106.530 din; Rigner Pavla, peskopolc, 110.980 din; Osnar Julij, plastika Sodražica, 82.930 din; Oberstar Franc, lesna galanterija, Gorenja vas, 85.060 din; Zajc Ludvik, lesna galanterija, Sodražica, 87.590 din; Zobec Milan, lesna galanterija, Blate, 105.310 din; Miroslav Jonovič, avtoprevoznik, 95.540 din.

GOSTILNICARJI: Podboj Andrej in Martina, Ribnica, 147.700 din; Stana Petrič, Ortnek, 124.090 din; Borko Rištovski, kavarna, 98.250 din.

Seveda so to napovedani dohodki, kar pomeni, da so lahko dejanska nekoliko drugačni. Tako na davčni upravi sumijo, da nekdo, ki je imel preki 100.000 din dohodka sploh ni podal prijave. Vse prijave tudi še niso obdelane oziroma preverjene.

ŠAH OB GLASBI

Sahisti Ribnice, ki tekmujejo v drugi republiški ligi, vadijo v nenavadnih okoliščinah. Vaje pa tudi prvenstvena srečanja imajo v mali dvorani doma TVD Partizan, kjer vadijo tudi igralci namiznega tenisa.

Sahisti vadijo ob torkih in četrtkih od 18. do 21. ure in ob nedeljah dopoldne. V sedmih, veliki kino-dvorani so pogosto tudi sestanki, predavanja, prireditve, kinopredstave in drugo, zato imajo sahisti pogosto družbo, ki je večasih bolj večasih manj „zazelenela“. Najpogostejše sahiste „razveseljuje“ glasba. Pred kratkim so sahisti vadili kar ob glasbi samih „Dubrovniških trubadurjev“ in imeli še srečo, da jim vsaj vstopnine niso zaračunali.

M. G.

ŠOLARJI PRI VOJAKIH

Pred kratkim je večja skupina ribniških šolarjev obiskala domačo vojaško enoto v vojašnici „Mirka Bračiča“. Šolarji so spravažali o življenju in delu vojakov. Ogledali so si oborožitev in tolična sredstva, s katerimi razpolaga vojaška enota.

M. G.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

NOV DELOVNI ČAS TRGOVIN Izvršni svet občinske skupščine je dal pred kratkim soglasje k predlogu trgovskega podjetja Mercator-Jelka k novemu poletnemu delovnemu času trgovin. Nonstop-trgovine bodo delale kot doslej, razen ob sobotah, ko bodo odprte od 8. do 15. ure. Ostale trgovine pa bodo odprte vsak dan od 7.30 do 12. ure in od 17. do 19. ure; ob sobotah pa od 7.30 do 13. ure.

KNJIŽNICA ZAPRTA - Ljudska knjižnica v Ribnici je obvestila bralee, da bo zaradi posebnih razlogov nedoločen čas zaprta.

IZSELJENCI NA RAZSTAVI - Razstava likovnih izdelkov šolarjev iz Ribnice, Sodražice in Loškega potoka ter Dolenje vasi, ki je bila v Petkovi galeriji, je vzbudila veliko zanimanja med mladino in odraslimi. Ogledala si jo je tudi skupina naših izseljencev iz ZDA, ki so na obisku v stari domovini. Vsak mladi razstavljalec je bil tudi nagraden s knjigo. Denar za simbolične nagrade je prispevala TKŠ.

SPLET RAZSTAVA - Pod pokroviteljstvom RIKA Ribnice so 9. aprila v Petkovi galeriji v ribniškem gradu odprli likovno razstavo „Od baroka do impresionizma“. Razstavo je posredovala Narodna galerija iz Ljubljane. Na otvoritvi je pel moški pevski zbor.

OGLASNE DESKE IN VITRINE - Oglasna vitrina rokometnega kluba INLES je dobila zdaj povsem nov videz. V njem so aktualne vesti in obvestila. Zanj skrbi Dušan Bajde. Oglasna vitrina AMD Ribnica pri avtobusni postaji pa ima razbita stekla. Tudi tista pri Delavski univerzi je žalostnega videza oziroma dotrajala.

- Po čem sklepaš, da bo na območju Sodražice vedno več zasebnih kmetov, medtem ko jih bo drugod vedno manj?
- Po tem, ker so starši proti celodnevni šoli, češ da se bodo njihovi otroci usmerili v kmečke poklice in imajo zato pač najboljšo celodnevno šolo doma na kmetijah.

REŠETU

Razdelili denar krajevnim skupnostim

V krajevnih skupnostih se bodo odločili, kaj bodo financirali - Prednost bodo imela dela, za katera bodo največ dodatno prispevali občani - Največ denarja za urejanje cest, mostov in priključkov

Na zadnji seji zbora krajevnih skupnosti občine Ribnica so razpravljali o komunalnih delih na območju občine letos, združevanju krajevnih skupnosti in njihovem financiranju.

Viri za financiranje del na območju krajevnih skupnosti za letos so predvsem naslednji: redni samoprisevek, ki se zbira po območjih, 3 odstotke združenih sredstev (TOZD) od lanskega ostanka dohodka, prispevki občinske skupščine, dohodki od manevra in cestni sklad. Razen tega bodo občani v posameznih KS ali vaseh še posebej prispevali za posamezna dela.

Delegatje so sklenili, da ne bodo določili, katera dela bodo financirali s tem denarjem (pro-

gram del smo objavili v številki pred praznikom občine), ampak so le razdelili denar po območjih oziroma KS, te pa bodo nato same določile, kaj bodo financirale. Seveda bodo imela pri financiranju prednost tista dela, za katera bodo največ prispevali občani v obliki lastne udeležbe, se pravi dodatnega samoprisevka.

Na seji so denar razdelili tako: Loškemu potoku 800.000 din, Sodražici 1.100.000 din, Ribnici 1.500.000 din, Dolenji vasi 950.000 din in še posebej

za cesto od bencinske črpalke proti Brežam 500.000 din. Od sodraskih 1.100.000 din pa je danih 500.000 din namensko za

obnovo in izboljšavo ceste Sodražica-Sv. Gregof. Iz območnega sklada pa bo šlo prav za to cesto še nadaljnjih 400.000 din in za cesto proti Brežam 300.000 din.

Pravzaprav so na seji razdelili kar 5.150.000 din namesto 4.500.000 din, kolikor se jih bo zbralo iz virov, ki smo jih navedli. Zvedeli smo, da bo manj kajoči denar prispeval republiški cestni sklad, in sicer za urejanje priključkov na republiške ceste.

Prostor je, a ljudi ni

V „Krimu“ v Sodražici že z vso paro delajo ženske obleke za poltetje, in sicer za domači trg in izvoz. Obleke so „midl“ in večerne do tal, izdelane iz pralnega bombaža, svile, letnega jerseyja in drugih lažjih materialov, obrabene pa so s čipkani, trakovi, gumbi, robci in okraskami šivi.

Konfekcija „Krim“ ima v centralni krojilnici zelo uspešne modelarje. Pred kratkim sta spet prišla dva iz Nemčije, kjer sta bila na specializaciji v znanj „Muellerjevi šoli“. V sodraskem „Krimu“ bi lahko naredili še več, vendar jim manjka izučeni šivilji. Zdaj imajo zaposlenih 65, zaposlili pa bi jih še 15 do 25. Prostore za razširitev imajo, šivilj pa ne.

Popoldanska izmena tudi nima urejenega prevoza domov. Ta prevoz bo treba organizirati, v nasprotnem pa bo treba preiti na delo v eni izmenici. Zaradi neurejenega prevoza za drugo izmeno tožijo tudi v TOZD Sukno v Jurjevici in še nekaterih drugih delovnih organizacijah.

J. P.

ZAPOSLITEV ZA UPOKOJENCA

V Jugoslaviji imamo veliko iger na srečo, v Ribnici pa imamo to nesrečo ali morda srečo, da prodajajo le liste športne stave. Se to smo dobili šele na pobudo in prošnje občanov, ki so sicer kupovali te liste v Kočevju. Zdaj jih prodaja le ribniška pošta, kadar je seveda odprta, in prodajalna Tobak pri hotelu Jelka. Pogosto se zgodi, da so listki hitro razprodani, včasih pa na njih ni parov ekip, ki igrajo.

Drugod prodajajo še loto, srečke posameznih športnih društev, tombolske listke in drugo. Vse to bi lahko dobili Ribničani tudi doma, če bi kakšen upokojenec začel prodajati „srečo“ kar na ulici ali kje drugje, kot to počenjajo upokojeenci po drugih krajih.

M. G.

Za radio snemali v Ribnici

Učenci glasbene šole izvedli bogat program, ki so ga naštudirali za 30-letnico osvoboditve

Ekipa RTV Ljubljana je 7. aprila posnela v Ribnici ansamble in soliste ribniške nižje glasbene šole (GŠ), ki so v 29 točkah programa izvedli 40 kompozicij. Nastopili so učenci

od II. do X. razreda GŠ, in to iz vseh šestih instrumentalnih oddelkov.

Letos, ko praznujemo 30-letnico osvoboditve, so naštudirali učenci GŠ še posebno bogat program. Z njim ali s posameznimi točkami so že ali še bodo nastopili samostojno in na raznih praznikih ter drugih prireditvah. Tudi vsem svojim 11-letnim obstoju so se učenci GŠ zelo pogosto predstavljali občinstvu. Na leto so imeli povprečno 28 do 30 nastopov. Kljub težavam, s katerimi se srečuje GŠ, ki ima okoli 100 učencev, je zelo uspešna, kar dokazujejo številna gostovanja in nastopi.

Za svoje prizadevano delo je dobila nižja glasbena šola ob zadnjem občinskem prazniku Urbanovo nagrado. V obrazložitvi, povedani ob podelitvi te nagrade, je bilo med drugim rečeno, da GŠ vztrajno in uspešno dela pri razvoju glasbenega solstva v občini in uspešno sodeluje pri mnogih prireditvah v občini.

Kdaj bomo mlade ribniške glasbenice slišali po radiu, še ne vemo. Direktor GŠ Andrej Puhar nam je povedal le, da je radijska ekipa posnela za uro in četrti programa, kar pomeni, da je to dovolj za dve popolni radijski oddaji.

J. P.

DVE IGRICI

Letošnjega srečanja mladih slovenskih lutkarjev, ki bo 18. aprila v Sevnici, se bodo udeležili tudi lutkarji iz Sodražice. Sodraski šolarji so pod vodstvom mentorice lutkovnega krožka Marije Turkalj naštudirali kar dve igrici, in sicer „Kmetič in volk“ ter „Jurček in ura“. Z njima doslej še niso nastopili, pač pa ju bodo zaigrali doma in na gostovanjih po okoliških solah oziroma v krajih, ko se bodo vrnili iz Sevnice.

J. P.

Nižja glasbena šola je na nedavni svečani seji občinske skupščine Ribnica prejela za svoje delo Urbanovo nagrado. V imenu šole jo je prevzel direktor Andrej Puhar. (Foto: Primc)

material in opravljali še druga dela. Obveščevalne podatke so nam najlažje priskrbeli 10 do 12-letni otroci, v katere ni sovražnik posumil. Veliko akcij je uspelo le po zaslugi otrok, saj

jih odrasli sploh ne bi mogli opraviti, ker bi bili sumljivi. Eden takih mladih fantov je bil tudi sin kmeta Šege iz Ravnega dola, ki je večkrat opravljal naloge za našo četo.

Med razgovorom so se nama večkrat približali starejši ljudje, nekdanji borci v enotah, ki jim je poveljeval Gašper. Nekateri so imeli solze v očeh, ko so pozdravljali bivšega poveljnika, ki jim je bil takrat med vojno tudi oče.

Gašper mi je povedal še marsikaj o prvi ribniški četi, katere vodstvo (Gašper bo komandir, Janez Kmet pa komisar) je bilo določeno že leta 1940, o ustanovitvi čete 13. julija 1941, prisedel mesec kasneje in drugih dogodkih. Dogovorila sta se, da se bova v kratkem spet dobila in kaj več napisala o tej četi. O njej jih je namreč pisalo že več, vendar v glavnem na osnovi podatkov, ki niso bili „iz prve roke“ in zato tudi niso mogli biti vedno povsem točni.

J. PRIMC

Filip Tekavec-Gašper s plaketo, s katero mu ribniška občinska skupščina podeljuje naziv častnega občana.

Kanalizacijo za območje od Galanterije do Miheliča oziroma izliva v Bistrico v Sodražici ureja Cestno podjetje Ljubljana. Dolga bo 780 m, veljala pa bo 700.000 din. Krajevna skupnost, ki je sklenila pogodbo za delo, bo ta denar zagotovila iz samoprisevka, prispevka za urejanje mestnega zemljišča, razen tega pa je prispevala še TOZD INLES. (Foto: J. Primc)

Letos poseben poudarek na kakovosti

O letošnjih načrtih sodežice TOZD INLES

V TOZD INLES v Sodražici so člani kolektiva očitali vodstvu, da premalo naredi za napredek njihove tovarne. Zaradi nizkih osebnih dohodkov v primerjavi s TOZD Donit Sodražica so nekateri delavci dali odpoved.

„Nato smo izdelali predlog gospodarskega načrta naše tovarne za leto in ga dali v obravnavo vsem članom kolektiva oziroma delovnim skupinam in skupnim strokovnim službam INLES Ribnica, da bi vsak po svojih močeh, s predlogi in delom lahko prispeval k uspehu tovarne,“ je povedal za uvod v razgovor direktor TOZD INLES Sodražica Janez Novak.

Proizvodni načrt za letos predvideva, da bo proizvodnja količinsko porastla za najmanj 3 odstotke. Če bodo uresničeni najboljši predlogi strokovnih služb in članov kolektiva pa bo proizvodnja lahko porastla za 5 odstotkov. Razen tega nameravajo še naprej zniževati porabo lesa in sicer za 1 do 2 odstotka, kakovost proizvodov pa bodo obetno izboljšali.

Za uresničitev teh nalog so predvideli investicije v znesku 2,8 milijona dinarjev, od tega za stroje in opremo v znesku 1,4 milijona din, 600.000 din bi veljala nadstrebica za skladišče žaganega lesa, ostalo pa za preureditev kotlovnice, žage in kanalizacijo.

V INLESU se vedno bolj zavedajo, da ni glavno proizvajati več in ceneje, ampak da je izredno pomembna tudi kakovost izdelkov. Zato bodo letos organizirali še službo kontrole nad kakovostjo dela. Ta služba bo pomagala odpravljati napake v proizvodnji, katere posledice so slabi proizvodi oziroma škart (izmeček).

V predlogu načrta za letošnje je bila posebej poudarjena pozornost odnosom znotraj OZD INLES, se pravi tudi odnosom med posameznimi

ANDREJ JORAZ, avtoličar iz Brega pri Ribnici: „V tujini sem delal, da sem si doma zgradil hišo in delavnico. Seveda sva oba z ženo najela posojila tudi doma, saj pravijo, da je vsak dober gospodar zadolžen. V Nemčiji sem se izučil tudi za avtoličarja. Dela je za sproti, vendar se avtomobilisti že manj zaletavajo, ker so popravila draga. (Foto: J. Primc)

Borec o zgodovini in sedanosti

Premalo političnega dela z ljudmi, predvsem z mladino - Nepravični mladi pravniki - Julija več o prvi ribniški četi

„Ponosen in vesel sem zaradi priznanja občine Ribnica, pa čeprav je prišlo šele po 30 letih,“ mi je dejal v razgovoru po svečani seji občinske skupščine Ribnica, na kateri je bil imenovan za častnega občana, Filip Tekavec-Gašper, prvi komandir prve ribniške čete.

„Tovariš Gašper, revolucionar in borec, je bil eden prvih, ki je v Ribniški dolini prilizgal plamenico upora in boja za svobodo. Pooseblja revolucionarnega duha in borbeno preteklost naše doline, posebej hotenja in prizadevanja naših delovnih ljudi za napredek, mir in svobodo. Z vso svojo revolucionarno preteklostjo daje zgled mladim rodovom, kako je treba ljubiti domovino, se zanje boriti in tudi žrtvovati.“ Tako je zapisano v utemeljitvi za podelitev tega visokega občinskega priznanja.

Filipa Tekavca-Gašperja je sprejel v Komunistično partijo leta 1938 Jože Šeško. „Takrat je bilo zelo težko postati član KP. Preden so te sprejeli, so te temeljito preverili. Ko pa si postal komunist, si z glavo odgovarjal za izpolnjevanje vseh nalog, ki si jih dobil.“

Pred vojno smo delali z zelo veliko ljudmi, posebno z mladino, ki je bila vsa na naši strani. Takrat nismo imeli toliko nasprotnega delovanja duhovščine kot danes. Danes smo vzgojo mladine preveč prepustili tistim, ki imajo več časa zanje.

Premalo socialistične vzgoje je doma in po solah. Zadnje čase sicer to popravljamo, snio pa izgubili precej generacij. Mladino, ki je naša bodočnost, smo zanemarili, čeprav bo lahko edina ona nadaljevala delo, ki smo ga mi začeli.

Med borci je bilo največ kmetov. To jim je treba tudi priznati. Mladi pravniki so pogosto preveč pikolovski pri priznanju dvojne ali enojne dobe. Pravijo, da tisti, ki je bil med vojno star manj kot 15 let, nima pogojev za priznanje dobe, ker je bil takrat še premlad, da bi lahko kaj koristnega naredil za partizane. Pa ni tako. Jaz vem, da so prav mladi zelo veliko naredili za nas. Bili so naši kurirji, prenašali so pošto, vojni

KMETOVALCI!

Ne zamudite ugodne prilike in si že pred sezono kupite kmetijske stroje za vsa letošnja dela, posebno za spravilo sena, po konkurenčnih cenah! Za pomlad si nabavite takoj: trosilnike hlevskega gnoja KR PAN 30, razsipalnice umetnih gnojil Vicon-Creina B-75.

Za spravilo sena takoj dobite motorne kosilnice BCS, traktorske bočne in zadnje (domače-uvožene), obračalnike za seno Favorit 220 in Panonija 0-220, samonakladalne prikolice Senator 22 in Pionir-17, pihalnice Tajfun, ventilatorje za dosuševanje sena, silokombajn Mengele MB-J.

Dobava naprav takoj!
Informacije daje AGROTEHNIKA-TOZD trgovina Ljubljana s poslovalnicami Ljubljana, Titova 38 (315-555); prodajalna JURČEK, Ljubljana, Titova 50 (313-398); Murska Sobotja, Titova 25 (069 21-508); Celje, Aškerčeva 19 (063 25-500); Maribor, Meljska 5 (062 23-081); Ljutomer (069 81-083).

OBIŠČITE NAS NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU OD 10. DO 20. APRILA 1975

REJCI PERUTNINE!

KZ NAKLO
PRI KRANJU
VALILNICA
64202 NAKLO

prodaja vsak dan od 7. - 13. ure in ob sredah in petkih od 7. - 18. ure
10 TEDNOV STARE JARČKE
rjave in bele, dobre nesnice po 30 din.
Priporoča se KZ Naklo

vsak četrtek DOLENJSKI LIST

DARUJMO KRI - REŠUJMO ŽIVLJENJA! SAMO KRI NADOMESTI KRI!
KRVODAJALSKE AKCIJE:
V RIBNICI 29. in 30. aprila
REPUBLIŠKI ODBOR RKS
OBČINSKI ODBOR RK

PROSTA DELOVNA MESTA!

Komisija za razpis delovnih mest v upravi SKUPŠČINE OBČINE METLIKA

RAZPISUJE
prosta delovna mesta:

- a) REFERENT ZA KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO;
 - b) REFERENT ZA OBRT, CENE IN STATISTIKO
- Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
pod a) višja strokovna izobrazba kmetijske ali gozdarske smeri in dve leti delovnih izkušenj ali srednja kmetijska šola in štiri leta delovnih izkušenj;
pod b) srednja strokovna izobrazba upravno-administrativne ali ekonomske smeri in eno leto delovnih izkušenj.

Prošnje, kolkovane z 2,00 din naj kandidati vložijo pri komisiji za razpis delovnih mest v upravi SOB Metlika

PROSTO DELOVNO MESTO!

Transportno gradbeno podjetje
TGP METLIKA

objavlja
prosto delovno mesto

ORGANIZATOR DELA
Pogoji: srednja strokovna izobrazba in 3 leta prakse.

Prošnje oddajte v Splošnem sektorju podjetja v 15 dneh po dnevu objave oglasa.

OPEKARNA ZALOG NOVO MESTO p. o.

ponovno objavlja
prosto delovno mesto

SEKRETARJA PODJETJA
Pogoji: višja šola pravne ali upravne smeri in 2 leti prakse v gospodarstvu ali ustrezna 4-letna srednja šola in 5 let prakse v gospodarstvu.

Poskusno delo: 2 meseca.
Rok prijav: 15 dni po objavi oziroma do zasedbe delovnega mesta

TRANSPORT KRŠKO

OBJAVLJA
na podlagi določil samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu:

- 1. PROSTO DELOVNO MESTO AVTOKLEPARJA,
 - 2. a) 5 UČNIH MEST ZA POKLIC AVTOMEHANIKA, b) 1 UČNO MESTO ZA POKLIC AVTOELEKTRIČARJA.
- Pogoji: Pod 1.: KV avtoklepar z urejeno vojaško obveznostjo, poizkusna doba traja 2 meseca; pod 2. a in b: uspešno končana osemletka z najmanj dobrim uspehom.
Objava velja: pod 1. do zasedbe, pod 2. a in b do 15. 5. 1975.

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST NOVO MESTO

Strokovna služba

OBJAVLJA
prosto delovno mesto

TANICE
Sekretarja Strokovne službe v Novem mestu
Kandidatke morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
- dokončana upravno-administrativna ali njej sorodna šola, najmanj 2 leti delovnih izkušenj,
- uspešno opravljen preizkus znanja slovenščine in strojepljiva.
Kandidatke z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev in z dokazili o dosežanih uspehi morajo kandidatke poslati v 15 dneh po objavi na naslov:
REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST NOVO MESTO - Strokovna služba, Kidričev trg št. 3.

inles GRADITELJI: za stavbno pohištvo

inles
INFORMACIJE:
MALOPRODAJA
RIBNICA
(061) 87-212

5% POPUST
ZAVSE IZDELKE

5% POPUST
ZA PLAČILO
V DEVIZAH

POTROŠNIŠKI KREDITI!

OSNOVNA ŠOLA V METLIKI

razpisuje prosto delovno mesto
SNAŽILKE
Delo v popoldanskem času; začetek delovnega razmerja (za nedoločen čas) s 1. majem 1975.
Prijave sprejema ravnateljstvo šole.

SEČNJA LESA

Da bi pocenili odkazilo lesa, prosimo vse lastnike gozdov, naj prigrasijo sečnjo lesa za leto 1975 do 15. maja 1975 na pristojnem TOZD (gozdnem obratu). Po tem roku TOZD ne bodo sprejemale priglasitve, razen za izredne potrebe v primeru elementarnih nesreč. Obrazce za priglasitev sečnje dobite pri svoji TOZD.
Gozdno gospodarstvo
NOVO MESTO

OBIŠČITE XIV. MEDNARODNI SPOMLADANSKI KMETIJSKI SEJEM KRANJ 11. - 20. IV. 1975

Sejem odprt od 9. do 19. ure Vsak dan ob 17. uri modna revija.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 17. aprila - Rudolf
Petek, 18. aprila - Konrad
Sobota, 19. aprila - Ema
Nedelja, 20. aprila - Neža
Ponedeljek, 21. aprila - Simeon
Torek, 22. aprila - Leonida
Sreda, 23. aprila - Vojko
Četrtek, 24. aprila - Jurij

LUNINE MENE

19. aprila ob 05.41 - prvi krajec

BREŽICE: 18. in 19. 4. ameriški barvni film Poletni morilec. 20. in 21. 4. španski barvni film Moje pesmi - moje sanje. 22. in 23. 4. jugoslovanski barvni film Past.
CRNOMELJ: 18. 4. francoski barvni film Pogreb v Los Angelesu. 20. 4. ameriški barvni film Serpiko. 23. 4. italijanski barvni film Tudi angeli jedo fižol.

KOSTANJEVICA: 19. 4. ameriški barvni film V vrtincu I. del. 20. 4. ameriški barvni film V vrtincu II. del.

MIRNA: 19. in 20. 4. film Sex shop.

METLIKA: Od 18. do 20. 4. ruski barvni film Zerjavi letijo. 23. in 24. 4. švedski barvni film Pregršni vikar.

NOVO MESTO, KINO JNA: Od 17. do 20. 4. ameriški avanturistični film Dama in diamanti. Od 21. do 23. 4. indijski film Amrapali.

NOVO MESTO, KINO KRKA: Od 18. do 21. 4. francoski barvni film Ljubimke. 20. 4. ameriški risani barvni film - matineja Trmuljčica. Od 22. do 24. 4. nemški film Smešne strani življenja.

RIBNICA: Od 19. do 20. 4. ameriški barvni film Dolariji.

SEMČ: 20. 4. italijansko-nemški barvni film Maševalce iz Karoline.

SEVNICA: 19. in 20. 4. slovenski film Let mrtve ptice. 23. 4. jugoslovanski film Odpisani.

TREBNJE: 19. in 20. 4. jugoslovanski barvni vojni film Užiška republika. 23. 4. španski barvni kavbojski film Drago se bom prodal.

dan od 15. do 16. ure, ob nedeljah ves dan.

V RADEČAH pri Zidanem mostu prodam obnovljeno, takoj vseljivo manjšo hišo (polce kinodvorane - hiš. št. 28) z manjšim vrtom, za 120.000,00 din. Informacije Golobič, Trdinova 5, Novo mesto, telefon 21-052, oziroma v nedeljo 20. aprila od 11. do 13. ure v Radečah.

RAZNO

KMEČKO HIŠO z nekaj zemlje v okolici Brežic oddam v najem, najraje upokojencema. Adolf Dolenc, Planina 29, Kranj.

POROČNI PRSTANI! - Ste v zadregi, kaj bi kupili za trajno darilo? Stopite k Otmarju Zidarju, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

Ob smrti dragega moža, očeta, starca očeta

ANTONA OMERZA iz Gornjih Lozin

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, ki ste ga spremlili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrekli sožalje. Posebna zahvala zdravniku dr. Klunu ter tov. Oražmu in tov. Lovstiku za izgovorjene besede ob odprtju grobu. Iskrena hvala tudi duhovniku za opravljene obrede.

Žalujoci: žena Franciska, sin Tone z družino in drugo sorodstvo

Gornje Ložine, 17. marca 1975

KOLEKTIV POSEBNE SOLE: Novo mesto se iskreno zahvaljuje Dolenjskemu listu za podarjenih 7.255 din in Zavodu za kulturno dejavnost za podarjenih 1.405 din. Denar je namenjen za gradnjo nove šole, Upamo, da bodo na takšen način naše želje hitreje uresničene.

DOBRI in skrbni mami in stari mami ANI ZUPANCIC, Daljni vrh, ki praznuje 72. rojstni dan, iskreno čestitajo hvaložna hčerka Micka z Milanom in sin Tone z družino.

DRAGEMU MOZU in atiju ANTONU OSOLNIKU iz Muhaberja pri Novem mestu želijo ob njegovem življenjskem prazniku še veliko zdravih in srečnih let v krogu svojih dragih žena Pepca in osem hvaležnih otrok z družinami.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je mnogo prežgodaj zapustila naša dobra žena, mama in sestra

LOJZKA BRULC

iz Hrastulj pri Skočjanu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in vsem ostalim, ki so jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje in nam izrekli sožalje. Prav lepa hvala Zavarovalnici Sava iz Novega mesta ter učencem in učiteljem šole Skočjan za podarjene vence in spremstvo. Zahvaljujemo se častitlim duhovnikom za spremstvo in obred. Iskrena hvala tudi zdravnikom in drugemu zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka bolnice Novo mesto, dr. Sakiču iz Skočjana za skrb in nego v času bolezni, vsem sosedom in ostalim za pomoč in obiske v času bolezni. Vsem še enkrat najlepša hvala.

Žalujoci: mož Ivan s Slavico in Janezom, sestra Tončka in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Po dolgotrajni in hudi bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in stric

ANTON MEGLIČ

iz Lukovka pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga od blizu in daleč v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje ter z nami sočustvovali. Posebna zahvala deknanu za opravljeni obred in ganljive besede. Hvala sovaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih pristopili na pomoč, gasilcem in tov. Japlju za poslovitni govor ter pevcem. Topla hvala vsem kolektivom za podarjene vence: gost. podj. DAJ-DAM, trg. podj. NAMA, RS za finance, Pletenini Ljubljana, TGO Mirna.

Žalujoci: žena Terezija, sinovi Tone, Lojze, Franci z družinami ter Jože, hčerke Rezka, Joza, Ivanka, Ani z družinami ter Mici in drugo sorodstvo

Lukovek, Dol. Nemška vas, Dol. Ljubljana, Duesseldorf, Esslingen

PREKLICI

JOŽE KORACIN, Crmošnjice 43, Stopiče, prepovedujem hojo in pašo kokoši po moji parceli. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

CVETO PIŠKAR, Trebnje, Ulica heroja Slaka 75, obveščam, da dokler ne bo sodniške obravnave za imetje v Podtumu-Jagodnik po pokojnem Gačniku, ne dovolim, da se prodajajo premoženja, ker bom vsakogar sodniško preganjal. Imetje je od Ane in Nežke Gačnik.

ANGELA ŽELJKO, Sodevece 7 pri Starem trgu ob Kolpi, opozarjam cestarja Ivana Špeharja, Deskova vas, naj preneha obrekovati z grdimi nesramnimi in žaljivimi izrazi po gostilnah mene, invalidke. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

OPOZARJAM ALOJZA LUKŠETA, Dol. Lakovnice 13, Novo mesto, da preneha v javnosti govoriti lažnive besede. Istočasno prepovedujem hojo in pašo kokoši okoli kozolca in pod kozolecem. Če prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Janez Suštaršič, Gor. Lakovnice 6, Novo mesto.

ALOJZ BREGANT, Velike Poljane 5, prepovedujem vožnjo po mojih parcelah v Tlakah, k. o. Zagrad.

KAROL SLAVIC, Grimm 9, Trebnje, prepovedujem hojo in pašo kokoši po mojem zemljišču. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

MARIJA PINTIČ, Arnovo selo 30a, Artiče, opozarjam vsakega, ki bi razširjal neresnične vesti, da me bodo nasilno odpeljali v Dom onemoglih v Iмпolce, da ga bom sodniško zasledovala.

FRANC KOČJAN, Dol. Straža 40, prepovedujem pašo kokoši po moji njivi pod vrsti. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

JANEZ SREBRNJAK, Leskovec 13, Brusnice, opozarjam vse, naj me nehajo žaliti in poimenoovati s ČFKAR, ker bom sicer vsakogar sodno preganjal.

O BVESTILA

VALILNICA na SENOVEM obveščam cenjene stranke, da je sezonsko znižala cene enodnevnih piščancev, belim, težkim brojlerjem na 4,50 din, rjavim, srednje težkim nesnicam na 4,00 din. Piščance dobite tudi brez poprejšnjega naročila vsak torek od 16. do 21. ure, vsako sredo jutraj od 6. do 9. ure in vsak petek od 16. do 21. ure. Priporoča se MIJO GUŅHILAC, valilnica, 68281 SINOVO.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše druge mame, stare mame in prababice

MARIJE TOMC

iz Krizevske vasi 13, Metlika

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom in znancem za nesebično pomoč in sočustvanje v teh težkih trenutkih. Posebej se zahvaljujemo za darovane vence in cvetje dolenjskim kolektivom Transjug Ljubljana, Beti in Novotocks Metlika, organizaciji Zveze civilnih invalidov vojne Ljubljana in drugim. Zahvaljujemo se tudi osebju zdravstvene doma Metlika, pihalni godbi Metlika, kaplanu in vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti.

Žalujoci: otroci Stanka, Anica, Justina, Tone, Pepca in Jože z družinami

ZAHVALA

Ob izgubi moje ljube in nepozabne

NEŽE RHELJ

bivše uslužbenke lekarnе Kostanjevica

se iskreno zahvaljujem krajevnemu zdravniku dr. Frimu, zdravnikom in strožnemu osebju kirurškega oddelka bolnice Brežicah za dolgoletno vestno zdravljenje in skrbno nego mojih težko in dolgotrajno bolnih. Zahvaljujem se tudi prijateljem, sosedom in znancem za darovano cvetje in spremstvo na moji poslednji poti.

Mag. ph. Emilija Fon
Kostanjevica, 12. aprila 1975.

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi dobre in skrbne mame, sestric in brata

JOŽEFE CVET

iz Jerman vrha

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, vaščanom in znancem, organizaciji ZB NOV Bučka in Skočjan, KS Brežice in gosposki službi za poslovilni govor, kaplanu za opravljene obrede. Lepa hvala vsem, ki ste poklonili poklonili vence in cvetje, posebej njen spomin in z nami sočustvovali ter pokojnico tako stvarno spremlili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: sinovi Tone in Jože z družinama ter Francina sestre in brat z družinami ter drugo sorodstvo.

Jerman vrh, Canada, Bučka, Ljubljana

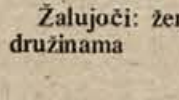
V SPOMIN

16. aprila je minilo leto dni, odkar vedno zapustil naš dragi mož in očka

STANKO

VIDOŠ

V žalosti se ga bomo vedno spominjali

Žalujoci: žena Kristina ter sinova Bogdan in Danijel z družinama

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto, USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SRS, zive, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Rša Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Milan Markič, Pezelj, Jože Prime, Jože Splichal (urednik priloge P. Jože Simc, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge P. Jože Simc.)

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja, urednik: Franc Bukovinski.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 3 din - letna naročina 119 dinarjev, polletna naročina 59,50 din, plačljiva vnaprej. Za inozemstvo 240 din ali 15 ameriških dolarjev (3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1

RADIO LJUBLJANA

TELEVIZIJSKI SPORED

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.00 in 20.00. Pisan glasbeni spored od 4,30 do 8.00.

PETEK, 18. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo: Kako je nastala naše mesto? (Emona). 9.30 Slovenska narodna glasba. 10.15 Uganite, pa vam zaigramo po slovenski! 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Jože Pospeševalni program predavanja. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Zdravljajo... 15.35 Glasbeni koncert: Vrtljak. 16.50 Glasba in zdravje. 18.15 Zvočni nastop. 19.40 Minute za ansambel. 20.00 Stop-rops 20.21.15 Glasba o morju in pomorskih. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Jaz pred polnočjo.

SOBOTA, 19. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski orkester. 9.35 Naš plesni orkester ima 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Ljubo Bračič: Kodificirani v vinogradih in njihovo zbiranje. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo ob Jugoslaviji. 15.45 "Vrtljak". 17.20 Gremo v kino. 18.05 S knjižničarjo. 19.40 Minute za ansambel. 20.00 Radijska igra - Jan Očenášek: Romeo, Julija in tema. 21.37 Zvočne kaskade. 22.20 Koncertantna glasba. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 23. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 za mlade radovedne. 9.25 Glasbena pravljica: Vesele copate. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Janez Verbič: Sredstva za usmerjanje siliranja trave. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.30 15.45

TUREK, 22. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo: Spoznavajmo glasbeno ustvarjalnost iz NOB. 10.15 Promenadni koncert. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Miljeva Kač: Na kaj moramo paziti pri novih sortah hmelja? 13.30 Priporočajo vam... 14.30 "Vrtljak". 16.45 Družba in čas. 17.20 Pri skladateljih, ki so bili partizani ali žrtve okupatorja. 18.05 V tvek nasvidenje! 18.35 Lahke note. 19.40 Minute za ansambel. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra - Jan Očenášek: Romeo, Julija in tema. 21.37 Zvočne kaskade. 22.20 Koncertantna glasba. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Popevke se vrstijo.

„Loto vrtljak“. 18.35 Predstavljamo vam... 19.40 Minute za ansambel Francija Puharja. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Komorno-glasbeni studio. 22.20 S festivalov jazza. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Melodije jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

CETRTEK, 24. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo. 9.30 Iz glasbenih šol - Glasbena šola Velence. 10.15 Po Talijinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Janez Saksida: Pridelovanje buč v čistem ali mešanem nasadu še vedno zanimivo. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Naj narodi pojo. 14.40 Med šolo, družino in delom. 15.45 "Vrtljak". 16.45 Jezikovni pogovori. 17.45 Produkcija kaset in gramofonskih plošč RTV Ljubljana. 19.40 Minute za ansambel Jožeta Privška. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer: Krik iz za bodoče žice. 21.40 Lepe melodije. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov.

NEDELJA, 20. APRILA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski orkester. 9.35 Naš plesni orkester ima 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Ljubo Bračič: Kodificirani v vinogradih in njihovo zbiranje. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo ob Jugoslaviji. 15.45 "Vrtljak". 17.20 Gremo v kino. 18.05 S knjižničarjo. 19.40 Minute za ansambel. 20.00 Radijska igra - Jan Očenášek: Romeo, Julija in tema. 21.37 Zvočne kaskade. 22.20 Koncertantna glasba. 23.05 Literarni nokturmo. 23.15 Popevke se vrstijo.

NEDELJA, 20. aprila 1975 - 10.30 reklame, ogledi in obvestila - 11.00 po domače za ansambel Ottavija Brajka - 11.15 od ojenk do plinskih kandeladrov - 11.25 Aktualni nedeljski zapis (delo Občinskega sodišča v Sevnici) - 11.35 naš razgovor - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.45 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa

SREDA, 23. aprila - 16.00 poročila - 16.10 reklame, ogledi in obvestila - 16.30 po domače za ansambel Borisa Terjglava - 16.45 nekaj o sosedski pomoči - 16.55 disko klub brez imena - 17.30 SKUD Triglav iz Stutgarta - 17.45 minute s slovenskimi popevkami - 18.00 zaključek programa

SOBOTA, 26. aprila - 16.00 SOBOTNI VRTILJAK - 16.15 pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved sporeda za nedeljo.

CETRTEK, 17. april: 16.00-16.30 - Napoved programa, Poročila, Turistični pregled, Nove plošče RTB - 16.30-17.00 - AKTUALNOST TEDNA, Obvestila in reklame - 17.00-18.00 - Glasbena oddaja IZBRALI STE SAMI

SOBOTA, 19. april: 16.00-16.30 - MALO ZA VAS - NEKAJ ZA VSE - 16.30-17.00 - Jugoton vam predstavlja, Sobotno kramljanje - 17.00-17.30 - KRONIKA, Obvestila in reklame, Za naše najmlajše, Iz naše glasbene šole - 17.30-18.00 - Domače zabavne na valu 192 m

NEDELJA, 20. april: 10.30-12.00 - DOMAČE ZANIMIVOSTI - Skupščinski komentar iz občine Krško - Za naše kmetovalce: Kako pocenimo prirejo govejega mesa II. del - dipl. vet. Janko Vizjak - Magnetofonski zapis - Obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00-15.00 - OBCANJI ČESTITAJO IN POZDRAVLJAJO

TUREK, 22. april: 16.00-16.30 - Napoved programa, Srečanje za ansambel Slavka Kovarčiča, POROČILA, Novo v knjižnici. Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - 16.30-17.00 - TEDENSKI ŠPORTNI PREGLED, Obvestila in reklame, Spored brežiskega kinematografa - 17.00-18.00 - MLADI ZA MLADI.

RADIO SEVNICA

RADIO BREŽICE

CETRTEK, 17. aprila: 8.10 TV v šoli: Začetek pomladi, Illegalni Zagreb, Antarktika, Nemiščina. TV vrtec - 9.35 TV v šoli: Clovek gradi, Clovek uničuje, Francoščina v šoli - ponovitev - 15.35 Francoščina - ponovitev (do 16.05) - 16.15 Duesseldorf: Hokej - SZ: ČSSR, prenos - B, v II. odmoru 18.30 Risanka - B - 18.40 J. Bevč: Zaspanka Andreja, serija Ko bo pomlad - 19.10 Risanka - B - 19.30 TV dnevnik - 20.05 J. Semjonov: 17 trenutkov pomladi - TV nadaljevanka - 21.15 Kam in kako na odhidi - 21.25 Cetrtkovi razgledi - Kidričevi nagajenci - 21.55 TV dnevnik

PETEK, 18. aprila: 8.10 TV v šoli: Matematika, Gojenje zelenjave, Ali ste vedeli, Radijski oddajnik, Seminar, Na travniku, Zagrebški solisti - 10.50 Anglesčina (do 11.25) - 14.10 TV v šoli - ponovitev - 15.30 Anglesčina - ponovitev - 16.05 TV v šoli - ponovitev (do 16.20) - 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) - 17.20 Pisani svet - mladinska oddaja - 17.55 Obzornik - 18.10 Anselm Francija Miheliča - 18.40 Spoznavajmo otrokov svet: Razumevanje - 19.10 Risanka - B - 19.30 TV dnevnik - 19.50 Tedenski notranjpolitični komentar - 20.05 Boomerang - celovečerni film - 21.30 Propagandna oddaja - 21.35 625 - TV pota in novosti - 22.10 TV dnevnik

SOBOTA, 19. aprila: 9.15 TV v šoli: Seminar, Ponovitev - 10.35 TV v šoli: Osvojitev vsakdanjosti, Boris Papandopulo, Seminar - 12.00 TV v šoli: Književnost BiH (do 12.30) - 15.20 625 - ponovitev - 15.55 Nogomet - Sloboda: Velež, prenos iz Tuzle - 17.45 Obzornik - 18.00 Učitelj dnevnik, nova TV serija - B - 19.10 Risanka - 19.30 TV dnevnik - 19.50 Tedenski zunanjepolitični komentar - 20.00 Gledališče v hiši - 20.30 Moda za vas, poučna oddaja - B - 20.45 Boris Cavazza in Rifle - zabavna oddaja - B - 21.15 Propagandna oddaja - B - 21.20 Kaktusov cvet - igrani film - B - 23.00 TV dnevnik - 23.15

Nogomet - Italija: Poljska, posnetek iz Rima - B

NEDELJA, 20. aprila: 8.55 Poročila - 9.00 J. Semjonov: 17 Trenutkov pomladi - serijski film - 10.10 Otroška matineja: Čevljar in njegovi pomočniki - iz serije Japonske lutke, Viking Viki, Avtomobil skozi kamero - 11.10 Mozaik - 11.15 Kmetijska oddaja TV Novi sad - 12.00 Poročila (do 12.05) Nedeljsko popoldne: Pisani svet, Mladi za mlade - Oddaja TV Sarajevo, Hokej SZ: Švedska - 17.30 Poročila - 17.35 Moda za vas, barvna oddaja - 17.50 Leonardo da Vinci - serijski barvni film - 19.15 Barvna risanka - 19.20 Cirkak - 19.30 TV dnevnik - 19.50 Tedenski gospodarski komentar - 19.55 3-2-1 - 20.05 P. Zidar: Sledovi časa - barvna TV nadaljevanka Utonilo je sonce - 20.40 Postaja - kratki film - 20.50 Baski - II. del dokumentarne oddaje - 21.20 Športni pregled - 22.00 TV dnevnik - 22.20 Nogomet Hajduk: Partizan - reportaža

PONEDELJEK, 21. aprila: 8.10 TV v šoli - 10.00 TV v šoli - 14.10 TV v šoli - ponovitev - 15.35 TV v šoli (do 16.05) - 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) - 17.35 Bremenski muzikantje - oddaja iz serije Japonske lutke - 17.50 Obzornik - 18.05 Pop jazz skupina Ljubljana - barvna oddaja - 18.40 Mozaik - 18.45 Načrtovanje dietne prehrane - 19.05 Odločamo - 19.15 Barvna risanka - 19.20 Cirkak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 Propagandna oddaja - 20.05 E. Krvezić: Jetniki

- drama TV Priština - 20.55 Kulturne diagonale - 21.25 Mozaik kratkega filma - ... TV dnevnik

TUREK, 22. aprila: 8.10 TV v šoli - 9.35 TV v šoli - 10.05 TV v šoli - 11.00 TV v šoli - 14.10 TV v šoli - ponovitev - 15.35 TV v šoli - 16.05 TV v šoli - 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.35) - 17.35 Otroški spored - 17.50 Spoznavajmo glasbo: Kaj je ritem - 18.05 Obzornik - 18.20 Tutankamon - barvna TV serija - 18.45 Mozaik - 18.50 Ne prijete: Gledališče pekarna - 19.15 Barvna risanka - 19.20 Cirkak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 3-2-1 - 20.05 Mi med seboj: Delavce Rašice o sebi - 21.05 Barvna propagandna oddaja - 21.10 L. Feuchtwanger: Brata Lautensack - TV nadaljevanka - 22.00 TV dnevnik

SREDA, 23. aprila: 8.10 TV v šoli (do 10.50) - 16.35 madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.55) - 17.30 Viking Viki - barvni film - 17.55 Obzornik - 18.10 Mladi za mlade - oddaja TV Beograd - 18.40 Mozaik - 18.45 Po sledih napredka - 19.15 Barvna risanka - 19.20 Cirkak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 3-2-1 - 20.05 Kako umreti - 21.35 Miniature: Janez Pimmat - 21.50 TV dnevnik

CETRTEK, 24. aprila: 8.10 TV v šoli - 9.35 TV v šoli (do 10.35) - 14.10 TV v šoli - ponovitev - 15.35 Francoščina (do 16.05) - 16.35 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec do 16.35) - 17.35 Na črko, na črko - barvna oddaja TV Beograd - 18.05 Obzornik - 18.20 Mozaik - 18.25 Vzpon človeka - barvna TV nadaljevanka - 19.15 Barvna risanka - 19.20 Cirkak - 19.30 TV dnevnik - 19.55 3-2-1 - 20.05 17 Trenutkov pomladi - TV nadaljevanka - 21.00 Kam in kako na odhidi - 21.10 Cetrtkovi razgledi - 21.40 Iz koncertnih dvoran: W. A. Mozart: Koncert za flavto in harfo - 22.10 TV dnevnik

PROSTA DELOVNA MESTA

Iskra Industrija elementov za elektroniko Odbor za medsebojna razmerja TOZD ELEKTROLITI, Mokronog razpisuje prosta delovna mesta:

1. DELOVNO MESTO MOŠKEGA V EKSPEDITU Pogoj: dokončana osemletka, odslužen vojaški rok.
2. DELOVNO MESTO ZA DOLOČEN ČAS V OBRATNEM SERVISU.

Prijave sprejema 14 dni po objavi splošna služba TOZD ELEKTROLITI, Mokronog.

»Dolenjski list« v vsako družino

 INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO	 INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO	 INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO	 INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO
---	---	---	---

svobodni republik pod gorjanci njenem kirovskem junaku piparju bakšetu

39

V črtem hramu v Hrvaški gori je ostal sin mamišarjev Janez, majhen, čokast samce, ki je zdaj partizanov mu še ni bilo petintrideset let. Najbolje ga je po imenu „Svrk“, ko pijan ni več. Umazana strankarska politika, ki je med narodom mrzno in razdor, je tudi v naši državi. Klerikalno metlo“, ki je pohleвно čakala, da do koga za merico vina, porabil. (Karel Dol. Stara vas, 1. jul. 1961. - Lojze Dol. Stara vas, 9. avg. 1948.)

Z Italijani je oba jenetka streljal tudi legist Kočevar, drugi so gledali. Novogorčanova je bila zadeta tudi v brado in je z razbitim obrazom ni bilo mogoče več spoznati.

SPOPAD S KURJIMI TATOVI

Po razhodu bataljona na Kiri sta kostanjevska orožnika Ahmič in Božič v družbi Janeza Bratkoviča-Ermiščevega z Dolenje Brezovice krenila v kostanjevski kraje.

Štiriinšestdesletni podnarodnik Salči Ahmič je bil musliman iz Doboja v Bosni. V partizanih so ga klicali Sultan. Oborožen je bil z belgijsko pištolo FN s štirimi saržerji municije. Lazar Božič, ki je bil v gozdovih samo še partizan Lazo brez priimka, pa je bil Ličan. Vsi trije so prvič prenočili v neki zidnici v Zavodih.

Drugi dan je Bratkovič oba orožnika pregovoril, da so se zvečer splazili v Kostanjevico. Mesteca na otoku Krke je bilo polno italijanske vojske in belih. V mlino Bučarjevega hotela, kjer je Bratkovič služil za hlapca, so se partizani zavlekli med kolesje pod mlinskimi kamni. Gospodinja jim je z vrha spustila hleb kruha in škatlo cigaret. Ostali so v skrivališču sami s kurami, ki so posedale na gredi.

Dvorišče je nepričakovano zasedla italijanska vojska. K zidu mlina so postavili top in zložili skladovnico granat. Bilo je živo kot na sejnu. Vsak trenutek se je bilo bati, da bodo partizane odkrili. Gospodinja ni mogla več blizu s kruhom.

Tretji večer se je za kurami, ki so frfotale na gredo, priplazil italijanski topničar. V mraku je

tipal okoli sebe. Orožnik Ahmič ga je zgrabil, vojak pa se mu je prestrašen iztrgal in pobegnil. Bili so izdani. Hlapec je šinil iz skrivališča in izginil v temo. Za njim se je s pištolo v roki pognal orožnik Salči: sledil mu je Lazo, ki je v skrivališču pustil bombo in kapo triglavko.

Orožnikoma so pot zastavili trije italijanski topničarji. „Dormire?“ (spati), je mirno vprašal prvi, ki očitno ni še nič slutil, kaj se dogaja. V odgovor je Salči hreljal in Italijan se je z dvema kroglama v prsih brez besede zgrudil. Takoj sta odjeknila dva nova strela, ki sta podrla drugega vojaka. Enako zadet v prsi, je tudi on omahnil brez glasu. Utirajoč si pot, je partizan pomeril še na tretjega. Težko ranjen v trebuh ali noge (Salči se tega pozneje nikakor ni mogel spomniti), se je Italijan sesedel in kakor v smrtni grozi nečloveško rjovel.

Ahmič se je bliskovito obrnil na levo in z dvema, treni skoki prebradel Studeno. Znašel se je med ognji in šotori vojaškega taborišča. Ni bilo kaj razmišljati, pognal se je po ozkih prehodu in mimo ognjev. Okoli njih so posedali vojaki, ki se niso zmenili za človeka, ki je hitel mimo; le tu in tam se je kdo malobrižno ozrl za partizanom.

Salči je tekel dvesto ali morda tristo metrov daleč in moral še drugič čez Studeno, ki dela na tej strani mesteca širok ovinec. Znašel se je v gluhi temi, sam sredi njive, na kateri je zorela repa.

V taborišču za njegovim hrbtom se je dvignil hrup in alarm. Užigali so se zarometi, ki so s svojimi dolgimi zarki tipali daleč proti Gorjancem; iskali so begunca. Partizan se ni znenil za nje. Strah mu je zginil in je bil samo še strašno lačen. Izpulil je repo in jo hlastno gotal. Z roko je molzel po vratu, da bi šlo hitreje.

Orožnik Lazo ni sledil Salčiju. Po strugi potoka je bredel iz mesta. Pri Kosovi krmi, kjer je bila v starih časih mestna „mitnica na Loki“, je zadel na Italijane. Začuden so ga vpraševali, kam po tej nenavadni poti. V zadregi je dejal, da gre spat na gostilniški hlev.

V mestecu in vojaškem taborišču „na Bregani“, kakor so meščani nekoč imenovali travnike v okljuku Studene, je bilo tisti trenutek še vse tiho. Vojaki so bili prijazni. Nekdo je pohitel v hišo po luč, da bi orožniku posvetil na hlev. No, z lučjo je potem zamen partizana iskal.

Pozno ponoči je Salči Ahmič našel Lazarja Božiča pri Pencovih na Vodenicali; kakor da bi se

dogovorila za sestanek. (Salči Ahmič, Kostanjevica, 13. okt. 1956.)

ČRNI STEBRI DIMA S PREŽEKA

Obsežne vojaške operacije „čiščenja“ orhovskih krajev prve dni ofenzive niso prinesle Italijanom domala nobenih uspehov. Njihove čete niso nikjer naletele na upornike, za hrbtom pa so jim partizani zopet oživljali vasi in gozdove. Zato so se Italijani iznenada vrnili. Na praznik mrtvih v ponedeljek je okoli treh popoldne kakih dva ali tri tisoč Italijanov v polni bojni opremi in z otovorjenimi mulami prihrumelo preko golih polj v Gorenjo Starb vas in se tam vkopalo za nočevanje. Vdirali so v hiše, kradli, plenili in po dvoriščih davili kokoši. Proti Gorjancem so jih zavarovali belogardisti, ki so zasedli Vrhpolje. Vaščani so bežali v gozdove, na Mihovo in Kiro. Po odprtih domovih so gospodarili legisti. Po hlevih so navezali štiri ali pet krav, ki so jih morali domačini gnati belim na Brezovico, češ da so partizanske. Krave so bile še iz tistih velikih čred, ki so jih partizanske brigade od vdoru v juliju na nemško letališče v Cerkljah pobrale Kočevarjem in jih nekaj dale revnejšim ljudem v rejo.

V Mihovem je legistična patrulja prišla starega Čukajno, ki je imel otroke v gozdovih. Razpeli in privezali so ga na late v kozolec in ga do nezavesti prebičali.

Skozi Kiro je prišlo krdelo legistov iz orhovske postojanke. Starega Bregarja, ki so ga bili po izdaji vina v soboto izpustili, so sedaj aretirali in ga prisilili, da jim je šel na Krče pokazat zakopano partizansko zalogo suhega mesa.

Kirovski Bakše je v rebri pasel kravico. „Kdo je pa tebe v soboto spustil, ko bi te moral pripeljati na Gracarjev turn?“ mu je zaklical vodnik patrulje in se grozeče zagledal v pastirja. Pipar je kot želva v nevarnosti potegnil glavo med ramena. V nedeljo je namreč pozabil sam priti v grajsko ječo, kot je desetarju Debevcu sveto obljubil. Sreča, da niso legisti sedaj utegnili stvari razčistiti.

Sredi sončnega popoldneva so se s Prežeka dvignili stebri črnega dima. Belogardisti so zažgali partizansko leseno klavnico v Mlečnici pod gradom ter kuhinjo in sušilnico mesa pri gradu. Klavnico so podkurili z ovsenimi in prošenimi otepi, in ko nikakor ni hotelo goreti, polili še z bencinom.

DANES SLOVO OD SAMO RASTNIKOV

TRDINOV
NOTESI

KAJ JE NOVEGA

GRADOVI IN
USODE
VRHOVO

Serija PRI SAMORASTNIKI DOMA, ki ste jo lahko prebrali več mesecev na 6. strani Priloge, se danes izteka. Na drug način smo vam skušali predstaviti slikarje in kiparje, ki jih kritika označuje kot največ oziroma kot samorastnike, s tem pa naj bi lažje prišli tudi do podobe njihovega ustvarjanja. Od začetka oktobra lani so na straneh Priloge govorili slikarji Viktor Magyar, Jože Peternej, Konrad Peternej, Greta Pečnik, Anton Repnik, Anton Plemelj, Polde

Mihelič in Boris Lavrič ter kiparji Rudi Stopar, Tone Svetina, Sandi Leskovec, Drago Košir, Janko Dolenc, Peter Jovanovič in danes Franc Tavčar. Če k temu dodamo še zapis o Jožetu Horvatu-Jakiju, ki je bil objavljen sredi februarja v slavnostni Prilogi ob 25-letnici Dolenjskega lista, potem smo v teh mesecih predstavili 16 slikarjev in kiparjev iz vse Slovenije, ki pa jih povezuje Dolenjska — natančneje Tabor likovnih samorastnikov v Trebnjem.

VAS, KI POZIVA NA TEKMOVANJE

Naše uredništvo je bilo v gosteh v Grčaricah v ribniški občini. Došlej smo bili v odmaknjenih krajih vajeni poslušati tarnanje ljudi, ki bi se radi izklopali iz zaostalosti, v Grčaricah pa smo bili presenečeni, ko so nam vaščani po vrsti pripovedovali: „Lepo nam je, da bi le tako ostalo — vse drugo bomo zmogli sami in s pomočjo občine, podjetij!“ V tej vasi, ki je samosvoja še po drugih stvareh, na primer: v njej ni nobenega kmeta, nikogar, ki bi imel zemljo, pa so nam ponosno pripovedovali še o tem, da imajo pri vsaki hiši zastavo in da ni praznika, ob katerem ne bi z vseh pročelij plapolale zastave, hkrati pa so nam zaupali tudi to, da pri njih vedno vsi volijo in da so do osmih zjutraj že vsi na volišču. Nič čudnega, da pozivajo na tekmovanje: „Kje je še kakšna taka vas, da bi se pomerili — kdo bo prej 100-odstotno volil?“

MAOVE MISLI ZACENJAJO TV SPORED

„Rdeča“ ali „kulturna“ revolucija ni prinesla toliko novosti, da bi dandanašnja Kitajska ne veljala v mnogih ozirih za precej skrivnostno deželo, ovito v tančico prastarih običajev in posebnosti, ki v veselje usmerjenemu zahodnjaku še zmeraj pomenijo neodkriti svet. Toda kljub temu bi bilo zmotno misliti, da Kitajci, ki so prvi odkrili papir ali smodnik in se potlej ogradili z visokim zidom, zaostajajo za oblikami in vsebinami dvajsetega stoletja. Čisto narobe! Imajo atomsko bombo, avtomobile, trgovske hiše, kitajski komunizem in rdeče knjižice Mao Ce Tungovih misli. Slednjih je toliko milijonov kot Kitajcev samih.

Kitajci imajo kajpak tudi televizijske sprejemnike. Največkrat gre za majhne prenosne televizorje, ki so domače izdelave in zelo dragi, saj je povprečna Kitajčeva plača 50 do 60 juanov, televizor pa stane vsaj petkrat toliko. Na začetku letošnjega leta je bilo na Kitajskem, kjer so uvedli televizijski program že leta 1956, okoli 500 tisoč sprejemnikov, kar je sicer razmeroma malo (en sprejemnik na 1800 ljudi), toda še zmeraj dovolj, da spremlja program veliko milijonov gledalcev. Televizijski sprejemnik je na Kitajskem namreč namenjen predvsem skupinski uporabi. Tako je največ sprejemnikov v kulturnih klubih tovarn, v dvoranah ljudskih komun, v hotelih, šolah, rekreacijskih centrih in vojašnicah.

Televizijski spored, ki se začne ob 18. uri (ob nedeljah že nekoliko prej) in traja do 22.

ure, je za nas precej nenavaden. Spored začnejo teksti Mao Ce Tunga, ki so največkrat vzgojno-izobraževalnega značaja. Sledi oddaja za otroke, tej pa razgovor o higieni in zdravstveni zaščiti. Spored pogosto nadaljuje reportaža o delu študentov in intelektualcev na vasi, na poljih ali v tovarnah; prikazani so uspehi v kmetijstvu in industriji. Umetniški del sporeda predstavljajo t. i. revolucionarne opere, to je dramski dialogi, ki obravnavajo sodobne teme in jih igralci pojejo. Med filmi vrtijo največ kitajske (o državljanski vojni in bitkah z Japonci), kljub nesoglasjem s Sovjeti pa so Kitajci že videli po televiziji največjo filmsko mojstrovino, Eisensteinovo „Križarko Potemkin“ in nekatera druga dela filmske klasike. Tudi športa je precej na kitajski televiziji, seveda največ namiznega tenisa, kjer so Kitajci neprekosljivi mojstri.

Med informativnimi oddajami, ki obsegajo 10 odst. programa, je največ novic iz domovine, slabo pa je zastopana zunanja politika (redno objavljajo samo novice o stankah na kapitalističnem Zahodu in o albanskih uspehih). Menda dandanes še 99 odst. Kitajcev ne ve, da je človek že stopil na Luno.

Kakorkoli že, kot toliko drugih stvari je tudi kitajski televizijski program nekaj posebnega, morebiti celo nekoliko boljše od našega, vsaj kar se kulture in izobraževanja tiče. Če koga zanima, zapišimo še to, da so domala vse oddaje predvajane v barvah, ni premorov in motenj, še najmanj pa je — reklam!

MLADA KRI POŽIVLJA JAZZ

Pred desetimi leti je vse kazalo, da bo jazz zvedno ostal v senci rock in pop skupin, ki so rastle kot gobe po dežju. Mladih v jazzu skoraj ni bilo, z njim so se ukvarjali samo stari in priznani mojstri. A tudi zanimanja za jazz med mladimi ni bilo, vse preveč jih je privlačila „glasba mladih“; plošče z odličnimi posnetki se umaknile muham enodnevnim, imenom, katerimi ni stalo nič glashenega izkustva, znanja, a veliko hrupa.

Stanje se je pred nekaj leti povsem preobrnilo. Najprej je začelo rasti zanimanje za jazz njegovi domovini Ameriki, potem se je razširilo tudi v ostale dežele sveta. Stari mojstri te glasbene zvrsti so oživeljeli, njihova veljava je porasla. A ne samo to: v jazz so pričele pritekat moči, mlada kri ga je začela poživljati.

Prav zanimivo je, da dobrih mladih glasbenikov ne more zadovoljiti celo dokaj zahtevno igranje v nekaterih rock skupinah. Začeli so zapuščati, sestavljati jazzovske ansamble. Zaščejo tudi zagotovljen kruh v studijskih simfoničnih orkestrih, da bi v jazzu našli več svojih glasbenih zmogljivosti in kvalitete. V skupnem delu se uče od starih mojstrov, študirajo tradicionalne smeri te glasbe, iščejo me korenine glasbenega izražanja.

A tudi tisti mladi nadebudni glasbeniki, ki še pred petimi leti zagotovo postali člani rock skupin, se obračajo k jazzu, ki priteguje njihovo radovednost, in iščejo v njem možnosti za ustvarjalnost. V jazzu iščejo to, česar jim rock ne more dati: poglobljeno iskanje glasbenega izraza, osebni način igranja, nesporno težko zahtevno izpopolnjevanje. Niso redki tisti, ki poskušajo vnašati v jazz celo srednjeveško glasbo, ji dati novo vsebino in jo poživiti z durnimi motivi.

Kaj je navdušilo mlade, da prav v jazzu najdejo možnost odkriti svet glasbe, da prav v jazzu vidijo tisti način ustvarjanja, ki jim odpira temelje glasbe, bi težko rekli. A dejstvo je tako, ostane.

DOMAČA LEKARNA: POPROVA META

Ta rastlina zdravi drisko, bruhanje, bolečine in krče v želodcu in črevesju, stud do jedi, slabost, mrzličnost, histerične napade, glavobol, bolečine v trebuhu, krče maternice, neredno mesečno perilo pri ženah.

Če koga zagrabi katera od navedenih bolezni, naj takoj skuha pest mete v pol litra vode. Čaj se pije sladkan po 3 skodelice v 3 urah. Ko izpiješ prvo skodelico, takoj vzemi odcejeno meto in jo, zavito v čunjo, pritisni na želodec ter lezi v posteljo. Čez nekaj ur boš popolnoma zdrav.

Bolnik, ki dobi hudo drisko, bruha, je oslabiljen in ga tres

mrzlica, bo v nekaj urah ozdravel s pomočjo mete. Takega bolnika močno zdrgnemo s kisom od vrtnice, s kafro in oljem, piti pa mu damo skodelico toplega čaja poprove mete. Z odcedkom obložimo želodec in povežemo ves trebuh. Čez dve uri bo človek zdrav in sposoben tudi težjega dela.

Prav tako je meta zdravilna zoper boleznih zobovj. Če vzamemo pest poprove mete in žličko pečenega galuna ter dolijemo špirit, damo v steklenico in pustimo na soncu več dni, imamo odlično zdravilo. Tako pripravljeno metino žganje

zdravi bolečine zob in preprečuje gnitje zob. Uporabo pa steklenico z njim dobro pretresemo.

Čaj poprove mete lahko kadarkoli in kolikor hočeš, risten je zlasti zvečer, in njem prijetno spiš. Ta čaj deluje tudi na izločanje žolča, blaži bolečine, ki izvirajo iz žolčnega mehurja. Poprova meta pa razen vsega tega poprove še slab zrak v stanovanju. Pest mete vržeš v dober javo daš na razgredo železovo javico (lahko tudi na vročo kolo), bo slab zrak izginil.

IVAN MASTNOSI

Spremenite pričesko, podaljšajte krila, nosite bluzo s pentljo ali pa pentljo druge barve zavežite pod ovrtnik stare bluze. Blazer ali pa pelerinno imate najbrž v omari že od prej. Če pletete ali kvačkate pulover, naj sega najmanj 10 centi

metrov pod pas. Iz novega blaga ukrojite obleko s kimono rokavi. Z neprehudimi stroški lahko sledite modni pomladi, če boste znale starim kosom garderobe vdihniti novi modni pečat.

ŠMARJEŠKI ŠTRUKLJI

Milena Novak, doma iz Družinske vasi, je končala gostinško šolo, zdaj pa je zaposlena kot kvalificirana kuharica v restavraciji Hotela Šmarješke Toplice. Povedala je, kako pripravljajo šmarješke štruklje, ki so posebnost tega lokala: „Potrebujemo 50 dkg skute, 5 žlic zdroba, 10 dkg margari-

ne, 3 jajca, 0,10 l smetane. Skuto osolimo in zmešamo, nato vmešamo rumenjake z margarino. Skuti dodamo še sneg beljakov, stepeno smetano in zdrob. Vse skupaj narahlo premešamo, nato zmes zavijemo v navlažen in z drobtinami posipan prtček. Kuhamo v vreli slani vodi približno 20 minut.

Kuhane štruklje razrežemo na rezine in jih zabelimo s praženimi drobtinami. K kuhani damo na mizo kot samostojno jed, lahko pa jih serviramo omakam ali mesnim pečatom. Primer k dušeni govedini.

DIŠI PO NOVEM

Spretno postavljena kamera ameriškega fotografa Henryja Grossmana je podobi neznane lepotic pridihnila starodavno „resnico“ o ženski dvoličnosti, ki ji rado botruje tudi spogledovanje. Komu velja izraz obraza? Ugledani lepoti ali prikriti resnici?

ŽENSKA LEPOTA

lojze
sever

NOVA ŠOLA

Vedno smo veliko dali na šolo, kajti sodnija in občina sta potrebovali učene ljudi. V šoli so imeli stroge učitelje, ki so bili kaplani ali bivši vojaki. U bogi šolarčki so kar naprej klečali na polenih ali pa držali na klopi prste, da je gospod nadučitelj lahko tepel. Gospodične učiteljice največjim lumpom niso bile kos, pa včasih tudi danes ni nič bolje.

„Še nikoli se nisimo tolik smejali, ko je šola pogorela,“ so peli otroci med vojno, ko se partizani z ognjem preganili iz šole belčke in okupatorja. Vojna je minila, a šole nikjer. Šola je so selili od hiše do hiše kot občinske sirote. Včasih so bili v petih hišah hkrati in učitelji so jih lovili kot šourke. Šolsko kuhinjo so imeli v bivšem hlevu. Jasli ni bilo več, vendar danes otroci tako razmetavajo hrano, da bi jih spet potrebovali.

Tudi učiteljem se ni bolje godilo. Malo jih je bilo, pa še tisti niso imeli stanovanj, zato je eden od njih spal kar v šolski zbornici na mizi. Kako romantično! Danes je celo na pravo

stanovanje težko ujeti učitelja z diplomom v žepu.

Samoprispevek je danes zelo moderen. Imeli smo ga že zdavnaj. Gradili smo šolo. Veliko denarcev je požrla, vendar je ostala brez telovadnice kot oskubena kura. Tudi v srednjeročnem planu je ne moremo pričakovati. Šola je brez nje tako kot stanovanje brez kuhinje. Kuhaš lahko na stolu ali postelji, posodo razstaviš po perilo, prav pa to ni.

Šola je moderna. Ob lepem vremenu so jo hodili ogledovat od blizu in daleč. Hvalili so moderno linije, sodobno ureditev in uporabnost, vendar nameto da bi se učitelji hvale veselili, so namrko gledali izpod čela: strela kar naprej pušča, da so v razredih poplave; kadar pritisne hujša na svoj meh, takrat odvijajo po učilnicah vetrovi, kot bi se teple čarovnice. Učenci in učitelji lahko poslušajo razlago iz dveh učilnic hkrati, kajti v oknih in vratih so za en prst, možki prst, široke spranje.

MALO MESTO

toni gasperič POGOVORI

ŠPORTNI ZDRAVO

— Halo! Pisarna samoupravne interesne telesno-kulturne skupnosti?

— Športni zdravo! Zdrav duh v zdravem telesu. Ha ha ha! Želite?

— Samo pogovorček. O športnem življenju v vašem mestu.

— Kar takole po telefonu? Ne bi raje zavila kam na kozarček? V kakšno domačo gostilnico. Samo za minutko.

— Ne, hvala. Kot prvo me zanima, kako je s športnimi objekti v vašem mestu?

— Hudič je to, veste. Igrišč ni. Telovadnice tudi ne. Ni denarja. S trenerji tudi ne pometa-mo.

— In katere panoge so najbolj razvite?

— Nogomet. Naši igrajo v podvezi. Lepe uspehe dosegajo. Prejšnjo nedeljo so nabrisali Črnomalčane. Zapišite to, da, namlatili so jih s tri proti nič. Drugega ni.

— Kako je z množičnim športom?

— Imamo delavske športne igre za občinski praznik. Trajajo cel teden. Udeležijo se jih tudi do sto petdeset neposrednih proizvajalcev. Lepa udeležba, če računate, da je zaposlenih v naši občini borih tisoč osemsto ljudi. Skoraj vsak deseti torej sodeluje.

— In kako se športno izživljajo neposredni proizvajalci preostalih tristo šestdeset dni?

— Individualno. Veste, ni denarja. Še za delavske športne igre nam mora priskočiti na pomoč sindikat. Moram pa poudariti, da s sindi-

kalnimi organizacijami odlično sodelujemo, lično.

— Razumem, da ni bilo denarja, ko je šport financiral iz občinskega proračuna. Zdaj imamo samoupravne interesne skupnosti, kjer ...

— Res je, toda, tovariš, zavedati se morate, se doteče malo sredstev. Malo, potreba je velike. Poglejte: pri naši skupnosti smo zdaj ni trije in za naše osebne dohodke gre najmanj tretjina zbranih sredstev. Preostali denarji milijončkov ga je, lahko damo za nogomet, namizni tenis, za šah, košarko in tako naprej. Smo v zadregi, kako naj ga razdelimo. Če preveč razdrobimo, dobi vsaka sekcija toliko, da še igralcem za čaj ni, če slučajno kam pridejo.

— Pa se vsaj vi trije, ki ste zaposleni, udeležite s športom?

— Bodite pametni! Dela je dva metra naprej. Odgovarjati je treba na pošto republikano. delati je treba petletni plan razvoja športa v občini, razmisliti je treba o gradnji športnih objektov, udeleževati se je treba sestankov, jih je kot listja in trave, predavati je treba o tem, kako je šport zdrav za delavski organizem. Skratka: osvestiti je treba vsakega človeka, da mu bo postal šport vsakdanja stvar. Šele potem lahko rečemo, da smo do svoj cilj in da smo opravičili prejemanje osebne dohodkov.

DOLENJEC V LJUBLJANI

evgen
juric

DREJC
V VELIKEM
MEJSTI

„V Ljubljano boš moral,“ je dejala žena Drejcu.

„Drug kejdn bom šu,“ je odvrnil in zanj so se začeli dnevi muk.

Imel je hudo potovalno mrzlico, izračunal si je, da bo šel še petkrat spat, preden bo krenil.

Prvi večer se je napil, preden mu je uspelo svojima prijateljema dopovedati, da mora v Lblano.

Drugi večer se je zatekel v zidanico.

Tretjo noč je prebedel v premišljevanjih. Četrto noč mu tudi pijača ni več prijala in žena je že malo mislila na to, da bi svojo željo po potovanju preklicala.

Zadnja noč pa je bila najhujša. Trikrat je vstal, ker se mu je zazdelo, da je budilka zvonila. Vstal je ob treh, se bril in umival, oblekel je ta zakmašni gvant in že tri četrt ure pred odhodom vlaka je bil na železniški postaji.

V Ljubljani je bil čisto izgubljen. Od vsega mu je bil še najbolj všeč Figovčev golaž, s

cvičkom pa že ni bil več zadovoljen, ker je karja je potegnil svojega in se čudil, ker ga natakara črno gledal.

Zvečer je bil bolj mrtev kot živ doma, teden dni je potreboval, da si je opomene.

Vnuk Drejček je zjutraj skočil v avto, vžgal motor.

„Kam?“ ga je vprašal ded.

„Koj bom nazaj,“ mu je odvrnil. Ljubljano skočim, nekaj opravkov imam.

„Boš še danes nazaj? Grem lahko teboj?“

„Pojdi.“

In sta šla. Tri četrt ure tja, v pol ure vse opravila, namesto golaža in cvička kavo z vinjakom, tri četrt ure nazaj.

Ded je bil razočaran.

„Včasih je bilo lepše,“ je dejal, „potovanje me je zaposlilo za dva tedna.“

„Eh, dedek,“ je dejal Drejček, „saj sem dejal, da moram še danes v Maribor, od tam pa bom skočil še v Zagreb. Pri večerju vidimo.“

MESČAN NA DOLENJSKEM

KAJ JE

FILM

LEKJE JE 7. ČETA?

so posnetki štirih najbolj priljubljenih popevk, kakor so jih izbrali bralci revije „Antena“. Na prvi poje Ivan Mojzer Privškovega „Cifra-moža“ in Oto Pestner „Za ljubezen hvala ti“ Borisa Kovačiča. Na drugi Majda Sepe prepeva Sepetovo „Uspavanko za mrtve vagabunde“, Edvin Fliser pa Sossovo „Dober dan“. Obe plošči sta nedvomen dokaz, da so se slovenske popevke vtisnile v uho številnim poslušalcem.

RTB je izdal veliko stereo ploščo, ki predstavlja zanimiv vpogled v ustvarjanje skladatelja Franza Schuberta. Na plošči sta posnetka 5. simfonije v B-duru, ki jo je Schubert napisal v svojem zgodnjem obdobju in predstavlja njegovo slovo od vplivov Mozarta, Haydna in Beethovna, ter 8. simfonije v h-molu, ki je skladatelj ni nikoli dokončal. Vzroki niso znani; Schubert je pač več svojih del pustil nedodelanih. Kljub temu je simfonija v h-molu eno njegovih izrednih del. K užitku pri poslušanju obeh simfonij veliko pripomorejo odlični Berlinski filharmoniki, ki jih vodi Karl Boehm.

trije albumi

Jugoton je z novimi tremi albumi najbolj ustregel mladim poslušalcem; izdal je dvojni album dobro znanega ansambla Moody Blues z naslovom „This is Moody Blues“, album nekdanjega člana slovitih Beatlov „Good night Vienna“, na katerem se Ringo Starr poigrava z dunajskimi melodijami, in veliko ploščo „Stormbringer“, na kateri so posnetki skupine Deep

Purple, ki v svoje igranje pravi rada vnaša številne elektronske učinke in tako ustvarja zanimivo skladje trdega ritma in pogravanja s toni. Pohvalno je, da so se pri Jugotonu spomnili na besedila in jih nekaj natisnili na zadnji strani ovitka, saj je marsikdaj besedilo pomemben del posnetih skladb.

KNJIGE

miroslav slana miros babičina skrinja

V zbirki Mladinske knjige „Nova slovenska knjiga“ je izšla pesniška zbirka Miroslava Slane – Mirosa z naslovom „Babičina skrinja“. Kot daje slutiti že sam naslov, gre za pesmi, ki črpajo svojo moč iz kmečkega sveta. Le-tega Slana poustvarja in vanj vpleta človečnost, prabiten spoj človeka z naravo. Tako nastaja cela vrsta podob, ki soočene s svetom, v katerem kot bralci živimo, postajajo kot pisana skrinja naših babic. Slana v želji po preprostem izražanju na nekaterih mestih zdrkne celo v dialekt, kar je seveda vprašljivo početje.

Zarko Petan, znani slovenski satirik, je pri Mladinski knjigi izdal zbirko zajedljivih aforizmov „Telefonski imenik“. V kratkih in ostrih stavkih Petan biča slabosti našega vsakdanjika, naše navade in razvade ter tako začrtuje resnico, ki je dostikrat prav boleča. Knjiga je

Izraz duhovnega življenja mladih na novomeški gimnaziji naj bi bile „Stezič“, glasilo, ki letos zaključuje že svoj 22 letnik. Torej kar častitljiva „starost“. V teh svojih 22 letih so šle Stezič skozi svetle in temne čase, skozi plodna in manj plodna obdobja, kakršni so pač bili mladi, ki so jih pisali. In če naj gornja trditev drži, potem velja, da so bila zadnja leta prej suha kot plodna. Sprememba na boljše se je pokazala šele z letošnjim letnikom. Izšli sta že dve obsežni številki, uredniški odbor pa pripravlja tudi tretjo. „Letos želimo oživiti tradicijo Stezič in preiti krizo zadnjih let,“ je v pogovoru dejal glavni urednik glasila novomeških gimnazijcev Janez Pipan, dijak četrtega letnika, doma iz Žerjavina pri Mokrem polju. „Stezič so bile nekaj časa glasilo vseh novomeških srednjih šol in morda prav tu leži vzrok mnogih težav, ki so pripeljale do nedelavnosti. Malo je bilo prispevkov, pa tudi uredniški odbor se je zelo poredkoma sestel. Izšla

PREDSTAVLJAMO VAM

Boris Paternu: Pogledi na slovensko književnost

Dr. Boris Paternu, redni profesor za zgodovino slovenske književnosti na filozofski fakulteti v Ljubljani, spada v tisto generacijo slovstvenih raziskovalcev, ki je vnesla v proučevanje slovenske literature primerjalne vidike na osnovi najsodobnejših dognanj literarne teorije ter na novo osvetlila in ovrednotila že obdelane pojave. Paternujev delež pri tem raziskovanju je morebiti največji, najbolj poglobljen in temeljit, predvsem na področju prešeroslovlja. To so več kot desetletje dokazovale objave njegovih študij v slovenskih periodikah in zdaj je to obsežno delo zbral v dveh zajetnih knjigah, ki sta pod naslovom „Pogledi na slovensko književnost“ izšli pri Partizanski knjigi v Ljubljani.

NOVEGA

zanimiva tudi z oblikovne plati, za kar je poskrbel Julijan Miklavčič.

proza in pisma

Dve novi knjigi zbranega dela našega najbolj cenjenega pisatelja Ivana Cankarja sta izšli pri Državni založbi Slovenije, tako da v zbirki „Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev“ štujemo že 24 od načrtovanih 30 knjig, ki naj bi nam dale popolno podobo pisateljevega ustvarjanja, njegovo korespondenco, hkrati pa tudi bibliografijo in kritični odziv pri sodobnikih. Zvezek št. 21 prinaša zbirko 47 črtic in novel pod naslovom „Moja njiva“; to so prav tista Cankarjeva dela, ki so mu vtisnila pečat velikega pisca materinstva. 29. zvezek pa prinaša Cankarjeva pisma, ki jih je pisaril sodobnikom. Pisma so opremljena z izčrpni opombami in pojasnili o njihovem ozadju. Knjigi sta uredila Janko Kos in Jože Munda.

ZBRANA DELA nobelovcev

Jugoslovanske založbe Prosveta iz Beograda, Državna za-

ložba Slovenije iz Ljubljane, Svjetlost iz Sarajeva in Mladost iz Zagreba se pripravljajo, da ponovno izdajo zbrana dela našega edinega Nobelovega nagrajenca Iva Andrića. Izbrana dela naj bi predvidoma štela 15 knjig, vanje pa bi vključili tudi tista Andrićeva dela, ki se niso bila upoštevana v prvi izdaji zbranih del, ter nekatera dela iz pisateljeve zapuščine.

Med lažje branje bi lahko prišteli roman Freda Mustarda Stewarda „Klinika Mirabelle“, ki je v prevodu Božene Legiševe izšel pri Pomurski založbi. Dogajanje romana je osredotočeno v neko kliniko v Švici, kjer dovolj bogati pacienti iščejo izgubljena

mlada leta in mladostnost ob posebni terapiji voditelja klinike. Zbrani ljudje, njihove usode in značaji dajo pisatelju veliko možnosti za tako imenovani kolektivni roman, ki ima dovolj navdušenih bralcev tudi pri nas. Napeto dogajanje, skrivnosti, spolnost, vse to nudi bralcu razvedrilo brez večjih estetskih užitkov.

Angleško pisateljico Victorio Holt pri nas že poznamo po prevodu njenega romana „Nevesta“. Pomurska založba iz Murške Sobote je izdala še eno njeno knjigo, „Gospodarico Mellyna“. Roman je v bistvu zelo podoben prejšnjemu, vsaj kar se spogledovanja z romantično tradicijo angleških romanopiscev viktorske dobe tiče. Zgodba je napeta, polna mračnih skrivnosti in čustev — se pravi, da je tak, kot si ga žele manj zahtevni bralci, ki iščejo v pripovedih predvsem zgodbo, manj pa globljšega spoznavanja človeka.

PLOŠČE

RTV Ljubljana še kar naprej izdaja posnetke z lanskega festivala „Slovenska popevka 74“, izšli sta mali plošči, na katerih

na stezi 'stezič'

di Pipan možnost, da problem mladega človeka razpre: pisanje samo vodi po lastni logiki pisca v vse možne različice istega vprašanja, preračča prvotno zasnovano shemo in kaže nove poti.

„Kadar se lotim pisanja, niti ne vem točno, kaj bom ustvaril. Osnovna tema je neizčiščena, nejasna, toda dlje ko pišem, polnješa je, dobiva konkretne oblike in barve — s pisanjem, bi lahko rekel, odkrivam konkretni svet.“

Pipana privlači tudi gledališka režija. Svoje prvo večje delo na tem področju je opravil, ko je režiral „O, te prikazni“ Eduarda de Filippa, ki jo je uprizorila dramska skupina novomeške gimnazije. V načrtu ima, da bo režijo tudi študiral. In kaj bi zapisali za konec pogovora? Morda bodo največ povedale Pipanove besede: „Žal je tako, da samo peščica mladih dela skoraj na vseh področjih, ostali spijo...“

MIM

